

**SZENT PANTALEIMON GÖRÖGKATOLIKUS ÓVODA, ÁLTALÁNOS
ISKOLA ÉS ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA**

**2400 DUNAÚJVÁROS, RÓMAI KRT. 51.
OM 203341**

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

**FENNTARTÓ: HAJDÚDOROGI FŐEGYHÁZMEGYE
4025 DEBRECEN, PETŐFI TÉR 8.**

2025/2026.

ELŐSZÓ

Szolgálatunk alázatát az adja, hogy Isten előtt mindannyian egyenlők vagyunk, bár élethelyzeteink különbözőek.

Munkálkodásunk során elsődlegesnek tartjuk a keresztény erkölcsön alapuló gyermekközpontú, szeretetteljes, családi légkör megteremtését. A gyermekeket egyéni adottságaik és képességeik szerint differenciáltan neveljük, fejlesztjük.

Nevelésünk gyermekközpontú, befogadó. Törekszünk a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, s meglévő hátrányai csökkenjenek. Semmiféle előítélet kibontakozásának és megnyilvánulásának nem adunk helyet. A gyermek szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális egyéniség.

Ennek megfelelően neveltjeinkre jellemző, hogy:

- érzelmileg gazdag környezetben, jól tájékozódó, nyitott, érdeklődő,
- önmagát értékelni tudó, másokat elfogadó, önzetlen, segítőkész, együtt érző,
- tisztelettel szemléli a szeretet megnyilvánulásait,
- képes az örömet, és a boldogságot adó hit befogadására.

A vallási neveléssel célunk és feladatunk a keresztény értékek megismertetése, mint alapvető jószág, figyelmesség, szabályokhoz való alkalmazkodás, megbocsátani tudás. Görögkatolikus Egyházunk hagyományai segítenek minket a közösség építésben és az egyéni lelki fejlődésben egyaránt. Az így kapott örökséget szeretnénk hűen megőrizni, s mindennapjainkban megélni.

TARTALOMJEGYZÉK

ELŐSZÓ	1
TARTALOMJEGYZÉK.....	2
BEVEZETÉS	7
1. A PEDAGÓGIAI PROGRAM JOGI ALAPJA	8
1.1 Törvényi háttér	8
1.2 Intézményünk jellemző adatai	9
2. A SZENT PANTALEIMON GÖRÖGKATOLIKUS ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA	12
2.1 Az óvoda megalakulása, bevezető.....	12
2.2 Gyermekekép, óvodakép	12
2.2.1 Gyermekekép	12
2.2.2 Óvodakép	13
2.3 Az óvoda nevelési feladatai.....	14
2.4 Az egészséges életmód alakítása	15
2.4.1 Az óvoda egészségfejlesztő programja	17
2.5 Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés	18
2.6 Az anyanyelvi, az érzelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.....	19
2.7 Az óvodai élet megszervezésének elvei, formái.....	21
2.8 Az óvodai élet megszervezése:.....	22
2.9 Az óvoda kapcsolatai:.....	25
2.10 Belső kapcsolatok:	25
2.11 Külső kapcsolatok:	26
2.12 Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai.....	25
2.12.1 Játék:	25
2.13 Vallási, erkölcsi nevelés-hitéletre nevelés- lelki percek.....	28
2.14 Egyházi, óvodai ünnepek, jeles napok (1. sz. melléklet).....	32
2.15 Verselés, mesélés.....	32
2.16 Ének, zene, énekes játék, gyermektánc	34
2.17 Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka.....	35
2.18 Mozgás.....	36
2.19 Külső (teremtett) világ tevékeny megismerése	38
2.20 Munka jellegű tevékenységek	40

2.21	A tevékenységekben megvalósuló tanulás	41
2.22	A fejlődés jellemzői az óvodás kor végére	43
2.23	Tevékenységekben megvalósuló nevelés – tanulás időkeretei.....	44
2.23.1	Napirend javaslat.....	45
2.23.2	Hetirend.....	46
2.24	Óvodai nevelés dokumentálása	46
2.25	Sajátos nevelési igény	46
2.26	LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK ÓVODA	56
MELLÉKLETEK.....		57
1.	számú melléklet: Egyházi, óvodai ünnepek, jeles napok	57
A SZENT PANTALEIMON GÖRÖGKATOLIKUS ÁLTALÁNOS ISKOLA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA.....		62
Iskolánk rövid története		62
3.	AZ ÁLTALÁNOS ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA.....	63
3.1	Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai feladatai, eszközei, eljárásai	63
3.1.1	Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei	63
3.1.2	Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai értékei	63
3.1.3	Pedagógiai céljaink	65
3.1.4	Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai	66
3.2	A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	70
3.3	A teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	74
3.4	A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok.....	75
3.5	A pedagógusok, az osztályfőnökök helyi feladatai	79
3.5.1	A pedagógusok helyi intézményi feladatai	79
3.5.2	Az osztályfőnök feladatai	79
3.6	A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	81
3.6.1	A sajátos nevelési igényű tanulók	81
3.6.2	Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók.....	86
3.6.3	A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program	88
3.6.4	Kiemelten tehetséges tanulók	89
3.6.5	A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység	90

3.7	Az iskolai ifjúságvédelmi tevékenység célja és folyamata	91
3.7.1	Az ifjúságvédelmi tevékenység célja	91
3.7.2	Az ifjúságvédelmi tevékenység folyamata	91
3.8	A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje	92
3.9	A szülő, a tanuló és a pedagógus együttműködésének formái	93
3.9.1	Kapcsolattartás a szülőkkel	93
3.9.2	Kapcsolattartás a tanulókkal	74
3.10	A tanulmányok alatti vizsgák szabályai	94
3.11	A felvétel és átvétel szabályai	94
3.12	Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	95
4.	AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLÁRA VONATKOZÓ PROGRAM	96
4.1	Személyi feltételek, a tantestület	96
4.2	Tárgyi feltételek, épület, hangszerellátottság, egyéb infrastruktúra	96
4.3	Az alapfokú művészeti iskola működésének részletes leírása.....	96
4.3.1	Tanulói jogviszony (keletkezése: felvétel, beiratkozás, megszűnés)	96
4.3.2	A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partneri kapcsolattartásának szabályai.....	97
4.3.3	Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái	98
5.	A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS, TESTMOZGÁS MEGVALÓSÍTÁSA	100
5.1	Mindennapos iskolai testedzés-programunk	100
5.2	Az SNI tanulók testi nevelése.....	100
5.3	Egyéb módszerek.....	101
6.	MŰVÉSZETI NEVELÉS	102
6.1	Művészeti és esztétikai kompetencia.....	102
6.2	Táncművészeti oktatás.....	102
7.	A VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK, TOVÁBBÁ EZEK ESETÉBEN A PEDAGÓGUSVÁLASZTÁS SZABÁLYAI	104
7.1	Pedagógusválasztás szabályai.....	105
7.2	A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei	105
8.	AZ EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEK	106
8.1	Az egészségnevelés elvei.....	106
8.1.1	Az egészségnevelés iskolai területei	106

8.1.2	Pedagógiai módszereink.....	107
8.1.3	Az SNI tanulók egészségnevelési területei	107
8.2	Környezeti nevelés elvei.....	108
8.2.1	A környezeti nevelés céljai	108
8.2.2	A környezeti nevelés alapelvei	108
8.2.3	A környezeti nevelés jövőképe, célok	109
8.2.4	Az SNI tanulók környezeti nevelése	116
8.2.5	Szent Pantaleimon Görögkatolikus Óvoda, Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola = ÖRÖKÖS ÖKOISKOLA	116
9.	AZ ÍRÁSBELI BESZÁMOLTATÁS RENDJE	118
9.1	Az írásbeli számonkérés formái	118
9.2	Az írásbeli számonkérés értékelése	118
9.3	A tanuló írásbeli számonkérési kötelezettsége	118
9.4	A sajátos nevelési igényű gyermekek beszámoltatása	118
10.	AZ OTTHONI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK RENDJE	119
10.1	Az otthoni felkészülés szerepe	119
10.2	Az otthoni felkészülés formái.....	119
10.3	Az otthoni felkészülés iskolai előkészítése, eredményességének segítése.....	119
10.4	Az otthoni felkészülés ellenőrzése	120
10.5	Az otthoni felkészülés koordinációja	120
11.	A TANULÓ TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK ELLENŐRZÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI MÓDJA, MÉRÉSI TERÜLETEK	121
11.1	Ellenőrzés	121
11.2	Mérési és értékelési rendszer a tanulási folyamatban.....	121
11.2.1	Félévi és év végi értékelés.....	123
11.2.2	Az 1-4. osztályos tanulók értékelése	123
11.2.3	Az 5– 8. osztályos tanulók értékelése	125
11.2.4	A sajátos nevelési igényű tanulók értékelése	128
11.2.5	A tanulói tevékenység írásbeli és szóbeli értékelésének elvei:	128
11.2.6	Az értékelés funkciói 1-4. évfolyamban	128
11.2.7	Magatartás értékelésének szempontjai:.....	129
11.2.8	Szorgalom értékelésének szempontjai:	129
11.2.9	Az értékeléssel kapcsolatos jogorvoslati intézkedések.....	130

11.3	A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei.....	130
12.	A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK	131
13.	AZ ISKOLA HELYI TANTERVE	133
13.1	A választott kerettanterv, jellemzői	133
13.2	Az óratervi órák és járulékos órák óratervi felhasználásának elvei.....	133
13.3	Kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszámai.....	134
13.4	Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	136
14.	AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI OKTATÁS HELYI TANTERVE	138
14.1	Táncművészeti ág (Moderntánc tanszak)	138
14.1.1	A képzés struktúrája	138
14.1.2	Óraterv	139
14.1.3	A Moderntánc általános fejlesztési követelményei	139
14.1.4	A művészeti alapvizsga és záróvizsga általános követelményei	140
15.	ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	142
15.1	Pedagógiai program érvényessége.....	142
15.2	A pedagógiai program hatálya.....	142
15.3	A pedagógiai program közzététele	142
16.	MELLÉKLETEK	142
17.	LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK	143

Mottónk: „*Tanulj a múltból, higgy a jövőben és szorgalmasan munkálkodj a jelenben.*”

BEVEZETÉS

Intézményünk munkatársainak pedagógiai hitvallása, hogy a ránk bízott gyermekek, tanítványaink sokoldalú, korszerű tudást nyújtó, gyermekközpontú nevelésben részesüljenek. Legyenek képesek a megújulásra, az önnevelésre, a pozitív jövőkép megfogalmazására. Fontosnak tartjuk a komplex személyiségfejlesztést.

Az utóbbi években a társadalom fokozott mértékben differenciálódott. Folyamatosan növekszik a hátrányos helyzetű, veszélyeztetett gyerekek száma, felborulnak a normális értékrendek. A szülők és a tanulók egy része alig rendelkezik vallási háttérrel. Hiányosak és hamisak az információik az egyházzal, a hitről. A vallásgyakorlat egyes területeire az iskolának fokozatosan kell bevezetni azon diákjait, akiket a szülők azért írtak be az intézménybe, hogy hitüket megismerjék, illetve abban megerősödjenek.

Intézményünk 2020. 09. 01. óta működik egyházi fenntartású iskolaként. Városunkban sok olyan katolikus és más világnézetet valló fiatal család él, amely igényli gyermekei számára a hitre nevelést. Ennek következményeként merült fel annak lehetősége, hogy már az óvodai nevelés is valósuljon meg egyházi keretek között. A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, s ebben az óvodánk kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet kíván betölteni.

Közös munkánk csak úgy lehet eredményes, ha az "óvoda, - és iskolahasználók" köre: a növendékek, a diákok, a szülők, a pedagógusok együttműködve, közös erkölcsi alapvetéssel, mindannyiunk megalapozására élnek és dolgoznak együtt.

A Pedagógiai program a nevelési-oktatási intézmény tartalmi működését meghatározó alapdokumentum. Hatálya és érvényessége az intézmény vezetőire, valamennyi pedagógusára, a növendékekre, a tanulóira, a szülőkre és a fenntartóra terjed ki. Pedagógiai programunkban a mindenkor érvényes jogszabályi előírásokban meghatározott feladatok módját, a helyi igényeket, a szülők, növendékek, tanulók, a fennálló mikrokörnyezet és a fenntartó elvárásait és az óvoda, iskola lehetőségeit vesszük számba.

Az intézmény munkáját meghatározó, teljes pedagógiai program 1998-ban készült. Ez került többször módosításra követve a jogszabályi változásokat. Az 1999/2000-es tanévtől az Oktatási Minisztérium engedélye, valamint nevelőtestületünk döntése szerint felmenő rendszerben, a Nemzeti Alaptanterv szerint oktatunk.

A pedagógiai program jelenlegi módosításának okai:

- 1. Intézményi átszervezés:** intézménytípus megváltozása
- 2. Intézmény nevének megváltoztatása**

Pedagógiai programunkban megfogalmazott feladataink végrehajtását folyamatosan ellenőrizzük, a testületi értekezleteken értékeljük, ha szükséges, felülvizsgáljuk, és szükség esetén módosítjuk.

Bízunk abban, hogy pedagógiai munkánkat továbbra is növendékeink, tanítványaink, a szülők és a fenntartónk elvárásainak megfelelően végezzük.

1. A PEDAGÓGIAI PROGRAM JOGI ALAPJA

1.1 Törvényi háttér

- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről, és módosításai
- 2013. évi LV. törvény a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény módosításáról
- 110/2012. (VI. 4.) kormányrendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- 229/2012. (VIII. 28.) kormányrendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 32/2015.(VI.19.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012.8 VIII.31. EMMI rendelet módosításáról
- 30/2012. (IX. 28.) EMMI rendelet az esélyegyenlőséget szolgáló intézkedésekről
- 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről
- 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról módosítása
- 17/2014. (III. 12.) EMMI rendelet a tankönyvvé, a pedagógus-kézikönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről
- 229/2012.(VIII.28.) kormányrendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 2015. évi LXV. törvény a nemzeti köznevelési törvényről szóló 2011. évi CXC. törvény módosításáról
- A 2018. évi LXXXIX. Törvény az oktatási nyilvántartásról. (2018. XII.)
- 2019. évi LXX. törvény a közneveléssel összefüggő egyes törvények módosításáról és a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló 2013. évi CCXXXII. törvény hatályon kívül helyezéséről. (2019. VII.12)
- A Kormány 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- 331/2006.(6.23.) Korm. rendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- A lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény
- 4/2013. (I. 11.) számú EMMI rendelet mellékletei

1.2 Intézményünk jellemző adatai

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (Nkt.) 21. § (3) és 83. § (2) foglaltak alapján Kocsis Fülöp metropolita, mint a Hajdúdorogi Metropolitai Egyház (rövid neve: Hajdúdorogi Főegyházmegye) képviselője, érsek-metropolitája az intézmény jellemzőit a **2025/2026.** tanévtől a következők szerint határozza meg:

Az intézmény neve:	<i>Szent Pantaleimon Görögkatolikus Óvoda, Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola</i>
Székhelye:	2400 Dunaújváros, Római körút 51.
Törzsszáma:	361240
OM-azonosítója:	203341
Alapítás hatálya:	2020. szeptember 1.
Jogelőd intézmény neve:	Dunaújvárosi Gárdonyi Géza Görögkatolikus Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola
Jogelőd intézmény címe:	2400 Dunaújváros, Római körút 51.
Alapító:	Hajdúdorogi Metropolitai Egyház (rövid neve: Hajdúdorogi Főegyházmegye)
Székhelye:	4025 Debrecen, Petőfi tér 8.
<i>Az alapító okiratot alátámasztó döntés száma, kelte: többszörösen módosított alapító okirat: 926/2024. 2024. 04. 26., 2025.04.28.</i>	
Fenntartó szerv:	Hajdúdorogi Metropolitai Egyház (rövid neve: Hajdúdorogi Főegyházmegye)
Székhelye:	4025 Debrecen, Petőfi tér 8.
Az intézmény jogállása:	Önálló egyházi jogi személyként működik
Gazdálkodási jogköre:	Önállóan gazdálkodó, egyházi fenntartású köznevelési intézmény
Működési területe:	Szabad beiskolázású, önálló intézmény. Szabad kapacitása terhére a Dunaújvárosi Tankerületi Központ által meghatározott működési körzet keretei között felvételt biztosító általános iskola, alapfokú művészeti iskola.

Az intézmény jogszabályban meghatározott köznevelési alapfeladata:

1. óvodai nevelés
2. nappali rendszerű általános iskolai nevelés-oktatás
3. egyéb foglalkozások: napközi, tanulószoba
4. a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók iskolai nevelése-oktatása, (beszéd fogyatékos, és egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő gyermekek)

5. alapfokú művészetoktatás

6. Kiegészítő tevékenységek (Nem haszonszerzés céljából végzett tevékenység)

(A mindenkor hatályos Alapító Okirat szerint, mellékelve)

Az intézmény típus szerinti besorolása:

köznevelési törvény szerint:

Többcélú, közös igazgatású köznevelési intézmény (óvoda, általános iskola, alapfokú művészeti iskola)

Az intézmény csoportjainak, évfolyamainak száma:

- 3 óvodai csoport
- 8 évfolyam (általános iskolai nevelés, oktatás)
- Alapfokú művészetoktatás

- Táncművészeti ág (Moderntánc tanszak):

2 év előképző

6 év alapfok

4 év továbbképző

Az intézmény maximális gyermek- és tanulólétszáma: 655 fő (óvodai nevelés 75 fő; általános iskolai nevelés-oktatás 460 fő; alapfokú művészeti nevelés 120 fő)

(A mindenkor hatályos Alapító Okirat szerint, mellékelve)

Az intézmény tevékenységei:

Az intézmény alaptevékenységei:

Az intézmény nevelési-oktatási tevékenységét a közoktatási törvény előírásai, az intézményi pedagógiai program és helyi tanterv, valamint a Hajdúdorogi Metropolitai Egyház (rövid neve: Hajdúdorogi Főegyházmegye) iránymutatásai alapján végzi. A fenntartó a Nemzeti Alaptanterv, valamint a kerettantervek alapján elkészített helyi tantervek és a módosított pedagógiai programok megvalósításához elfogadott foglalkozásteret, órakeret, illetve órakedvezményeket biztosítja.

A pedagógiai programban megfogalmazottak alapján felmenő rendszerben kompetencia alapú nevelés folyik.

Az intézmény nevelési-oktatási tevékenységének sajátosságai:

Dunaújváros Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 226/2023. KH számú határozata alapján a Dunaújváros Római krt. 51/A alatti Hrsz: 451/50 épülete a fenntartó Hajdúdorogi Főegyházmegye tulajdonába került.

2. A SZENT PANTALEIMON GÖRÖGKATOLIKUS ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

2.1 Az óvoda megalakulása, bevezető

2023-ban Dunaújvárosban Görögkatolikus Óvoda megalakulásának lehetőségét a Hajdúdorogi Egyházmegye és a Dunaújváros Megyei Jogú Város Önkormányzata között létrejött tárgyalások és megállapodások teszik lehetővé. Kocsis Fülöp érsek-metropolita kérésére a DMJV Önkormányzat Közgyűlése a 175/2023. önkormányzati határozatával úgy döntött, hogy a kérésnek helyt adva, a Dunaújváros, Batsányi út. 2/A. szám alatti C épületrészt óvoda működtetése céljából bérleti szerződés útján hasznosításba adta. A 2023 júniusában elindult építkezés eredményeként 2024 szeptemberében már birtokba vehettük az elkészült, új három csoportos modern óvodát a Római krt 51. cím alatt.

Óvodai nevelésünk a gyermeki személyiség teljes kibontakozásának elősegítésére irányul, az emberi jogok és a gyermeket megillető jogok tiszteletben tartásával; oly módon, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesülhessen színvonalas nevelésben. Tudjuk, hogy céljaink, feladataink megvalósításához szükségünk van a családokkal való jó kapcsolatra. Ezért arra törekszünk, hogy óvodánk vonzó legyen a családok számára, és programunkkal biztosítsuk a gyermekek személyiségfejlődését, egyéni képességeiknek megfelelően.

Programjaink, szakmai munkánk minősége, az óvodapedagógusok felkészültsége és keresztény szemlélete lesz a garancia arra, hogy a ránk bízott gyermekeket szeretetben, a szülői és fenntartói elvárásoknak megfelelően, az óvoda céljait szem előtt tartva neveljük.

Óvodánk gyermekközpontú, a harmonikus fejlődéshez vezető út alapja a keresztény kultúra értékeit közvetítve kultúránk ápolása, a gyermekek hitének megalapozása és fejlesztése.

2.2 Gyermekkép, óvodakép

Gyermekkép

A keresztény ember számára a gyermek Isten ajándéka, az élet folytonosságának láncszeme. Az Isten adta természet és erkölcs szerint lép az életbe, és az Isten adta törvények szerint kell belőle embert nevelni

A keresztény ember áldásként éli meg a gyermeket. A gyermek a jövő élet hordozója. A lélek megismerésével a gyermekekben rejtőző képességeket felkeltjük. A közös munka során: nevelés, bátorítás, óvás, intés, mind - mind lehetőség a lélek gazdagítására. A gyermek személyiségének kibontakoztatásában meghatározó szerepe van a személyi és tárgyi környezetnek. Minden gyermeket a saját képességei szerint, annak figyelembe vételével neveljük, fejlesztjük. Nevelik, fejlesztik őt az új társkapcsolatok és az óvoda dolgozói.

Tetteinkkel sugározzuk a feltétel nélküli szeretetet, s a gyermeknek oly fontos biztonságérzetet. Feladatunk az, hogy minden gyermek ismerje és tudja meg értékeit. A személyiség szabad kibontakozásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet szerepe meghatározó. Az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó, ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítésére törekszik, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, s meglévő hátrányai csökkenjenek. Nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.

Óvodapedagógusaink arra törekszenek, hogy óvodásaink szeretetben, érzelmi biztonságban,

szabad, nyugodt légkörben, sok szép élménnyel gazdagodva, élvezzék az óvodában töltött éveiket.

Óvodakép

Óvodánk a 2011 -es CXC Nemzeti Köznevelésről szóló törvényben szereplő jogszabályt figyelembe véve, „miszerint, ha a nevelési-oktatási intézményt egyház tartja fenn, a nevelési-oktatási intézmény vallási, világnézeti tekintetben elkötelezett intézményként működhet, és ennek megfelelően a gyermekek vagy a tanulók felvételének előfeltételeként kikötheti valamely vallás, világnézet elfogadását, és ezt felvételi eljárás keretében vizsgálhatja” **elsősorban a görögkatolikus családok gyermekeit fogadja, az óvodába lépés feltétele a lelkeszi ajánlás csatolása.**

Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család. Az óvodánk biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit. Az óvodánk teljesíti a funkcióit: óvó-védő, szociális, nevelőszemélyiségfejlesztő, ezáltal a gyermekekben megteremtődnek a következő életszakaszba (a kisiskolás korba) való átlépés belső pszichikus feltételei.

Óvodánk alapelvei, értékei, célkitűzései

Óvodánk célja az, hogy elősegítse az gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakozását, a hátrányok csökkenését, az életkori és egyéni sajátosságok valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével (ideértve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek) ellátását is.

Az óvodai nevelésünkben alapelv, hogy:

- a gyermeki személyiség tisztelete, szeretete, megbecsülése,
- a gyermeki jogok tisztelete
- a keresztény kultúra értékeit közvetítve kultúránk ápolása, tisztelete,
- a gyermekek hitének megalapozása és fejlesztése
- óvó, védő, szociális feladatok ellátása
- eleget tegyünk az óvodahasználók elvárásainak - egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatása - környezetünk védelme.
- az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.

Nevelőmunkánk az alapelvek megvalósítása érdekében gondoskodik:

- a gyermeki szükségletek kielégítéséről, az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről;
- a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakításáról;
- a gyermeki közösségben végezhető sokszínű - az életkornak és fejlettségnek megfelelő - tevékenységekről, különös tekintettel a játékról; e tevékenységeken keresztül az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltségéről, emberi értékek közvetítéséről;
- a gyermek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi, tárgyi környezetről.

A nemzetiséghez tartozó gyermekeink óvodai nevelésében biztosítjuk az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, átörökítését, nyelvi nevelését, és a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét.

A hazájukat elhagyni kényszerülő családok (a továbbiakban: migráns) gyermekeinek óvodai nevelésében biztosítjuk az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, társadalmi integrálását.

A intézményünk is, mint minden más óvoda arra a célra van rendelve, hogy a teljes emberi személy kialakulásán munkálkodjon. Ezt a célt a keresztény életszemlélet szerint igyekszik elérni. Óvodánk épp azzal válik katolikussá, hogy - bár más - más fokon - az óvodai közösség minden tagja osztozik a keresztény világszemléletben. Ezért az evangéliumi elvek válnak nevelési eszménnyé, belső ösztönzővé, s egyúttal végső céllá.

A keresztény életszemlélet elmélyítése az Anyaiskolában folytatódhat. Ezen értékek kiteljesedését segítjük a kiemelt művészeti neveléssel. Óvodánk a családi szellemre épít, preventív munkát végez. Alapja a szeretet és a bizalom.

2.3 Az óvoda nevelési feladatai

Minden egyházi és önkormányzati óvoda célját és feladatát, az Óvodai Országos Alapprogram és a 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelete határozza meg. Görögkatolikus óvodánk programjának célja, feladata az Országos Alapprogramban meg fogalmazottak mellett, hogy a gyermekeket képessé tegye a hit befogadására. Tanítsuk meg őket rácsodálkozni a teremtett világra, az abban megtapasztalt változásokra.

Óvodánknak, mint minden más óvodának is az a célja, hogy kritikusan és módszeresen átadja a műveltséget, és ezzel a teljes emberi személy kialakulásán munkálkodjék. Feladatunk biztosítani mindazokat a feltételeket, amelyek e cél megvalósításához szükségesek.

A lelki „gazdagodás” hatalmas forrásai erednek a keresztény nevelésből. A görögkatolikus óvodánk arculatából adódóan, és az óvodás korú gyermekek életkori sajátosságaira építve, az egész napot át kell hatnia a keresztény lelkiségnek. Valamennyi nevelési területen fel kell fedezni a keresztény erkölcsi értékeket és normákat, a hit felé nevelés lehetőségeit.

A keresztény nevelés elve feltételezi a közösséget, a szereteten alapuló társas kapcsolatot. A közösség a gyermeki személyiség optimális fejlődési színtere.

A gyermek számára a család után az óvoda a másik olyan közösség, ahol a nap nagy részét tölti. Ezért meghatározó a gyermekek szocializálódása szempontjából az óvodapedagógus személye, és a társak. Az óvodapedagógus a gyermek számára minta, aki a keresztény felebaráti szeretetet hordozza és közvetíti. Megteremtjük a feltételeket ahhoz, hogy a gyermekeket aktív tevékenységük közben ismerjük meg, egyénileg vezessük, segítsük fejlődésüket. Fontos, hogy az egész közösséget hassa át az egymás iránti megbecsülés, derű, optimizmus, felnőttek iránti tisztelet.

Feladatunk még, hogy alakítsuk ki a gyermekekben az együttéléshez szükséges szokásokat. Biztosítsunk a gyermekeknek külsőségeiben és tartalmában olyan visszatérő élményeket, amelyek a szülőföldjéhez, otthonához kötik. A helyi szokásokat, a görögkatolikus hagyományokat, fokozatosan és tudatosan építsük be a tevékenységekbe, játékokba, az ünnepek előtti készülődésekbe, hogy ezzel gazdagítsuk a gyermekek érzelmi életét. Fejlesszük a gyermekek alkotó képességét a természetes anyagok felhasználásával.

Erkölcsi nevelésünk alapja a Biblia. Az evangéliumi történetekkel formáljuk a gyermekek erkölcsi ítélőképességét, viselkedési kultúráját. A népköltészeti alkotások modellértékű

közvetítésével, érzelmeiken keresztül formáljuk ízlésvilágukat, ezzel megalapozva a kulturális anyanyelvet. Az érzelmi biztonság megteremtésével széleskörűen fejlesztjük a gyermekeket, hogy az óvodáskor végére elérjék az egyéni képességeik legmagasabb szintjét. A tehetséges gyermekek nevelését fontosnak tartjuk, így a nagy módszertani kulturáltsággal rendelkező óvodapedagógusok és iskolánk művészeti pedagógusai fejlesztik őket.

2.4 Az egészséges életmód alakítása

Cél:

- egészséges, edzett, testileg - lelkiileg kiegyensúlyozott gyermekek nevelése
- alapvető testi szükségletek kielégítésével ellenálló és alkalmazkodó képesség kialakítása
- szomatikus, pszichikus és szociális elégedettség, harmónia biztosítása.

Feladat:

- alakítsunk ki nyugodt, kiegyensúlyozott, a gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges biztonságos környezetet
- az alapvető testi szükségleteket elégítsük ki
- figyeljünk a helyes testtartásra
- az egészséges életmód, a testápolás, a tisztálkodás, az étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só - és telítetlenzsír-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése, a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása;
- ismertessük meg a helyes testápolást és táplálkozási szokások és illemszabályait, az öltözködési betegségmegelőző, és az egészségmegőrző szokásokat
- a nyugodt pihenés feltételeinek és szokásainak elsajátítása, alakítása
- hangoljuk össze a családi és óvodai életritmust
- alakítsuk ki a sokféle mozgás lehetőségét biztosító udvart
- a gyermekek egészségének védelme, óvása, megőrzése, edzése
- ismertessük meg a gyerekekkel a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokásokat, és alapozzuk meg a környezettudatos magatartást.
- a megfelelő speciális szakemberek bevonása nevelőmunkánkba.

Tartalom:

- a napi és heti rend rugalmas alkalmazása
- részvétel tevékenységeken, étkezéseken, sétákon, kirándulásokon, rendezvényeken
- aktív részvétel a csoportszoba átrendezésében, a játékok rendben tartásában
- a játéktevékenységekhez szükséges eszközök előkészítése, azok helyes használata /terítés/
- a tisztálkodáshoz szükséges felszerelések használata
- egészséges, esztétikus környezet biztosítása
- a teremben és a szabadban való mindennapos mozgás lehetőségeit és módjait, azok rendjét
- óvodánkban és óvodán kívüli rendszeres sportolási lehetőség megszervezése és megvalósítása.

Az óvodai élet szervezésében a gondozásnak is kiemelt szerepet tulajdonítunk. Az óvodapedagógusok a gondozás folyamatában is nevelnek, építik kapcsolataikat a

gyermekkel, egyúttal segítik önállóságuk fejlődését, és együttműködnek a gondozást végző többi munkatárssal.

A fejlesztés várható jellemzői:

Testápolás:

Fokozatosan elérjük, hogy önállóan mosakodnak, törölköznek, amikor szükséges kezet mosnak. Ruhájuk ujját felhajtják, begombolják, kikapcsolják. Vigyáznak a mosdó rendjére. Fogat mosnak, a fogápoló szereket helyükre rakják, rendben tartják. A zsebkendőt helyesen használják.

Önkiszolgálás:

Teljes önállósággal, természetes teendőként látják el: segítenek az ágyak elrakásában, teremrendezésben, segítenek társuknak, a felnőtteknek. Nagycsoportban naposi munkát végeznek a gyermekek, a középső csoportban félétvtől választható.

Étkezés:

Kulturáltan viselkednek, igénylik az asztal esztétikus rendjét. Helyesen használják az evőeszközöket, szalvétát.

A 3-4 éves korcsoportban félétvtől villahasználat, 5-6-7 éves korcsoport félétvtől késhasználat bevezetése.

Keresztény szokások kialakításában az étkezési szokásokat úgy alakítjuk ki, hogy étkezés előtt és után imádkozunk. Fontosnak tartjuk a közös étkezést /óvónő - dajka - gyerek/ ebédnél azért, hogy a kulturált étkezési szokások kialakuljanak, hisz otthon is ritkán ülhetnek együtt asztalhoz.

Biztosítjuk, hogy a nap bármely szakában lehetőségük legyen folyadék fogyasztására az udvaron is.

Öltözködés:

Önállóan, a megfelelő sorrendben öltözzenek, vetkőzzenek. Holmijukat hajtogatva, helyesen rakják el. Ha fáznak, vagy melegük van, segítsenek magukon.

A környezet rendben tartása:

Ügyeljenek saját személyük, környezetük rendjére. Az ajtókat csendesen nyissák, csukják, a rendetlenséget vegyék észre, szüntessék meg. A környezetet szennyező hulladékokat dobják a szemetesbe.

Pihenés:

A gyermekek alvásiigényének egy részét az óvoda elégíti ki. Az alváshoz való tiszta levegőt a lefekvés előtti alapos szellőztetés előzi meg. Alváshoz pizsamába öltöznék át a gyermekek. Az elalvás előtti ima, mese, és az azt követő altató dúdolása elősegíti a gyermekek nyugodt pihenését.

Mozgásfejlesztés:

- testséma fejlesztés
- finommotorika fejlesztés
- percepció fejlesztése
- térirányok

- verbális fejlesztés - nagymozgás fejlesztés.

Értékelés:

Az aktuális megnyilvánulások értelmezése, a helyes cselekedetek kiemelése dicsérrettel, buzdítással.

Az óvoda egészségfejlesztő programja

A program célja: minden óvodánkba járó gyermek a teljes nevelési időtartam alatt részesüljön a mindennapokban rendszeresen működő egészségfejlesztő tevékenységekben. Mindezt nyomon követhető, mérhető és értékelhető módon végezzük el.

Egészséges táplálkozás:

Óvodánk egészséges táplálkozásra vonatkozó legfőbb feladata a gyermekek élettani szükségleteinek megfelelő étrend biztosítása. Az étrend kidolgozását, a napi háromszori étkezést táplálkozás egészségügyi előírások alapján az iskola konyhája biztosítja.

Mindennapos testnevelés, mozgás:

A gyermekek egészséges életmódját úgy lehet biztosítani, hogy mindennap edzési lehetőséget biztosítsunk számukra. Erre legtöbb alkalmat a szabadban tartózkodás biztosít, mely növeli a gyermekek ellenálló képességét. Ezért mindennap - ha lehet kétszer is - tartózkodjanak a szabadban. A gyermekek fejlődéséhez, fejlesztéséhez szükséges az egészséges környezet biztosítása. Az óvoda feltételrendszere befolyásolja a gyermekek egészséges életmódjának szintjét. A tárgyi környezet, megfelel az egészségügyi előírásoknak.

Testi - és lelki egészség fejlesztése:

Ehhez a következő készségek, képességek fejlesztését kell megtennünk:

- ✓ Kölcsönösen kielégítő társas és közösségi kapcsolatok kialakítása és fenntartása
- ✓ Érzelmi intelligencia fejlesztése
- ✓ Kudarcűrő képesség és késleltetés fejlesztése.

Környezettudatos magatartás kialakítása:

- ✓ az energiaforrások takarékos felhasználása (különös tekintettel a víz- és elektromos áram takarékos használatára)
- ✓ a természet közelség hangsúlyozása, a természetes környezet és anyaghasználat előnyben részesítése
- ✓ az óvoda dolgozóinak és a családoknak a példamutató magatartása.

Baleset – megelőzés és elsősegélynyújtás:

Feladataink a balesetek elkerüléséhez:

- ✓ veszélyhelyzetek felismerése, elkerülése
- ✓ az eszközök balesetmentes használata
- ✓ biztonságos közlekedésre nevelés

2.5 Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Cél:

A gyermekek tulajdonságainak, képességeinek kibontakoztatása képességeiken belül, a csoport normái alapján. A keresztény kultúra értékeinek megismertetésével, közvetítésével kiegyensúlyozott, harmonikus, egészséges gyermeki személyiség nevelése, aki képes a környezetében a szépre való rácsodálkozásra, az öröm, hála érzésének kifejezésére, segítségadásra, önmaguk és mások tiszteletére és megbecsülésére, a másság elfogadására, a társakkal való és az óvodában dolgozó felnőttekkel való pozitív viszony kialakítására. Az ideális óvodai környezet része az alkalmazottak közötti pozitív kapcsolat.

Feladat:

- fejlesszük a szeretet és kötődés képességét
- közös élményeken alapuló tevékenységekkel alakítjuk erkölcsi tulajdonságaikat (a mások iránti tisztelet, megbecsülés, együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség) ezek érzését tudatosítsuk a nevelőmunka során
- alakítsuk ki az érzelmek kifejező képességeit és akarati tulajdonságaikat (önállóság, önfegyelem, kitartás, feladattudat, szabálytudat)
- az ideális óvodai környezetet teremtsük meg a szokások, a görögkatolikus hagyományok ápolásával
- Az óvoda a gyermek nyitottságára épít, és ahhoz segíti a gyermeket, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhoz való kötődés alapja, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.
- a gyerekekkel foglalkozó felnőttek példamutató viselkedésének és kommunikációjának mintaadása
- alkalmazzuk a nyugodt, kiegyensúlyozott, szeretetteljes bánásmódot
- a gyermekek megfelelő gondozottságát biztosítsuk a jól szervezett napirenddel
- elégítsük ki a gyermekek alapvető fizikai szükségleteit
- közös élmények, tapasztalatok szerzésére biztosítsunk minél több lehetőséget a gyermekeknek
- egyéniségüket és összetartozásukat a közös tevékenységekben segítsük kibontakozni - a kiemelt figyelmet igénylő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekhez szükség esetén a megfelelő szakember bevonása.

Tartalom:

- a keresztény családban megalapozott nevelés folytatása megerősítése
- a keresztény értékek kialakítása, megerősítése
- a teremtett világra való rácsodálkozás képességének kialakítása, fejlesztése
- a keresztény hitélet megtapasztalása az óvodai élet során
- gyermekeinknél a szociális érzékenység kialakulásában segítsük a másság elfogadását, a barátkozást, az érzelmekre épülő kapcsolatteremtések megerősödését
- a leválási nehézségekkel küzdő gyermekek esetében is következetes neveléssel megteremtjük a jó kapcsolatot a szülőkkel, nagyszülőkkel, így kellő bizalom alakul ki az együttneveléshez

- alapvető fontosságúnak tartjuk a szülők bevonását, hiszen az ő támogatásuk nélkül nem lehet hatékony a hitre nevelés
- érzelmi megnyilvánulásokra való odafigyelés, a mások érzésének meghallgatása, saját érzések elmondása
- a gyermekek viselkedésében zavart okozó tényezők feltárása
- napirend szerinti tevékenységek (játék, lelki percek, munka, tanulás)
- játéktevékenységek, értelmi fejlődést szolgáló tevékenységek szervezése
- reális ismeretek nyújtása (munkatevékenységek)
- természetes környezet óvása
- közös élmények átélése. (születésnap, névnap, kirándulás stb.)

Módszer:

- mi, óvodapedagógusok parancsolás helyett igyekszünk kérni, kérdezni, ami elősegíti a gyermek számára a megértést, átélést
- a konfliktusfeloldó beszélgetések során odafigyeléssel, kivárással meghallgatjuk a gyermeket, véleményét mondhatta el a történetekről úgy, hogy a gyermek saját felelőssége erősödjön
- az óvodapedagógus bátorítsa a gyermeket, hogy belső elégedettsége, énképe pozitív irányba fejlődjön
- minden gyermek számára biztosítsunk személyes percek
- a gyermekek viselkedéskultúráját fejleszti a felnőtt példaképe, kommunikációja, viselkedése, bátorítása, türelme, bizalomelőlege, s az a szemlélete, ami a sikert észreveteti és a sikertelenséget segít elviselni
- tilalom helyett választási lehetőséget adunk a gyermekek számára, hogy önálló döntéseket hozhassanak.

2.6 Az anyanyelvi, az érzelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Cél:

Környezetére kíváncsian reagáló, érzelmeit változatos formában kifejező, a tevékenységekben kitartással részt vevő gyermeki személyiség kialakítása. Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat. Az anyanyelv fejlesztése beszélő környezettel, kommunikációs kedvre ösztönzéssel, szabálykövetéssel és a gyermeki kérdések támogatásával történik. Megfelelő problémafelismerő és megoldó képességekkel összpontosítási figyelemmel, önértékelő képességgel rendelkező gyermekek nevelése. A gyermekeket élményt nyújtó ismeretek alkalmazásával a hitéletre és egyben az iskolai életre készítjük fel.

Feladat:

- érdeklődésüket, kíváncsiságukat ébresszük fel az egyes tevékenységek iránt
- biztosítjuk a sokoldalú tapasztalatszerzés lehetőségeit, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlását
- differenciált egyéni képességeik szerint fejlesztjük a gyermek személyiségét
- a környező világról szerzett tapasztalataikat folyamatosan rendszerezzük
- tanítsuk meg gyermekeinket a liturgiába való bekapcsolódásra, hitünk tanulmányozására,

ismertessük meg a görögkatolikus hagyományainkat, népszokásainkat - az egyéni különbségek, adottságuk, rátermettséjük figyelembevételével tervezzük a gyermekek fejlesztését

- ismertessük meg természeti és társadalmi környezetüket
- személyes példaadással ösztönözzük a gyermek beszédkedvét és alakítsuk a kommunikáció különböző formáit
- változatos tapasztalatszerzés lehetőségeinek biztosításával fejlesztjük a gyermekek kognitív képességeit (megfelelő képzelet, emlékezet, gondolkodás) és kreativitását.
- fejlesszük a gyermekek kognitív képességeit /megfelelő emlékezet, képzelet, gondolkodás

Tartalom:

Tevékenységi formák: játék; munka; tanulás.

Fejlesztési tartalmak:

- hitre nevelés
- verselés, mesélés
- ének - zene, énekes játék, gyermektánc
- rajzolás, festés, mintázás, kézi munka
- mozgás
- külső (teremtett) világ tevékeny megismerése.

A fejlődés várható jellemzői:

- ismereteit tudja alkalmazni a gyakorlatban
- vegyen részt a különböző tevékenységekben
- törekedjen a végzett tevékenységek összefüggéseinek felfedezésére
- rendelkezzen problémafelismerő és megoldó képességekkel
- törekedjen a helyes önértékelésre
- tudja figyelmét hosszabb - rövidebb időre összpontosítani.

Fejlesztés (csoportos):

- a kognitív képességek fejlesztése megfigyelés, emlékezet, képzelet, gondolkodás, figyelem
- differenciált egyéni képességek szerinti fejlesztés
- kommunikációs képességek fejlesztése / beszédprodukció, beszédértés, nyelvi képességek
- egyéni különbségek, adottság, hajlam, rátermetség
- figyelem koncentráció, formaérzék, formaészlelés fejlesztése.

Értékelés: pozitív megerősítések

Fejlesztés (egyéni): kiemelt figyelmet igénylő és tehetséges gyermekek fejlesztése

- az ismeretek, jártasságok, készségek tudatos elsajátítása a gyermek ismeretszerzésében, egyéni fejlődési ütemének megfelelően
- én tudat fejlesztés
- társas együttműködés
- szociális magatartásformálás
- érzelmi viszonyok pozitív fejlesztése
- gondolkodási műveletek fejlesztése
- csoporton belüli egyéni foglalkozás és csoporton kívüli tehetséggondozás. (korcsolya,

sakk, rajz, úszás, stb..)

Értékelés: segítségadás - egyéni reakciók megfigyelése az aktuális tevékenységek során – dicséret – buzdítás.

2.7 Az óvodai élet megszervezésének elvei, formái

Személyi feltételek

Gyermeklétszám alakulása: felvehető maximális létszámunk a törvény szerint, csoportonként 25 fő.

Reményeink szerint a hitre minden család fogékony lesz, és a családok szinte mindegyike együttműködve, jó partnerként segíti nevelőmunkánkat. Minden segítséget és támogatást megadva a jobb működéshez, együttneveléshez.

Az intézmény alkalmazottainak létszáma:

Alkalmazottak létszáma	10 fő
Pedagógusok száma	6 fő
Pedagógiai munkát segítők, ebből	0 fő
pedagógiai asszisztens (iskolával közös ellátás)	1 fő
érettségizett dajka	3 fő
konyhai kisegítő (étkeztetés vásárolt szolgáltatás, biztosítják)	- fő
óvodatitkár (iskolatitkár látja el a feladatot)	- fő
karbantartó (iskolával közös ellátás)	- fő

Az óvodában dolgozók közössége a folyamatosan emelkedő társadalmi elvárásoknak, igényeknek képes megfelelni. A dolgozói létszám a törvényi előírásainak megfelel, minden dolgozó a köznevelési törvényben megfogalmazott szakképesítéssel rendelkezik.

A pedagógus álláshelyeken dolgozók, valamennyien főiskolai / egyetemi óvodapedagógusi diplomával rendelkeznek. Egyik óvodapedagógus közoktatás vezetői szakvizsgával is rendelkezik. A 2025/2026-os tanévtől kezdődően az óvodai munkaközösség tevékenységét munkaközösség-vezető irányítja, aki egyben az intézményvezetővel való kapcsolattartásért is felelős.

Nevelőtestületünkre jellemző az ismeretszerzés, a tudás iránti vágy, ezt az óvodapedagógusoktól is elvárjuk. Óvodánk minden dolgozója rendszeresen gyakorolja vallását. A helyi nevelési programunk eredményes megvalósításához a szükséges szakértelemmel, pedagógus továbbképzéssel rendelkeznek. A pedagógusok munkájának értékelésére nagy hangsúlyt fektet az intézmény vezetősége.

Tárgyi feltételek (2. sz. melléklet)

Az óvodánk rendelkezik a pedagógiai programhoz szükséges alapvető tárgyi feltételekkel. Az óvodaépület, udvara, kertje, biztonságossá tétele folyamatos rendezés alatt áll, hogy az szolgálja a gyermekek biztonságát, kényelmét, biztosítsa egészségük megőrzését, fejlődését. Célunk, hogy lehetővé tegyük a mozgás- és játékigényük kielégítését, és a gyermekeket harmóniát árasztó színekkel, formákkal, anyagokkal vegyük körül. A gyermekek által

használt tárgyi felszereléseket számukra hozzáférhető módon és a biztonságukra figyelemmel helyezzük el. Az óvoda egyidejűleg biztosítson megfelelő munkakörnyezetet az óvodai munkatársaknak, teremtsen lehetőséget a szülők fogadására.

Óvodánk belső és külső rendezettsége a céloknak megfelelően kerül kialakításra. A tárgyi feltételek adottak a pedagógiai munka végzéséhez. A csoportok tárgyi eszközeinek beszerzése folyamatos, az igények és az elhasználódás mértékében. A csoportszoba berendezésénél figyelembe vesszük a gyermekek képességeinek fejlesztéséhez szükséges szempontokat. A tornaszoba berendezésénél is figyelembe vesszük a gyermekek igényeit. Játékkészletünk gyarapítására folyamatosan figyelmet fordítunk.

2.8 Az óvodai élet megszervezése:

1. A gyermek egészséges, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend és a heti rend biztosítja a feltételeket, melyek a megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységek, valamint a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú (5-35 perces) csoportos foglalkozások tervezésével, szervezésével valósulnak meg. A napirend igazodik a különböző tevékenységekhez és a gyermek egyéni szükségleteihez, valamint tekintettel van a helyi szokásokra, igényekre. A rendszeresség és az ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek a gyermeknek.
2. A jó napirendet folyamatosság és rugalmasság jellemzi. Fontos a tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakítása, szem előtt tartva a játék kitüntetett szerepét. A napi- és heti rendet a gyermekcsoport óvodapedagógusai alakítják ki.
3. Az óvodai élet szervezésében a gondozásnak is kiemelt szerepe van. Az óvodapedagógus a gondozás folyamatában is nevel, építi kapcsolatait a gyermekekkel, egyúttal segíti önállóságuk fejlődését, együttműködve a gondozást végző munkatársakkal.
4. Az óvodai nevelés tervezését, valamint a gyermekek megismerését és fejlesztését, a fejlődésük nyomon követését különböző kötelező dokumentumok szolgálják. Az óvodai nevelés csak a jóváhagyott pedagógiai program alapján valósulhat meg és a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében szervezhető meg, az óvodapedagógus feltétlen jelenlétében és közreműködésével.
5. A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben, a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó – amennyiben az infrastrukturális adottságok lehetővé teszik, külön térben szervezett – iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt. A fejlesztés célja az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek és képességek megerősítése, különös tekintettel: figyelem, emlékezet, gondolkodás, finommotorika, grafomotoros készségek, kommunikációs és nyelvi fejlettség, szociális kompetenciák, feladattartás, tanulási szokások és önállóság.

Módszerei:

Játék alapú módszer

- A gyermekek számára a játék az elsődleges tanulási forma, ezért minden tevékenységet érdemes játékos formában megszervezni.
- Példák: szerepjátékok, memóriajátékok, építőjátékok, szabályjátékok.

Differenciált módszer

- Figyelembe veszi a gyermekek egyéni fejlődési szintjét.
- A fejlesztés lehetőséget ad a gyorsan haladóknak és a lassabban fejlődőknek is.

Kooperatív / csoportos módszerek

- Segíti a szociális kompetenciák fejlesztését.
- Példák: páros feladatok, kiscsoportos tevékenységek, közös alkotások.

Tevékenységre épülő tanulás

- A gyermekek a cselekvésen keresztül sajátítják el a készségeket.
- Példák: manipulációs feladatok (formák, gyöngyfűzés), rajzolás, építés.

Tapasztalati / felfedeztető módszer

- Lehetővé teszi, hogy a gyerekek saját tapasztalatból tanuljanak.
- Példák: kísérletek, természetfelfedezés, érzékszervi játékok.

Tevékenységi formák

a) Nyelvi és kommunikációs készségek fejlesztése

- Mesélés, dramatizálás, beszélgetések, szókincsfejlesztő játékok.
- Céltudatosan bővíti a szókincset, szövegértést, beszédkészséget.

b) Számolási és logikai képességek

- Sorozatok, minták, mennyiségi és formai játékok.
- Számolós játékok, memóriajátékok, puzzle-k.

c) Grafomotoros és finommotoros fejlesztés

- Rajzolás, festés, gyöngyfűzés, vágás, gyurma.
- Felkészíti a kezet az írástanulásra.

d) Mozgásos tevékenységek

- Nagymozgásos játékok, ügyességi pályák, labdajátékok.
- Fejlesztik a testtudatot, koordinációt és állóképességet.

e) Szociális és önállósági készségek

- Szabályjátékok, közös feladatok, önkiszolgáló tevékenységek.
- Cél: együttműködés, empátia, önállóság.

f) Érzékelő és észlelési képességek

- Érzékszervi játékok: tapintás, hallás, látás fejlesztése.
- Példák: anyagok felismerése, hangok azonosítása, memóriajátékok.

Tipikus foglalkozási formák az óvodában

- Csoportos foglalkozás: közös játék, tanulás, beszélgetés.
- Egyéni vagy páros feladatok: differenciált fejlesztés.
- Szabad játék: a gyermek spontán érdeklődésére épít.
- Projekt jellegű tevékenységek: tematikus hetek, felfedező játékok.
- Mozgásos programok: udvari vagy tornatermi játékok.

2.9 Az óvoda kapcsolatai:

1. Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt szolgálja a gyermek fejlődését. Ennek alapvető feltétele a családdal való szoros együttműködés. Az együttműködés formái változatosak, a személyes kapcsolattól a különböző rendezvényekig magukban foglalják azokat a lehetőségeket, amelyeket az óvoda, illetve a család terem meg. Az óvodapedagógus figyelembe veszi a családok sajátosságait, szokásait, az együttműködés során érvényesíti az intervenciós gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.
2. Az óvoda kapcsolatot tart azokkal az intézményekkel, amelyek az óvodába lépés előtt (bölcsődék és egyéb szociális intézmények), az óvodai élet során (pedagógiai szakszolgálat intézményei, gyermekjóléti szolgálatok, gyermekotthonok, egészségügyi, illetve közművelődési intézmények), és az óvodai élet után (iskolák) meghatározó szerepet töltenek be a gyermek életében. A kapcsolattartás formái, módszerei alkalmazkodnak a feladatokhoz és a szükséglethez. A kapcsolatok kialakításában és fenntartásában az óvoda nyitott és kezdeményező.
3. A nemzetiséghez tartozó gyermekeket is nevelő óvoda kapcsolatot tart az érintett nemzetiségi önkormányzatokkal, szervezetekkel.
4. A Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében az óvoda a külföldi magyar óvodákkal kapcsolatépítésre törekszik, és - lehetőségei szerint - szakmai kapcsolatot tart fenn.

2.10 Belső kapcsolatok:

A családdal való kapcsolat

A család és az óvoda összhangja a nevelésben a gyermeki személyiségfejlődés szempontjából rendkívül fontos. Az óvoda és a család egyenrangú félként éli meg az együttműködést. A családi nevelésre alapozva a családok szokásait figyelembe vesszük, és ezt kiegészítve az együttműködés során érvényesítjük az intervenciós gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.

A családdal való kapcsolattartásunknak célja, a családi nevelésre alapozva, azt kiegészítve, a gyermekközpontú óvodai élet megteremtése. A sikeres megvalósításhoz feltétel a szülők egyetértése, támogató beleegyezése. Ezért év elején röviden ismertetjük a Helyi Pedagógiai Programunk célját, alapelveit és felkínáljuk a lehetőségeket a szülőknek.

Kapcsolattartás és együttműködés formái:

- családlátogatás
- fogadó óra
- szülői értekezletek
- nyílt nap
- lelki nap
- kézműves délután
- ünnepek
- kirándulások
- családi nap

Szülői Szervezettel való kapcsolat

Óvodánk a nagy mértékben támaszkodik a szülői szervezetre. A köznevelésről szóló törvény (jelenleg hatályos törvény) alapján az óvodai szülői szervezet figyelemmel kíséri a gyermeki jogok érvényesülését, és a pedagógiai munka eredményességét.

A szülői szervezet képviselőjét az intézmény vezetője meghívja minden olyan tárgyalásra, ahol a gyermekek csoportját érintő téma kerül napirendre, és itt a szülői szervezet képviselője tanácskozási joggal részt vehet.

2.11 Külső kapcsolatok:

Egyházi és szakmai kapcsolatok:

A fenntartóval való együttműködés

Óvodánk fenntartója a Hajdúdorogi Főegyházmegye. Munkakapcsolatunk folyamatos, állandó. Működési feltételeink biztosítását a lehetőségekhez mérten egyeztetések útján érjük el. A zavartalan működés érdekében segítséget kapunk a Katolikus Pedagógiai Intézettől is.

Az egyházközséggel való kapcsolat

A Programunkban felsorolt görögkatolikus ünnepekkor Szent Liturgián veszünk részt. Az elméleti elmélyülésben lelki vezető segíti munkánkat. Ünnepeinkre az egyházközséget minden alkalommal meghívjuk: (pl. Mihály-napi vásár, Betlehemes játék, ballagás,)

Kapcsolat a Katolikus Pedagógiai Szervezési és Továbbképzési Intézettel

A Pedagógiai Intézettel a kapcsolat kölcsönösen jó, rendszeres információnyújtással, tájékoztatással széles körű tevékenységével segíti munkánkat.

Kapcsolat a Szent Pantaleimon Görögkatolikus Általános Iskola és AMI – val, és a város iskoláival

Kapcsolattartás formái:

- továbbképzések	- előadások
- rendezvények	- szakmai napok
- bemutatók	

Kapcsolat a FV-i Pedagógiai Szakszolgálattal

Kulturális kapcsolatok:

Kapcsolattartás a Munkásművelődési Központtal, József Attila Könyvtárral, Bartók Kamarszínház és Művészetek Házával. A város rendezvényein, gyermekműsorokon, foglalkozásokon, kiállításokon részt veszünk, alkalmazkodva a gyermekek életkori sajátosságaihoz, érdeklődésükhöz. A könyvtár lehetőséget kínál az ismeretszerzésre, az önképzésre.

Egyéb kapcsolat:

Kapcsolat az egészségüggyel

Időszakos szűrést tart az óvodában a gyermekorvos, a fogorvos és a védőnő. Folyamatos ellenőrzést tart a FV-i Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztálya és a védőnő.

2.12 Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai

Játék:

A gyermek legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége a játék, s így az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. A gyermekek tudatos és spontán szerzett tapasztalataikat egyéni fejlettségi szintjüknek megfelelően dolgozzák fel. Ezen keresztül fejlődnek és fejleszthetők képességeik. Az óvodai játéktevékenység tervezésében és szervezésében kiemelt figyelmet igényel a személyiségközpontú gondolkodásmód, a változatos tevékenységrendszerben történő fejlesztés. Az élményszerűség biztosítása érdekében fontosnak tartjuk a gyermekek családi – szociális – kulturális háttérének megismerését, a közös óvodai tevékenységhez kapcsolódó élményhátér átbeszélgetését. Így válik a játék kiemelt jelentőségűvé, a pszichikumot, a kreativitást fejlesztő és erősítő, élményt adó tevékenységgé.

A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az indirekt irányítás felelősségét. Legfontosabb, hogy a szabadjáték érvényesüljön a gyermekek mindennapjaiban. Célunk a szabadjáték minél gazdagabb feltételeinek biztosítása, pedagógiai pszichológiai szakértelemmel való támogatása indirekt módszerekkel a 2,5-7 éves korú gyermekek optimális személyiségfejlődésének biztosítása érdekében az együttműködés kiszélesítésével. Célunk a szabadjáték elsődlegességének biztosítása, a játékeszköz jellegének tökéletesítése, a testileg-lelkileg egészséges személyiség kibontakoztatása, örömteljes óvodai élet. Célunk a gyermekek elemi pszichikus szükséglete, a szabad játék minél optimálisabb szintű kielégítése, a megfelelő feltételek biztosításával, játéktámogató magatartással, reflektív attitűddel, a szülők szemléletformálásával.

Elsődleges feladat az optimális feltételek átgondolása, a jó körülmények megteremtése, élményszerzési lehetőségeket, az adottságoknak, szükségleteknek megfelelően.

Szubjektív feltételek:

- az óvodapedagógus személyisége, pedagógiai, pszichológiai, módszertani felkészültsége, empátiás készsége, gyermekszeretete meghatározó szerepet tölt be. Utánozható mintát ad, bevonható társ, segítő, kezdeményező, támogató – jelenléte teszi lehetővé a gyermekek közötti játékkapcsolatok kialakulását
- a nyugodt, családias légkör kialakításához a gyermekek érzelmi biztonságának megteremtéséhez az egész óvoda hangulata hozzájárul - az óvoda helyiségeinek esztétikuma, igényessége
- az egészséges életritmus, a rugalmas napirend, a szokás, szabályrendszer feltételének kialakítása
- játékidő, játékeszközök biztosítása.

Objektív feltételek:

- a megfelelő hely, élettér biztosítása a gyermekek szükségleteihez, igényeihez
- lehetőség szerint növeljük a játékteret
- a játékidő tervezése összefügg a napirend kialakításával, így igyekszünk a játékra fordított időt maximálisan kihasználni
- a játékeszközöket úgy választjuk ki, hogy azok megfeleljenek a gyermekek életkori sajátosságainak, valamint fejlesztő hatásúak és esztétikailag igényesek legyenek
- minden játékos tevékenység legfőbb forrását az élmények jelentik.

Cél:

A játék segítségével keresztény értékekre fogékony kreatív, társaikhoz alkalmazkodni tudó, aktív, feladatokat értő és megtartó gyermekek nevelése. Gazdag, örömteli játéktartalmak biztosításához, érzelmileg gazdag, mások iránt nyitott, céltudatos, alkotó gyermekek nevelése.

Feladat:

- Biztosítsuk a szabad, önkéntes, spontán játékválasztást, ehhez rendeljük a megfelelő helyet, időt, eszközöket.
- Ismertessük meg a gyermekeket a játéktevékenységeken keresztül a külvilág elemeivel (séta, kirándulás, stb.)
- Gazdagítsuk a népi játékokon keresztül a játék formáit és tartalmát.
- Az önkifejezés eszközeivel fejlesszük a szociális kreativitást (viselkedési szabályok, ízlésformálás, társas kapcsolatok, konfliktus megoldások)
- Az egészséges versenyszellemet az összetartozás érzésével alakítsuk ki.
- Biztosítsuk a játék rendjének szokássá válását az együttjátszással.
- Egyéni bánásmód, differenciált bánásmód elveinek érvényesítése.

A fejlődés várható jellemzői:

- életkorának megfelelő játékot választ magának
- kapcsolódjon be közös játékba
- legyenek önálló, kezdeményező megnyilvánulásai
- pozitív érzelem alakuljon ki társai iránt
- legyen kezdeményező magatartású
- vegyen részt ügyességet igénylő játékokban
- legyen képes szabályjátékok megtanulására
- kövesse és tartsa be a megismert szabályokat
- alkosson egyszerű modelleket, maketteket
- legyenek egyéni ötletei javaslatai
- válasszon a tevékenységekhez anyagot és eszközt
- élményeit tudja játszani
- fogadja el társai javaslatait, ötleteit
- legyen képes a csoportban való játékra.

Óvodapedagógus feladatai:

- fejlesztés:	- testséma fejlesztés
- kreatív együttműködés	- nagymozgások fejlesztése
- magatartásmódok	- szervezőkészség fejlesztése
- nyitottság a másik iránt	- szabálytudat
- viselkedési szabadság	- verbális fejlesztés
- ízlésformálás	- értelemfejlesztés
- társas kapcsolatok	- önuralom, türelem
- konfliktus megoldások	- percepció-fejlesztés.
- egészséges versenyszellem	

Értékelés:

A fejlesztés várható eredményeiben megfogalmazottak megfigyelése az életkori kategóriák szerint.

Feltételek:

- Sokféle játéklehetőséget biztosító csoportszobai játékok (memória játék, képességfejlesztő játék, bábozáshoz, dramatizáláshoz szükséges kellékek, sokféle játékeszköz)

2.13 Vallási, erkölcsi nevelés-hitéletre nevelés- lelki percek

A keresztény óvoda olyan nevelési intézmény, melynek testülete elkötelezte magát Krisztus egyházának, és ilyen szellemiségben nevelik a gyermekeket. A keresztény nevelés alapvető célja a hit ébresztése és fejlesztése, az egész személyiség gazdagítása, hogy a gyermek felnőtté válva képes legyen az elkötelezett döntésre, az evangéliumi értékek szerinti életre. Példaadó és hitvalló ember legyen; aktív tagja a keresztény közösségnek; olyan ember, akinek legfőbb törekvése, hogy másokat boldogítva jusson el végső céljához, az üdvösséghez, az Istennel való végső közösséghez.

Az óvodai nevelés a családi nevelésre épül, ezért eredménye nagy mértékben függ attól, hogy az együttműködést sikerül-e kiépíteni és fenntartani a szülőkkel. Az óvoda nem vállalhatja át a családi hitre-nevelés feladatainak megoldását, de igyekszünk biztosítani, hogy az óvónőkben támaszt, segítőtársat találjanak a szülők gyermekük neveléséhez. Óvodánkban nagy hangsúlyt helyezünk a nagycsaládok értékeinek megbecsülésére.

Óvodánkban a kisgyermekek hitre nevelésének elsődleges célja a családi keresztény nevelés támogatása vagy ennek híján a gyerekek elindítása a keresztény életre, valamint a sajátos görögkatolikus vallási környezetismeret megalapozása.

Kiemelt feladatunknak érezzük, hogy az egész intézmény működésére, szellemiségére a nyitottság, az elfogadás, a szeretetteljes párbeszéd, a kölcsönös tisztelet és megbecsülés legyen jellemző. Az épület dekorációjában kiemelt helyen jelennek meg a görögkatolikus jelképek, ikonok stb.

Arra törekszünk, hogy olyan szeretetteljes, imádságos légkört teremtsünk, amelyben az óvodapedagógusok, dajkák, s az óvodában feladatot ellátó valamennyi dolgozójának figyelmes szeretetén keresztül a gyerekek ráérezhetnek Isten jelenlétére; meg tapasztalhatják, mi a jézusi megbocsátás és szeretet; s ezeken az élményeken keresztül fejlődik bennük és kap motivációkat a hitkészség.

Óvodánkban a vallásos élményekkel a gyerekek természetes vallásos érzelmeit próbáljuk ébresztetni, erősíteni.

Célunk, hogy bátran szólítsák meg Jézust, elmélyüljön személyes irányulásuk a Mennyei Atya felé, és örömmel imádkozzanak minden nap. Jézus iránti szeretetüket a jóra való törekvésben, az áldozatvállalásban mutassák ki. Érezzék át, hogy mi keresztények mindannyian Isten nagy családjához tartozunk, és Jézusban egymásnak testvérei vagyunk. Ennek a valóságnak felismerésén át erősödjön bennük az egymás iránti felelősség tudata. Gyakran teremtünk alkalmakat arra, hogy megismerkedhessenek a templomi közösséggel, parochussal, lelkipásztorral, és így gazdagodjon bennük az egyházhoz tartozás közösségi élménye.

Alapvető feladatunknak tartjuk, hogy óvodánkban a keresztény nevelés az egész napot áthassa, és az óvodai évek folyamatos növekedést jelentsenek a gyerekek számára hitben és szeretetben.

Alapvető értékeink:

- helyes önértékelés
- hitre, reményre, szeretetre nevelés
- az értékek felismerése, megbecsülése
- nyitottság mások felé, befogadó képesség, a másság elfogadása

- a saját akaratukról való lemondás mások érdekében
- szelídség
- alázat
- türelem
- alaposság
- mértékletesség
- megbocsátás
- a belső csendre, elmélyülésre való igény
- hűség Istenhez
- a gyermeki tevékenységre épülő tanulás
- a családdal való szoros együttműködés, együtt nevelés.

Tevékenységek:

- ismerkedjenek meg a gyerekek a templomi környezettel, berendezésekkel, szimbólumokkal
- ismerjék és használják a görögkatolikus köszönést
- az egyházi ünnepkör szerint ismerkedjenek az ünnepekhez kapcsolódó bibliai tartalommal
- ismerjék meg az imádság különböző formáit / bűnbánó, hálaadó, kérő, dicsérő, közbenjáró/
- tudjanak rácsodálkozni a teremtett világ szépségeire, a természet változásaira, mint Isten alkotására
- tudják elfogadni egymást olyannak, amilyennek Isten teremtette őket, a társuk másságát, a megszokottól eltérő tulajdonságaival együtt
- tudjanak elcsendesedni, ráhangolódni Isten Igéjének meghallgatására
- vegyenek részt aktívan az egyes témák feldolgozásában, dramatizálásában, vizuális megjelenítésében
- tudják a hétköznapi életben alkalmazni, gyakorolni a történetekben és igéken keresztül megértett üzeneteket
- ismerjék, értsék és beszédükbe építsék be a bibliai fogalmakat, tudják alkalmazni megfelelő helyzetekben, válják aktív szókincsükké
- ismerkedjenek az egyházi zenével
- használják a megtanult keresztény óvodás énekeket hangulatuk, érzelmeik kifejezésére is
- zenehallgatási anyagon keresztül ismerkedjenek meg egyházzenei művekkel
- a versenyjátékokban egészséges versenyszellem alakuljon ki, a gyengébbek segítése, ösztönzése által
- tudják és ismerjék meg, hogy a templom Isten háza, ennek megfelelően sajátítsák el a helyes templomi viselkedést
- óvják, védjék maguk és egymás testét, mint a lélek templomát - ismerkedjenek meg a szentségekkel.

Feladat:

- Isten szeretetének megvilágítása a gyermekekben
- a teremtett világra való rácsodálkozás képességének kialakítása, fejlesztése (öröm, hála, megbecsülés, védelem)
- a keresztény hitélet megtapasztaltatása az óvodai élet során (felebaráti szeretet, jócselekedet, megbocsátás, segítőkézség, önzetlenség, figyelmesség)

- a görögkatolikus ünnepeink lelkületének, tartalmának megélése templomlátogatások alkalmával, lelki perceken való részvétellel.
- a görögkatolikus vallási élet eszközeit - egyház, egyházi év, liturgia, szentségek, szentek tisztelete - megismertessük.

Tartalom:

Napi: - lelki percek: mindennapjaink tevékenységeit - a lelki perceken keresztül - áthatja a görög katolikus szellemű nevelésünk. A lelki percekhez megteremtjük minden alkalommal az elcsendesedés, ráhangolódás lehetőségét. Éreztetjük, hogy most különleges, a szokásostól eltérő élményben lesz részük. Gyertyát gyújtunk, mindig imával kezdjük és imával zárjuk ezeket a perceket. (felhasznált segédanyag Szerepi Imréné: Lelki percek az óvodában)

- betegekért mondott ima
- hálaadás gyakorlása
- étkezés előtti, étkezés utáni ima: tízórai előtt és után, ebéd előtt és után, uzsonna előtt és után minden alkalommal imádkozunk
- délutáni pihenés előtti ima: lefekvés előtt minden nap imádkozunk
- köszönési mód: görög katolikus köszöntésünket használjuk a gyermekek reggeli fogadásakor, amikor hazamennek, és ha felnőtt lép a csoportszobába.

Heti:

- hét eleji lelki útravaló
- hitre nevelés középső- és nagycsoportban - lelki beszélgetések óvodánk lelki vezetőjével
- születés - és névnapok megünneplése.

Havi:

- ovis-liturgia
- egyházi, óvodai ünnepek, jeles napok.

A fejlődés várható jellemzői:

Az evangéliumi értékek (felebaráti szeretet, jó cselekedet, megbocsátás, tolerancia, önzetlenség, segítőkészség, kölcsönös tisztelet, mértékletessége) és a keresztény kultúra megismerése. Evangéliumi történetek megismerése. A görögkatolikus hagyományok és szokások megismerése. Templomi viselkedés, kultúra betartása.

Ünneplés, keresztény ünneplés

„Az ünnepléshez ünneplőbe öltözünk. Ez azonban nem a legjobb ruhát jelenti, hanem azt a lelkületet, ahogyan ezekre az ünnepi percekre magunkat is felkészítjük és a gyerekeket is hozzászoktatjuk.” (Czárán Eszter)

Az ünneplés jelentősége az óvodás gyerekek életében

Az ünnep és az azt megelőző ráhangolódás kitűnik az óvodai mindennapok szűrkeségéből. Fényt áraszt, és segít átvészelné a nehezebb napokat. Erőt és lelki támaszt nyújthat. Fontos maga az ünnep, de fontos a rákészülődés, a közös tervezgetés, a tevékeny várakozás is. A rendszeresen ismétlődő tevékenységek közül némelyek hagyománnyá is válhatnak egy-egy óvoda életében, ehhez azonban tapasztalatokra és azok hatására keletkező pozitív élményekre van szükség. Az ünnepi készülődés a „holnap öröme” adja, megerősíti a hagyományokat, a közös élmény erejével fokozza a gyermekek közösséghez való tartozását.

A készülődés során nemcsak a minket körülvevő környezetet díszítjük fel az adott ünnephez méltóan, hanem lelkünket is ráhangoljuk a szépre, a jóra az örömré.

A keresztény ünnepek megünneplésével hitünk minden igazságát átélheti az óvodás korú gyermek is. Az ünneplés, a keresztény ünneplés lényege, a fény, amely mutatja az utat lelki ráhangolódás a szépre, a jóra, az örömré. Kitűnik a hétköznapi monotóniájából. Közösségalkotó és formáló erejű, ahol az egyén érzi saját maga fontosságát, szerepét, helyét a közösségben. Szent idő, az isteni rendhez igazodik. Mindent a maga idejében kell ünnepelni. Az óvoda példát, ötleteket ad a családok számára az ünnep mélyebb, élménydúsabb megéléséhez.

Az óvodások és a szentek

Óvodásaink kapcsolatba kerülnek a szentekkel a mindennapok során, és rá is kérdeznék, hogy kik ők? Rá kell mutatnunk a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelően a szentek nagyságára, nagyszerű életére, sőt példaképül kell állítani őket eléjük. A szenteknek rendkívüli nevelő hatása van már a kisgyermekre is. Emellett segítenek és pártfogolnak minket.

A szentek fontos szerepet töltenek be életünkben. Tiszteletre, sőt szeretetre méltó személyek, akikhez fohászkodunk, és akiket csodálunk. Példaképeink. Mivel a szentek nagyon szerették Istent, mindent igyekeztek úgy tenni, ahogy Jézus kívánta, nekünk is példát adtak: szeressük nagyon a Jóistent, és tegyünk mindent úgy, ahogy Jézus mondja. Sok ismeretlen szent is van. Isten ezekről is tud és szereti őket. Mindnyájunknak szentté kell válnunk! Ez úgy sikerülhet, ha szeretjük a Mennyei Atyánkat és egymást, figyelünk embertársainkra, segítséget nyújtunk, önzetlenek vagyunk...

Az ünneplés megvalósításának elvei

Az előkészület során

- jelezzük előre az ünnep közeledtét, így a gyermekeknek is van idejük arra, hogy készülhessenek
- beszélgethetünk a előttünk álló ünnepéről az óvodában, egy-egy gyerekkel és családjával- bevonva őket a meghitt pillanatok szervezésébe .a játékidőben, szabadidőben, esetleg a különböző tevékenységek kapcsán éneket, énekes játékokat, verseket, mondókákat, történeteket és imádságokat ismertethetünk meg a gyerekekkel
- kézügyességüket, kreativitásukat, fantáziájukat kihasználva szép dekorációkat, esetleg ajándékokat készíthetünk az ünnepi alkalmakra. A közös tevékenység során alkalom nyílik az ünnep megismerésére, a népszokások, hagyományok ápolására, a megismert irodalmi zenei anyagok felelevenítésére. A személyes kötődés is erősödik a pedagógus és a gyermek örömteli, közös munkája során.

A pedagógus felelőssége az ünnep, a megemlékezés megszervezése során:

- a program összeállítása, a forgatókönyv elkészítése
- felelősi munkák kiosztása, végrehajtásuk ellenőrzése
- meghívók elkészítése, eljuttatása
- esetleges felkérés megírása, postázása
- a gyermekcsoportok bevonása a csoportos óvodapedagógusokon keresztül
- helyszín rendezése, vendégek fogadása

- a vendégszereplők részére öltöző, frissítő biztosítása
- ajándékok előkészítése.

Az ünneplés során

- az ünnep elkülönülése a hétköznapiaktól megjelenik öltözetünkben (ünneplőruha kérése a gyerekektől, az intézmény ünnepén részt vevő dolgozóktól)
- az érzelmi töltet jelenlétének megélése, meghitt hangulatot biztosítunk
- állandó elemeket választunk az adott ünneplésnek (gyertya, virág...)
- énekeket, verseket igényesen válogatunk, igényes műsort állítunk össze
- az imádság mindig jelen van ünnepeinken
- vendégség, agapé
- ajándékozás - mi az ajándék?

Az ünnepet követő időszak során

- az ünnepet felelevenítjük, az élményeket megbeszéljük - vizuális tevékenység során az emlékeket képekben is kifejezzük
- a vendégszereplőknek köszönőlevelet írunk és postázunk.

2.14 Egyházi, óvodai ünnepek, jeles napok (1. sz. melléklet)

Az érzelmi és erkölcsi nevelés fontos állomásai az ünnepek, melyek erősítik a család és óvoda kapcsolatát. Óvodánk ünnepei és jeles napjai az 1. számú mellékletben találhatóak.

2.15 Verselés, mesélés

Cél:

Az óvodai irodalmi nevelés célja a 2,5-7 éves gyermekek értelmi, érzelmi, etikai életének megalapozása, fejlesztése, a gyermekirodalom és a gyermekirodalomhoz sorosan kapcsolódó tevékenységek, módszerek /bábjáték, dramatikus játék, dramatizálás, stb./ sajátos eszközeivel, a gyerekek életkori sajátosságainak megfelelően kiválasztva.

A mese különösen alkalmas az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének kialakítására. Oldja a gyermek szorongásait, ok - okozati összefüggések feltárásával segíti a külvilág megismerését. A belső képalkotásnak és a gyermeki élmények feldolgozásának egyik legfontosabb formája. A mesélővel való személyes kapcsolat érzelmi biztonságot ad. A gyermek saját vers- mesealkotása, annak mozgással és/vagy ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés egyik módja. Anyanyelvünk és irodalmunk megszerettetése. A mindennapos mesélés, mondókázás, verselés biztosítsa a kisgyermek lelki nyugalmát, békéjét. Szerepet kapnak az anyanyelvi nevelésünkben a népi, klasszikus és a kortárs irodalmi művek is.

Feladat:

- Alapozzuk meg az irodalom szeretetét, fejlesszük esztétikai fogékonyságukat, beszédük kifejezőkészségét, helyes és szép kiejtését, hangsúlyozását és beszédritmusát.
- Keltsük fel és bontakoztassuk ki a gyermekek irodalmi érdeklődését.
- Ösztönözzük őket, hogy irodalmi élmények hatására fejlődjenek a gyermekek érzelmei, amelyek formálják a magatartásukat.
- Bővítsük szókincsüket, amely szélesíti a gyermekek látókörét, fejleszti értelmi képességeit, különösen az emlékezetet, a képzeletet.

- Kapjanak kiemelkedő szerepet az anyanyelvi nevelésben a gyermekirodalom sajátos meséi és költői fogalmai, szójátékai, találós kérdései, szólás-mondások, népi mondókák.
- Válogassunk olyan gyermekirodalmi alkotásokat, amelyek mondanivalójukban olyan érzelmek és gondolatok kifejezői, amelyekkel igen kifinomult formában érzékeltetik az élet szépségeit, árnyoldalait.
- A mindennapos mesélést teremtsük meg, mely legyen a nevelés elmaradhatatlan eleme. Legyen példaértékű az óvónő előadásmódja, beszéde, stílusa.
- Hassa át az irodalom az óvodai nevelés más területeit, így sajátos feladatainak betöltése mellett jelentékenyen gazdagítsa az óvodai nevelés egészét.
- Biztosítsunk lehetőséget a differenciált, egyéni bánásmód alkalmazására a nyelvileg hátrányos helyzetű, és a nyelvileg kiemelkedően fejlett gyermekeknél.
- A cselekmény pszichológiai igazságával és a szöveg irodalmi értékeivel való nevelés, érzelmileg eligazít.
- A magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok, gazdag és jó alkalmat, erős alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre. A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. A mese - képi és konkrét formában, esetlegesen a bábozás és dramatizálás eszközeivel - feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges és megfelelő viselkedésformákat.
- Az óvodában a 3-7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi - népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi -, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek egyaránt helye van.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére

Érzelmi:

- szorongásaik alól oldódjanak fel a gyerekek, váljanak felszabadulttá
- igazodjanak el az érzelmi ráhatások sokaságában
- váljanak képessé a pozitív és negatív érzelmek pontos elhatárolására
- érzelmi ráhatásoktól függően azonosuljanak, vagy elutasítsanak
- saját érzelmeiket őszintén sugározzák társaik és környezetük felé - igazodjanak vágyaik és elképzeléseik megvalósításához, másokhoz
- szóbeli megnyilvánulásaik legyenek gátlástól mentesek.

Értelmi:

- az emlékezetük, képzeletük, figyelmük, gondolkodásuk, olyan fejlettségű legyen, hogy képesek legyenek a gyermekek az irodalmi élmény teljes befogadására, feldolgozására, visszaadására.
- csodálkozzanak rá egyes jelenségekre.
- vegyék észre az összefüggéseket.
- aktív fantáziájukkal ők maguk keressék a lehetséges megoldásokat.
- szívesen vállalkozzanak dramatizálásra.
- alakuljon ki árnyalt, értelmes hangsúlyozású beszédük, kifejezőkészségük.
- tegyenek szert alapfokú beszéd és viselkedéskultúrára.

Fejlesztés:

- verbális szókincsfejlesztés
- beszédmegértés, beszédészlelés fejlesztése
- hangképzés, helyes kifejezőkészség fejlesztése
- beszédhallás fejlesztése
- auditív emlékezet fejlesztése
- auditív ritmus fejlesztése.

Értékelés: Pozitív mintaadások, pozitív megerősítések.

2.16 Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Cél:

A görögkatolikus és a népi kultúra különböző területeinek hagyományőrzésével a zenei képességek fejlesztésén túl zenét értő és szerető, egészséges lelkű kulturált boldog emberre nevelés. Célunk továbbá a gyermekeket megismertetni azokkal a szokásokkal, hagyományokkal, amelyhez a dalos játékaikat, táncait kapcsolni tudja, úgy a hétköznapijaiban, mint az ünnepeiken.

Feladat:

- Teremtjük meg tudatos, tervszerű, folyamatos munkával a zenei nevelést.
- Biztosítsunk oldott, nyugodt légkört. A gyermekek gátlásainak oldására képzeletük, alkotókedvük fejlesztése.
- A dúdolgatás, énekelgetés, zenei hangok, zörejek megfigyeltetéséhez nyújtunk megfelelő élményeket.
- Találjunk ki adott szöveghez új ritmusokat, dalokat.
- Játék nélküli dalokhoz táncot, játékot rögtönözzünk.
- Az ölbeli játékok, népi gyermekdalok, az éneklés, zenélés örömet nyújtsanak a gyerekeknek.
- A hagyományőrzés keretében megismerkedünk a gyermek néptánc alapjaival.
- A népi gyermekjátékok, mondókák, dalok, népmesék komplexitására törekedjünk.
- Az énekes népi játékok mellett igényesen válogatott klasszikus, és kortárs művészeti alkotásokat is alkalmazunk a gyermekek zenei képességeinek és zenei kreativitásának alakításában.
- Az éneklés, zenélés váljon a gyermek mindennapi tevékenységének részévé, a felnőtt minta spontán utánzásával.
- Az óvodapedagógus énekes és hangszeres játéka példa értékű legyen.
- Formáljuk esztétikai érzéküket, zenei ízlésüket, mozgáskultúrájukat.
- Fejlesszük a gyermekek zenei hallását, ritmusérzékét, emlékezetét a népi játékokkal.
- Zenehallgatáson keresztül a gyermekek dalkincs anyagának gazdagítása, az anyag megválasztásánál a nemzeti, etnikai, kisebbségi nevelés esetében a gyermekek hovatartozásának figyelembe vételével.
- A hétkezdő és napi lelki percek alkalmával megismerkedünk az aktuális egyházi ünnepi liturgikus énekekkel.

A fejlődés várható jellemzői

- tudjanak természetes tempóban járni, segítség nélkül tempót tartani.
- énekeljenek hat hangterjedelmű dalokat
- felelgetős dalt énekeljenek társaikkal, vagy a csoporttal.
- énekeljenek vissza dallamot.
- különböztessék meg a halk - hangos, magas - mély, gyors - lassú fogalom párokat dallamban, ritmusban.
- cselekvéssel fejezzék ki a dalritmust és az egyenletes lüktetést.
- tudjanak egyszerű táncos mozgásokat végezni helyes testtartással.
- törekedjenek a tiszta éneklésre.
- figyelmesen hallgassák a bemutatott zenét, és a liturgikus énekeket.
- énekeljenek alkalmi dalokat, ünnepekhez kapcsolódva.
- ismerjék fel dallammotívum alapján az ismert dalt.
- ismerjenek néhány térforma alakítási lehetőséget. /csigavonal, kör/
- találjanak ki dallamhoz mozgást, játékot.

2.17 Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

A vizuális nevelés összetett, sokszínű nevelési terület. Magába foglalja a rajzolást, festést, mintázást, az építést, képalakítást, konstruálást, a kézi munkát, a műalkotásokkal, népművészeti elemekkel, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedést, s így a gyermekekben kialakítja az elemi kép olvasási, komponáló, térbeli tájékozódó és rendező képességet. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül.

Cél:

A természettel, a környezettel szoros kapcsolatban a vizuális tevékenységek gazdag, sokszínű technikáival, önkifejező, az öröm a rácsodálkozás képességeit kifejező gyermekek nevelése.

Feladat:

- Az esztétikai nevelés feladata a szép iránti fogékonyság felébresztése, a teremtetett világ szépségeiért.
- A szép élvezetének, a kifejezőképesség megalapozása.
- A belső képek gazdagítása a mese, vers, énekes játék eszközeivel, a gyermeki ábrázolás ösztönzése alkotó légkör megteremtésével, változatos lehetőségek felkínálásával.
- A gyermeki élmény és fantáziavilág gazdagításával, változatos tevékenységekkel a saját formanyelv, az alkotó alakító önkifejezés fejlődésének segítése.
- Az esztétikai érzékenység, a szép iránti nyitottság, környezet esztétikai alakítására és a vizuális esztétikai élmények befogadására való fogékonyság megalapozása.
- Életkoruknak megfelelő élmény nyújtásával lehetőség biztosítása a tapasztalatok szerzésére.
- A vizuális jelrendszerrel való megismertetés (pont, vonal, folt, színek, formák).
- Törekedjünk a képi, plasztikai, konstruáló kifejezőképességük kibontakoztatására.
- Fejlesszük vizuális percepció képességüket, gazdagítsuk szín és formavilágukat.
- Különböző anyagok és technikák megismertetésével fejlesszük finommotorikus képességüket.

- Az eszközök célszerű, biztonságos, takarékos, kreatív használatára szoktatjuk a gyerekeket.
- Az egyes technikák kapcsolódó munkafogások, megoldások, az eszközök bemutatása, használatuk megnevezése, gyakorlásra való ösztönzés. Az eszközök biztosításával keltsük fel érdeklődésüket.
- Fejlesszük térbeli tájékozódó képességüket.
- Egész nap folyamán biztosítjuk a lehetőséget (tér, idő, eszköz)
- Keltsük fel érdeklődésüket a népi kultúra iránt.
- Neveljük őket a hagyományok tiszteletére.
- A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi munka mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül. Törekedni kell a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek bátorítására.

A fejlődés várható jellemzői:

- az eszközöket jártasság, készség szinten kezeljék
- mondanivalójukat vizuálisan tudják kifejezni
- nevezzék meg a színeket (sötét - világos árnyalatait)
- vegyenek részt a tér rendezésében
- tudjanak megfigyelés után formát mintázni
- díszítsenek tárgyakat saját elképzeléseik alapján
- tudjanak kifejezni elemi térviszonyokat
- hangsúlyozzák alkotásaikban a jellemző jegyeket, formákat
- emberábrázolásban jelenítsék meg a részformákat, egyszerű mozgásformákat
- rendelkezzenek koordinált szem és kézmozgással
- mondjanak véleményt társaik és saját munkáikról
- önállóan és csoportos munkában készítsenek egyszerű játékokat (kellékek, modellek stb.)

Fejlesztés:

- térbeli tájékozódó képesség
- képi gondolkodás
- egyszerű munkafogások és eszközhasználat
- vizuális percepció - vizuális nyelv, kifejezés
- vizuális kommunikáció.

2.18 Mozgás

A test Isten ajándéka, s mint minden ajándékot óvni, védeni kell, s erre meg kell tanítani a gyermeket is. A mozgás a gyermek legtermészetesebb megnyilvánulási formája Épp ezért fontos az egészséges életmód szokásainak kialakítása, fejlesztése, a gyermekek edzése, mozgásrendszerének, ügyességének, testi erejének fejlesztése. A mozgás az óvodás kor egész időszakában jelentős szerepet tölt be, a nagymozgásoktól kezdve a finommotoros manipulációig mindent magába foglal, s az egész személyiség fejlődését elősegíti, sokszínű, változatos és örömteli érzelmi biztonságban zajló gyakorlási formákkal és játékokkal. Ezzel biztosítható a mozgás és az értelmi fejlődés kedvező egymásra hatása.

Cél:

A torna, a mozgásos játékok által a gyermekek természetes mozgásának, és harmonikus testi és értelmi képességeinek fejlesztésével erős, ügye, gyors, állóképes, egészséges gyermekeket neveljünk.

Feladat:

- Biztosítsuk, elégítsük ki a gyermekek rendszeres természetes mozgásigényét, illetve ösztönözzük a rendszeres mozgásra az egyéni lemaradásokat kompenzáló mozgásos játékok ajánlásával.
- Alakítsuk ki a mindennapos mozgással az egészséges életvitelt, változatos, differenciált, párhuzamosan végezhető lehetőségek biztosításával, valamennyi gyermek számára.
- Erősítsük meg a pozitív személyiségtulajdonságokat.
- Törekedjünk a testi képességek alakítására / erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség, testtartás stb. /
- Biztosítsuk az egészséges versenyszellemet.
- Segítsük a mozgáselemek beépülését a természetes mozgások sorába.
- Biztosítsuk az udvar, a csoportszobai berendezések objektív feltételeit, jó szervezéssel, ötletességgel. Ösztönözzük a gyermekeket a szabad levegőn való mozgásos játékokra.
- Fejlesszük térbeli tájékozódó képességüket.
- Fejlesszük egyensúlyérzéküket, ritmusérzéküket, motorikus képességüket.
- Fejlesszük a mozgásműveltségüket, különösen a népi mozgásos, és egyéb játékok segítségével.
- Alapozzuk meg az egészséges életmódhoz való készségeket, jártasságokat.
- A társakkal végzett együttmozgás tapasztalatainak gazdagításával a gyermek énhatárainak, a másik észlelésének, az önfegyelem, alkalmazkodás, kooperáció képessége fejlődésének elősegítése.
- A spontán szabad játék kereteiben végzett mozgásos tevékenységeket kiegészítik az irányított mozgásos tevékenységek. A komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is, miközben együtt hatnak a gyermek személyiségének fejlődésére (pozitív énkép, önkontroll, érzelmszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás.)
- A mozgásos tevékenységekre az óvodai nevelés minden napján egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve lehetőséget kell biztosítani.

A fejlődés várható jellemzői

- sajátítsák el a természetes mozgások elemeit (fejemelés, kúszás-mászás, ülés-állás, járás-futás)
- tegyenek különbséget a harmonikus összerendezett járás, futás tevékenységeiben
- ismerjék a vezényszavakat, tudjon a hallottak szerint cselekedni
- tartsák be és kövesse az adott szabályokat
- mozgás közben tudjanak irányt változtatni, jobbra, balra, hátra fordulatot tenni, az irányok megnevezésével
- legyenek képesek sor -, köralkotásokra
- egyensúlyozzanak egy lábon valamint különböző szereken emelt magasságban két lábon
- tudjanak egy- és páros lábon szökdelni; ugorjanak át kisebb akadályokat

- tudjanak labdát dobni, megfogni, gurítani vele célozni
- a mozgásokban legyenek kitartóak.

2.19 Külső (teremtett) világ tevékeny megismerése

Környezeti nevelési elvek megvalósítása

A szűkebb és tágabb természeti, társadalmi környezetről olyan tapasztalatok szerzése, mely életkoruknak megfelelő a biztonságos eligazodáshoz, a tájékozódáshoz nélkülözhetetlen, valamint formai, térbeli, mennyiségi viszonyok megismerését szolgálja.

Cél:

A természeti és társadalmi környezetről szerzett tapasztalatok, élmények, természeti jelenségek, tárgyak, növények és állatfajok apró csodáinak felfedeztetésével, élményszerű átélésével, érzelmileg kötődő, a környezettel harmonikusan élő gyermekek nevelése. A haza szeretetére és a népi kultúra iránti tiszteletre nevelés, szülőföldhöz való kötődés, értékek és hagyományok ápolásával. Ezen értékek ápolására és védelmére való nevelés.

Feladat

- Biztosítsunk alkalmat, időt, helyet és eszközöket a spontán és szervezett tapasztalat és ismeretszerzésre, a környezetkultúra és biztonságos életvitel szokásainak alakítására.
- Neveljünk a környezet szeretetére, védelmére.
- Törekedjünk a komplexitásra, a felfedező és alkotókedv kibontakoztatására - a differenciált fejlesztésre.
- Alakítsuk ki a szülőföldhöz, a hazai tájhoz, a népi, helyi, nemzeti kultúra hagyományaihoz fűződő pozitív érzelmi viszonyt.
- A keresztény értékek kialakítása, megerősítése, megőrzése.
- Feladataink megvalósítása érdekében munkálkodjunk együtt a családdal, építsünk a családi hagyományokra, szokásokra is.
- Alapozzuk meg a harmonikus viselkedéshez szükséges készségeket, jártasságokat.
- Gazdagítsuk érzelmeiket, a természethez kapcsolódó hagyományörző tevékenységekkel.
- Tevékenységek biztosításával, mennyiségi, alaki, nagyságrendbeli és térbeli viszonyok megláttatása, felismertetése.
- Ítéltőképeségük és mennyiségfogalmuk alakítása becsléssel, számlálással. Tér, sík és mennyiségsszemléletük fejlesztése.
- Az önálló véleményalkotás, döntési képesség megalapozása problémahelyzetek mérlegelésével, a cselekvéses tanulásból adódó tapasztalatok közös összegzésével, irányított és spontán megfigyelésekből adódó vélemények cseréjével.
- Játékos tevékenykedtetéssel és érzékszervek segítségével lehetővé kell tenni új, magasabb szintű tevékenységek kibontakoztatását.
- Játszva sok - sok cselekvéssel, problémahelyzetek létrehozásával aktivizáljuk a gyermekeket a gondolkodásra, figyelembe véve a gyermekek egyéni képességeit, az egyének közötti különbséget.
- Kiemelt szerepet kapjanak a térbeli viszonyok, irányok, helyzetek. Irányított beszélgetéssel, megfigyeltetéssel / séta, kirándulás, udvari játék / fedeztessük fel a környezet tulajdonságait, különbségeit, azonosságait.

- Feladatunk, a fenntartható fejlődés érdekében a környezettudatos magatartás megalapozása.
- A gyermek, miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét.

A fejlődés várható jellemzői:

- tudják az évszakok neveit, jellemzőit, napszakokat
- tudják személyi adataikat, életkorukat, lakcímüket stb.
- nevezzék meg saját testrészeit, érzékszerveiket
- helyezték főbb csoportjaikba az élőlényeket (ember, állat, növény)
- vegyenek részt elemi természetvédelmi tevékenységekben (hazánk védelme, madárvédelem, az élőlények óvása)
- ismerjék a környezetükben lévő épületek funkcióit
- nevezzék meg a közlekedés eszközeit, néhány alapvető szabályát
- ismerjék a színeket
- jól használják a megismert kifejezéseket.

Matematikai tartalmú tapasztalatok:

Környezetünk megismerésének részeként fel kell dolgoznunk a mennyiségi és a formai összefüggésekkel kapcsolatos élményeket és az adódó problémahelyzetek megoldása során a gyerekek új oldalról ismerik meg az őket körülvevő világot.

Cél:

A gyerekek igényeihez igazodva játékos formában ismerjék meg az őket körülvevő teremtet világ mennyiségi, formai, kiterjedésbeli összefüggéseit.

Feladat:

A matematika iránti érdeklődés felkeltése. Az ok-okozati összefüggések felismertetése, a logikus gondolkodás megalapozása. E megismerési folyamatban matematikai tapasztalatok szerzésével matematikai fogalmakat ismerjenek meg.

Szemponatok a témakörök kiválasztása, és feldolgozása során:

- az ismeretek száraz közlésétől óvakodjunk, a játékos cselekvést mindig tartsuk szem előtt
- a gyerekek mindig cselekvő résztvevők legyenek
- az egyéni, páros és mikrocsoportos feldolgozás során tudunk differenciálni, az egyéni képességeket figyelembe véve, így ezeket a szervezeti formákat vegyük előtérbe
- igyekezzünk minél több problémahelyzetet teremteni a gyerekek számára, így sarkallni őket a logikus gondolkodásra
- juttassuk őket minél több sikerélményhez
- mindig pontosan, választékosan és egyértelműen fogalmazzuk meg gondolatainkat.
- türelmesen várjuk ki, amíg a saját logikája szerint megoldja a gyermek a problémahelyzetet.

Ha szükség van rá, tegyünk fel néhány rávezető kérdést, de mindig ügyeljünk arra, hogy a felfedezés öröme, a rácsodálkozás élményét ne vegyük el a gyerekektől.

A fejlesztés várható eredményei óvodáskor végére:

Matematikai alapfogalmaik kialakulnak:

- környezetükben az alapvető matematikai összefüggéseket felismerik
- mennyiségeket összehasonlítanak (több, kevesebb, ugyanannyi, hosszabb, rövidebb, egyforma hosszú, magasabb, alacsonyabb, szélesebb, keskenyebb)
- alkosson megfelelő szöveget a mennyiségi viszonyokat ábrázoló képekről
- tudja a számlálást tízes számkörben
- megnevezi a térbeli állások helyzetének irányait (jobb, bal, előtt, mögött, alatt, fölött, mellett, között), másolnak alakzatokat síkban és térben
- kiválogatja a síkbeli alakzatokat tulajdonság szerint (kör, négyzet, háromszög)
- a térbeli alakzatok közül ismerik a kockát, a téglatestet és a gömböt.

Fejlesztés:

- szándékos, koncentrált figyelem - ítélőképesség - probléma megoldó gondolkodás kialakítása - pozitív viszonyulás a természethez - arányok helyes megítélése - összefüggések megglátatása - ok - okozati összefüggések keresése - „számfogalom” - feladattudat - szabálytudat kialakítása - rész - egész viszonyának felismerése.

2.20 Munka jellegű tevékenységek

A kisgyermek fő tevékenységi formája a játék, ezért a munka jellegű tevékenységek is játékból bontakoznak ki, aktív tevékenységformák. Tudatos pedagógiai szervezést, a gyermekekkel való együttműködést és folyamatos értékelést igényelnek a munkajellegű tevékenységek.

Cél:

A gyermeki munka megszerettetése, a kötelességtudat és a kitartás fejlesztése, valamint olyan pozitív tulajdonságok kialakítása, mint az önállóság, felelősség, céltudatosság, akaraterő, melyek a gyermek közösségi kapcsolatát és kötelességtudatát befolyásolják.

Feladat:

- Az óvodapedagógus személyes példát mutasson az eszközök használatához, és a munkafázisok sorrendjének megismeréséhez.
- Egyeztessük a család és az óvoda munkával kapcsolatos elvárásait.
- Fontosnak tarjuk a cselekvések által történő tapasztalatok megszerzését.
- Biztosítsunk olyan munka jellegű tevékenységeket, amelyek ösztönöznek és örömet nyújtanak a gyermekeknek.
- A munka állandóságát, folyamatosságát és a gyermekek testi épségének megőrzését tartjuk szem előtt
- Biztosítani kell a munkavégzéshez szükséges nyugodt légkört és elegendő időt.
- Tudatosan törekedjünk a gyermekek körében a munka megszerettetésére, a munkavégzéshez szükséges attitűdök, a kötelességtudat és kitartás fejlesztésére.
- Az önkiszolgálás és a közösségért végzett munka jellegű tevékenységek eredményeit tudatosítsuk, az elvégzett feladat jelentőségét megglátatjuk, elismerjük, megóvjuk.
- Az óvodai munka során minden gyermeket reálisan önmagához mérten értékelünk.
- Neveljünk a munka megbecsülésére, fejlesszük esztétikai érzéküket.

A fejlődés várható jellemzői

- legyenek tisztában a gyermek saját képességeivel, és annak határain belül fejtsse kitevékenységét
- törekedjenek önállóságra
- vállaljanak önként is feladatokat
- ismerjék az eszközök használatával járó veszélyeket
- teljesítsék pontosan megbízatásaikat
- ismerjék fel a segítségadás lehetőségeit, és éljenek is vele - legyen igényük a felfedezett hibák kijavítására
- gondozzák, óvják környezetüket.

Fejlesztés:

- testséma fejlesztés
- percepció fejlesztés
- mozgás fejlesztés
- akarat tulajdonságok
- kitartás, felelősségtudat.

Értékelés:

Az óvodapedagógus és a dajka személyes példamutatása hat a gyermekek részfeladataikban elért eredményeikre, olyan örömforrás lesz számukra a tevékenység, ami újabb próbálkozásokra készíteti őket. Természetesen a munkajellegű teendők a felnőttek segítségével zajlanak, állandó kontroll és buzdítás kíséretében s pozitív megerősítésekkel.

2.21 A tevékenységekben megvalósuló tanulás

Az óvodában a tanulás folyamatos, a tapasztalatszerzésen alapuló, és a játék adta lehetőségek alkalmával, az óvodapedagógus által szervezett játékos helyzetek teremtésével kötött, illetve kötetlen tevékenységi formában szervezeti keretben valósul meg, amely lehet utánzásos fejlesztő és szervezett. A tevékenységekben megvalósuló tanulás a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja. Az ismeretszerzés az egész óvodai napot áthatja. Elsődleges célunk az óvodás gyermek kompetenciáinak fejlesztése, attitűdök erősítése, és a képességek fejlesztése. A tanulást támogató környezet megteremtése során építünk a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire.

Cél:

A gyermekek cselekvő aktivitása, a közvetlen sok érzékszervet foglalkoztató tapasztalás lehetőségének biztosításával a tudás, tanulás iránti vágy felébresztése.

Feladat:

A tanulás lehetséges formái az óvodában:

- Utánzásos minta és modellkövetéses magatartás és viselkedéstanulás, szokások alakítása.
- Spontán játékos tapasztalatszerzés, játékos cselekvéses tanulás.
- Gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés.
- Az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés gyakorlati problémamegoldás.

- Biztosítsuk a gyermekek egyéni érdeklődésének megfelelő tevékenységeket.
- Lehetőséget biztosítsunk a különféle tevékenységek során kreativitásuk erősítésére.
- A tevékenységeken keresztül fejlesszük figyelmüket, kitartásukat, pontosságukat, feladattudatukat.
- Alakítsuk ki képszerű és szemléletes gondolkodásukat.
- Fejlesszük megismerési képességüket.
- A cselekvéses tanulást preferáljuk.
- Helyes óvodapedagógusi mintaadással, anyanyelvi játékokkal gazdagítsuk a gyermekek szókincsét és fejlesszük a helyes szóbeli kifejezőképességüket.
- Az egyéni és differenciált bánásmódot biztosítsuk a tehetséges gyermekek kibontakoztatásához.
- Súlyos lemaradás esetén vegyük igénybe a megfelelő szakember segítségét.
- Tudatos tervszerű fejlesztés.
- Biztosítsunk lehetőséget a fejlődés nyomon követésére, az eredmények elemzésére, a spontán szerzett tapasztalatok, ismeretek rendszerezésére, egymásra épülésére.
- Fontos az árnyalt, differenciált értékelés.
- A tanulás irányítása során árnyalt, differenciált, személyre szabott, pozitív értékeléssel segítsük a gyermeki személyiség kibontakozását.

Tartalom:

2.5-4 éves korban

- közvetlen tapasztalatszerzések a természeti és társadalmi környezetből
- élmények emlékezettel való felidézése
- kreatív gondolkodást, képzeletet mozgósító tevékenységek
- lényeges a figyelem ráirányítása a közös jegyekre
- az utánzásos minta és modellkövetéses magatartás és viselkedéstanulás
- utánzással, modellkövetéssel való magatartás és viselkedéskultúra kialakítása.

5-6-7 éves korban

- megfigyelések végzése közösen és önállóan
- megbízatások elvégzése
- összefüggések keresése, a jelenségek változásainak megfigyelése
- beszédfejlesztés
- többféle megoldási lehetőség keresése.

A fejlődés várható jellemzői:

- tudjanak önállóan, konkrét, ismert jelenségek esetében következtetni, ítéletet alkotni
- alakuljon a gyermekek feladattudata
- ismerjék meg saját értékeiket
- fedezzék fel a konkrét összefüggéseket, hozzanak létre ok - okozati viszonyokat
- szándékos figyelmük tartalma érje el a 10 - 15 percet
- jól hasznosítsák a problémamegoldó gondolkodásukat
- törekedjenek többféle megoldás keresésére
- legyenek képesek gondolataikat érthetően, szavakba, mondatokba foglalni
- tudják elkülöníteni a mese és a valóság elemeit
- legyenek képesek önálló feladatmegoldásra.

Fejlesztés:

- figyelem, fegyelem, koncentráció
- közvetlen emlékezet
- formaészlelés
- mozgáskoordináció
- finommotorika
- együttműködő képesség
- szociális érettség.

Értékelés:

- a megoldási lehetőségek, alternatívák bemutatása - rávezetés az önellenőrzésre - saját és társaik megoldásaiknak értékelése.

2.22 A fejlődés jellemzői az óvodás kor végére

A gyermek az óvodáskor végén belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában, az óvodásból iskolássá szocializálódik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembevételével mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.

Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek meglétét tartjuk szükségesnek: testi, lelki és szociális érettség, melynek egyaránt szükségesek az eredményes iskolai munkához

A testileg egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb, harmonikus finommozgásra képes. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.

A lelkileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik. Különös jelentősége van a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és az akusztikus differenciációnak, a téri tájékozottnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának.

A lelkileg egészségesen fejlődő gyermeknél:

- az önkéntelen emlékezeti bevézés és felidézés, továbbá a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevézés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama; a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés, megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele,
- a cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.

Az egészségesen fejlődő gyermek:

- érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél; gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni, minden szófajt használ, különböző mondatstruktúrákat, mondatfajtákat alkot, tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat azzal, hogy a fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetségesek, végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét,

- elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről; tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását, felismeri a napszakokat; ismeri és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait; ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét;
- felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek; elemi mennyiségi ismeretei vannak.

Az óvodáskor végére a gyermekek szociálisan is éretté válnak az iskolára. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermekkedvező iskolai légkörben készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőtten és gyermektársaival.

A szociálisan érett gyermek:

- egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni, késleltetni tudja szükségletei kielégítését,
- feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb - szükség szerint kreatív - elvégzésében nyilvánul meg; kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.

Az óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata a gyermeki személyiség harmonikus testi, lelki és szociális fejlődésének elősegítése.

A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető csak el a fentiekben leírt fejlettséget.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.

2.23 Tevékenységben megvalósuló nevelés – tanulás időkeretei

A Szent Pantaleimon Görögkatolikus Óvoda hagyományait a helyi adottságokat és az ott dolgozó óvodapedagógusok attitűdjét is figyelembe véve rugalmasan valósítjuk meg a szervezeti és időkereteket.

Az óvodai élet szervezésében a gondozásnak is szerepe van. Az óvodapedagógus a gondozás folyamatában is nevel, építi kapcsolatait a gyermekekkel, egyúttal segíti önállóságuk fejlődését, együttműködve a gondozást végző munkatársakkal.

A gyermekek megismerését és fejlesztését, fejlődésük nyomon követését fejlődési mérőrendszer alapján végezzük.

A napirend és a hetirend biztosítja a feltételeket a megfelelő időtartamú (5-35 perc) párhuzamosan végezhető, differenciált tevékenységek tervezésével, szervezésével.

A napirendet a gyermek egyéni szükségleteihez igazítjuk. Fontosnak tartjuk a tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakítását, szem előtt tartva a játék (szabad játék) kitüntetett szerepét.

A nyitvatartási időben a gyermekekkel történő foglalkozások mindegyikét óvodapedagógus irányítja.

Napirend javaslat

Időtartam	Tevékenység
06.00 – 12.00-ig	Gondozási feladatok (tisztálkodás, étkezés, öltözködés) Szabad játék, párhuzamosan is tervezett differenciált tevékenység a csoportszobában vagy a szabadban. Lelki percek - hitre nevelés, az elcsendesedés feltételeinek megteremtése. Mindennapos frissítő mozgás vagy tervszerűen szervezett mozgás (teremben, tornateremben vagy szabadban). Ismerkedés a teremtett világgal, megfigyelések végzése spontán és tervezetten szervezett formában. Az egészséges életmódot erősítő egyéb tevékenység a szabad levegőn. Részképességek fejlesztése egyéni szükségletek alapján. Játékba és tevékenységbe ágyazott, a gyermekek egyéni képességeihez igazodó műveltségterületek közvetítése. Étkezés előtti ima Tízórai Étkezés utáni ima Játékba és tevékenységbe ágyazott, a gyermekek egyéni képességeihez igazodó műveltségterületek közvetítése Tevékenységekben megvalósuló tanulás: - verselés, mesélés - ének, zene, énekes játék gyermektánc - rajzolás, festés, mintázás, kézi munka - mozgás - a teremtett világ tevékeny megismerése - matematikai tartalmú tapasztalatok szerzése.
12.00–15.00-ig	Gondozási feladatok (tisztálkodás, étkezés) Pihenés - elcsendesedés, ima, altatás mesével, altató dallal
15.00 – 16.30-ig	Gondozási feladatok (tisztálkodás, étkezés, öltözködés) Szabad játék, párhuzamosan is végezhető tevékenység a szülők érkezéséig

Hetirend

A hetirend szervezése a tevékenységek változatos biztosításával az óvodapedagógusok módszertani szabadságának lehetőségeivel valósul meg.

Tervezetten szervezett tevékenységek	Párhuzamosan is végezhető differenciált és csoportos tevékenységek
Lelki percek Mozgás Játékos mozgásfejlesztés Mindennapos testnevelés	Szabadjáték Verselés, mesélés Ének, zene, énekes játék, gyermektánc Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka Mozgás Külső (teremtett) világ tevékeny megismerése Matematikai tartalmú tapasztalatok

2.24 Óvodai nevelés dokumentálása

A tervezés az óvodapedagógus tudatos, tervszerű tevékenységének elengedhetetlen feltétele a gyermekek fejlődésének segítése érdekében.

a) A gyermek fejlődésének nyomon követése:

Óvodánkba járó minden gyermekről „Fejlődési naplót” vezetni, megfigyelések, folyamatrögzítések és a mérés változatos módszereivel.

b) A tanulási folyamat tervezése:

Az óvodapedagógusok élhetnek a módszertani szabadság lehetőségével. Tervezésüket a csoportban alkalmazott nevelési program sajátossága határozza meg.

A tervezés formái:

- Nevelési terv
- Éves ütemterv
- Tematikus terv
- Heti terv
- A gyermek fejlődésének nyomon követése
- Egyéni fejlesztési terv

2.25 Sajátos nevelési igény

Gyermekek óvodai nevelésének speciális fejlesztő tevékenysége- Figyelembe véve a hatályos 2011. évi CXCV. törvény ide vonatkozó pontjait.

A sajátos nevelési igényű gyermek: az a gyermek, aki a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra visszavezethető tartós és súlyos rendellenességével küzd, valamint a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességével küzd.

a) Integrált fejlesztési program

*„Isten minden kis tücskének akad hely a kórusban. Némelyik hangja mély, a másiké magas, megint maga hangon ciripel a telefondróton, és aki csak tapsolni tud olyan is akad”
(Margaret Martle)*

Mióta világ a világ mindig születtek, születnek és sajnos fognak is születni fogyatékkal élő gyermekek, akik valamilyen formában „problémát” jelentenek a társadalomnak. A különböző korok és kultúrák a maguk sajátos módján viszonyultak ehhez a kérdéshez. Napjaink legkívánatosabb törekvése az integráció, lehetőségét szeretnénk mi is megadni az arra rászoruló és alkalmas gyerekeknek.

Általános elvek

Az Óvodai nevelés országos alapprogramja a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésében

Az alapdokumentumban meghatározott nevelési, fejlesztési tartalmak minden gyermek számára szükségesek. Az óvodai nevelés a sajátos nevelési igényű gyermekeknél is a nevelés általános célkitűzéseinek megvalósítására törekszik. A nevelés hatására a sajátos nevelési igényű kisgyermeknél is fejlődik az alkalmazkodó készség, az akaraterő, az önállóságra törekvés, az érzelmi élet, az együttműködés. A sajátos nevelési igény szerinti környezet kialakítása, a szükséges tárgyi feltételek, és segédeszközök megléte akkor biztosítja a nevelési célok megvalósíthatóságát, ha a napirend során a gyermek mindig csak annyi segítséget kap, ami a további önálló cselekvéséhez szükséges.

I. Az Irányelv célja

Az Irányelv célja, hogy a nevelési programban foglaltak és a sajátos nevelési igény összhangba kerüljenek. Annak biztosítását szolgálja, hogy

- az elvárások igazodjanak a gyermekek fejlődésének üteméhez,
- fejlesztésük a számukra megfelelő területeken valósuljon meg,
- a sajátos nevelési igényű gyermekeket a nevelés, a fejlesztés ne terhelje túl,
- az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs célú foglalkozások programjai váljanak az óvodák nevelési programjainak tartalmi elemeivé.

A fejlesztés szervezeti keretének megválasztását, az alkalmazott speciális módszer- és eszközrendszert minden esetben a gyermekek állapotából fakadó egyéni szükségletek határozzák meg. A többségi óvodában történő együttnevelés – az illetékes szakértői bizottság szakértői véleményének figyelembevételével – minden esetben egyéni döntést igényel a gyerek szükségletei szerint.

II. A rehabilitációs, rehabilitációs ellátás közös elvei

A sajátos nevelési igény kifejezi

- a) a gyermek életkori sajátosságainak a fogyatékoság, az autizmus spektrum zavar vagy egyéb pszichés fejlődési zavar által okozott részleges vagy teljes körű módosulását,
- b) a képességek részleges vagy teljes kiesését, fejletlenségét, eltérő ütemű fejleszthetőségét.

Az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs tevékenység (a továbbiakban: rehabilitációs, rehabilitációs tevékenység) olyan teammunkában kialakított és szervezett nevelési folyamatban valósul meg, mely az egyes gyermekek vagy gyermekcsoport igényeitől függő eljárások (időkeret, eszközök, módszerek, terápiák) alkalmazását teszi szükségessé.

A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő,

korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé.

A nevelés, a fejlesztés feltételeit a köznevelési törvény és az ahhoz kapcsolódó jogszabályok határozzák meg. Az általánosan kötelező feltételeket a jogszabályok több területen módosítják, illetve kiegészítik olyan többletszolgáltatásokkal, amelyeket ki kell alakítani, és hozzáférhetővé kell tenni.

A gyermekek habilitációs, rehabilitációs célú fejlesztésének az alapja a szakértői bizottság szakértői véleménye. Az óvodai nevelőmunka során figyelemmel kell lenni arra, hogy:

- a sérült kisgyermek harmonikus személyiségfejlődését az elfogadó, az eredményeket értékelő környezet segíti;
- a gyermek iránti elvárást fogyatékoságának, autizmus spektrum zavarának vagy egyéb pszichés fejlődési zavarának jellege, súlyosságának mértéke határozza meg;
- terhelhetőségét biológiai állapota, esetleges társuló fogyatékosága, személyiségjegyei befolyásolják.

A habilitációs, rehabilitációs egyéni és/vagy csoportos fejlesztés elsősorban gyógypedagógiai kompetencia, amely kiegészül a társszakmák – pszichológiai, orvosi – terápiás együttműködésével. Az egyéni fejlesztési terv elkészítéséhez a gyermek sajátos nevelési igényének megfelelő szakképzettséggel rendelkező gyógypedagógus, konduktorpszichológus, orvos együttműködése szükséges.

III. A habilitációs, rehabilitációs tevékenység közös céljai és feladatai

A fejlesztés céljait minden esetben a fejleszthetőséget megfogalmazó pedagógiai-gyógypedagógiai-orvosi-pszichológiai komplex vizsgálat diagnózisára, javaslataira kell építeni.

- a) A beszéd fogyatékoságból, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékoságból, illetve egyéb pszichés fejlődési zavarból fakadó hiányzó vagy sérült funkciók kompenzálása vagy helyreállítása, a meglévő ép funkciók bevonásával,
- b) Törekvés a különféle funkciók egyensúlyának kialakítására.
- c) A szükséges speciális eszközök elfogadtatása és használatuk megtanítása.
- d) Az egyéni sikereket segítő tulajdonságok, funkciók fejlesztése.
- e) Az egyes területeken kimagasló képességeket mutató gyermek támogatása.

IV. A habilitációs, rehabilitációs tevékenységet meghatározó tényezők

- a) A sajátos nevelési igény típusa, súlyossága.
- b) A sajátos nevelési igény kialakulásának, diagnosztizálásának és a speciális ellátás megkezdésének ideje.
- c) korai fejlesztésben és gondozásban részesült gyermek esetében a korai időszak fejlődésmenete.
- d) A gyermek
 - életkora, pszichés és egészségi állapota, rehabilitációs műtétei,
 - képességei, kialakult készségei,
 - kognitív funkciói, meglévő ismeretei,
 - családi háttere.

Mindezek alapján a fejlesztés magába foglalja a vizuális, akusztikus, taktilis, mozgásos észlelés folyamatait, a motoros képességek, a beszéd- és nyelvi készségek és az értelmi képességek fejlesztését. Az egyes sajátos nevelési igény típusok függvényében más-más terület kap nagyobb hangsúlyt.

Halmazottan fogyatékos gyermek, gyermekcsoport esetén a megállapított fogyatékoságok mindegyikére tekintettel kell lenni.

A nevelési programot egyéni fejlesztési terv is kiegészíti.

V. A szükséges gyógypedagógiai feltételek biztosítása a sajátos nevelési igényű gyermek számára

- a) A sérülésspecifikus módszerek, terápiák, technikák szakszerű megválasztása és alkalmazása;
- b) az egyéni szükségletekhez igazodó környezet, speciális bútorok biztosítása;
- c) az egyéni szükségletekhez igazodóan speciális segédeszközök használata; a segédeszközök elfogadtatása, azok következetes használatára és megóvására nevelés;
- d) a kompenzációs lehetőségek körének bővítése a nem vagy kevésbé sérült funkciók differenciáltabb működésének tudatos fejlesztésével;
- e) annak felismerése, hogy a sajátos nevelési igényű kisgyermek egyes területeken kiemelkedő teljesítményre is képes;
- f) rugalmas szervezeti keretek kialakítása a sajátos nevelési igényű gyermekek egyéni foglalkoztatásának megvalósulásához;
- g) az óvoda pedagógusai, pedagógiai munkát segítő alkalmazottai és a szülők megfelelő tájékoztatása a sajátos nevelési igényű gyermek befogadására, együttműködés a sajátos nevelési igényű gyermek családjával.

VI. A többségi óvodákban megvalósuló – integrált – nevelés

A sajátos nevelési igényű gyermek családi nevelését, a közösségbe való beilleszkedését elősegíti/elősegítheti a többi gyermekkel részben vagy egészben együtt történő integrált nevelése. Az együttnevelést vállaló intézmény többet vállal, magasabb értéket kínál a sajátos nevelési igényű gyermeknek, mint részvétet és védettséget.

Az integrált nevelésben résztvevő óvoda:

- a) pedagógiai programjának kiegészítésekor és a speciális tevékenységek megvalósításakor figyelembe veszi a sajátos nevelési igényű gyermek fejlesztésének igényeit,
- b) külön gondot fordít arra, hogy a gyermek minden segítséget megkapjon hátrányainak leküzdéséhez,
- c) a befogadó óvoda vezetője támogatja a pedagógusok részvételét az óvodai integrációt segítő szakmai programokon, akkreditált továbbképzéseken.

Az adott gyermek fejlesztési stratégiájának kialakítását a gyermek sajátos nevelési igényének típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező, az integrált fejlesztésben lehetőleg tapasztalatokkal rendelkező gyógypedagógus, konduktor segíti. Közreműködése kiterjed a gyermeket fejlesztő óvodapedagógusok felkészítésére, a fogadó óvoda sajátos

teendői ellátásának tervezésére és folyamatos tanácsadásra, mely az óvodai nevelőmunkán túl a szülők és az óvoda együttműködésére is kellő hangsúlyt helyez.

Az integráltan nevelt gyermek számára biztosítani kell mindazokat a speciális eszközöket, egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs ellátást, melyekre a szakértői bizottság javaslatot tesz.

Sikerkritériumnak a gyermekek beilleszkedése, egyenlő hozzáférése a tevékenységekhez önmagához mért fejlődése tekinthető, melynek eredményes megvalósítását az alábbiak szolgálják:

a) Az együttnevelés megvalósításában érvényesül a rehabilitációs, rehabilitációs szemlélet és a sérülésspecifikus módszertani eljárások alkalmazása. A módszerek, módszerkombinációk megválasztásában a „sérülésspecifikusság” alkalmazkodást jelent a sajátos nevelési igény típusához, eltérő mértékéhez, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz.

b) A gyermekek integrált nevelésében, fejlesztésében részt vevő, magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező óvodapedagógus

- szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít, individuális módszereket, technikákat alkalmaz,
- a tevékenységek során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti, a gyermek fejlődésének elemzése alapján – szükség esetén – eljárásait megváltoztatja, az adott szükséglethez igazodó módszereket megválasztja,
- egy-egy nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres,
- alkalmazkodik az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez,
- együttműködik a különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba.

c) A gyermek fogyatékosságának, autizmus spektrum zavarának vagy egyéb pszichés fejlődési zavarának típusához igazodó szakképesítéssel rendelkező szakirányú végzettségű gyógypedagógus az együttműködés során:

- segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését, figyelemmel kíséri a gyermek haladását,
- javaslatot tesz gyógypedagógia-specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására, az egyéni fejlesztési szükséglethez igazodó módszerváltásokra, a gyermek igényeihez igazodó környezet kialakítására,
- segítséget nyújt a szükséges speciális (segéd)eszközök kiválasztásában, tájékoztat a beszerzés lehetőségéről,
- együttműködik az óvodapedagógusokkal, figyelembe veszi a gyermekkel foglalkozó óvodapedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait,
- segít a helyi feltételek és a gyermek egyéni szükségleteinek összehangolásában,
- kapcsolatot tart a szülővel a rehabilitáció sikerességét szolgáló ismeretek átadásával,
- részt vesz a befogadó közösség felkészítésében,
- részt vesz az óvodai és tevékenységek adaptációjában.

Az integrált nevelésben részt vállaló óvodák igénybe vehetik az egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények, a pedagógiai szakszolgálati intézmények szolgáltatásait, az utazó gyógypedagógusi, utazó konduktori hálózat működtetésére kijelölt intézmények segítségét.

VII. A sajátos nevelési igényű gyermekek sérülésspecifikus fejlesztésének elvei, feladatai óvodai nevelés során

Sérülésspecifikus fejlesztési területek:

Beszédfigyelmesség

Beszédfigyelmességes gyermek esetén a receptív vagy expresszív beszéd/nyelvi képességrendszer szerveződésének fejlődési eredetű vagy szerzett zavara miatt az anyanyelv elsajátítás folyamata akadályozott, a gyermek életkorától eltérő. A beszédfigyelmességes gyermek szenzoros, motoros vagy szenzomotoros problémája (expresszív diszfázia, receptív diszfázia, kevert típusú diszfázia, a folyamatos beszéd zavarai, logofóbia, centrális eredetű szerzett beszédzavarok, orrhangzós beszéd), illetve a beszédproblémákhoz társuló megismerési nehézségek és viselkedés zavarok miatt eltérően fejlődik.

Beszédfigyelmességes az a gyermek, akit a szakértői bizottság a komplex vizsgálata alapján annak minősít.

A nyelvfejlődési és beszédzavarok az anyanyelvi fejlettség alacsony szintjében a beszédértés és észlelés nehézségében, kifejezőkészség nehézségében (szegényes szókincs, grammatikai fejletlenség), a beszéd-szerveződés nehézségében (mondatalkotási készség nehézsége, összefüggő beszéd kialakulatlansága), a beszéd-szervi működés gyengeségében, a beszédhangok tiszta ejtésének hiányában, az írott nyelv elsajátításának nehézségeit előjelző kognitív képességzavarban (fonológiai tudatosság, taktilis, vizuális észlelés, verbális emlékezet zavarai), a verbális tanulás lassú fejlődésében nyilvánulhatnak meg.

A beszéd- és nyelvi problémák súlyos zavara mellé társulhatnak részképességzavarok (diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia veszélyeztetettség) és magatartás problémák, amelyek nehezítik a gyermek beilleszkedését.

A fejlesztés az anyanyelvi nevelést középpontba állító, az aktív nyelvhasználatot segítő, speciális terápiákat alkalmazó fejlesztési környezetben valósulhat meg a gyermek komplex állapotfelmérése alapján. A gyermek egyéni képességeihez igazodó intenzív fejlesztőmunka során fontos, hogy az ismeretszerzést sokoldalú tapasztalatszerzést biztosító módon, cselekvésbe ágyazott játékos módszerekkel tegyük lehetővé, amely segíti a társas kapcsolatok kialakulását és a személyiség fejlődését is.

Az óvodai nevelés, fejlesztés egész időtartama alatt kiemelt feladat az aktív nyelvhasználat és kommunikáció kialakítása, az értelmi fejlesztés, a mozgás és észlelési funkciók, valamint a vizuomotoros koordinációs készség javítása, az érzelmi élet fejlesztése, speciális eszközök és módszerek alkalmazásával egyéni és kiscsoportos fejlesztési formában. A speciális nevelés keretében biztosított fejlesztés segíti az iskolába lépéshez szükséges fejlettségi szint elérését. A gyermek fejlődéséről a szülőket folyamatosan tájékoztatni kell, a gyermek fejlesztése a szülővel való együttműködés keretében, egyéni fejlesztési terv alapján valósulhat meg.

Azoknál a beszédfigyelmességes gyermekeknél, akiknél több beszédprobléma együttesen fordul elő, vagy a beszédfigyelmességhez a testi érzékszervi- és pszichés fejlődés zavara társul, az eredményes fejlesztés a logopédia és a társuló figyelmesség módszereinek kombinációjával valósulhat meg.

A fejlődés egyéb pszichés zavarával (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozás zavarral) küzdő gyermek

A sajátos nevelési igényű gyerekek e csoportját a különböző súlyosságú és komplexitású – az ismeretsajátítást, a tanulást, az önirányítás képességeinek fejlődését nehezítő – részképeség-zavarok, vagy azok halmozott előfordulása jellemzi. Az érintett gyermekek az átlagnál nehezebben viselik el a várakozás és a kivárás okozta feszültségeket, a váratlan zajokat. Aktivációs szintjük erősebben ingadozik, nyugtalanabbak. Fokozottabban igénylik a tevékenységet meghatározó állandó kereteket, szabályokat, valamint a pozitív visszajelzést, a sikeres teljesítmények megerősítését, a dicséretet. A kognitív, az emocionális-szociális képességek eltérő fejlődése a sikeres beilleszkedést, az iskolába lépésre való felkészülési folyamatot késleltetheti.

Az óvodai nevelés és fejlesztés során kiemelt feladat: a gyermek szakértői bizottsági véleményében foglaltakra alapozva a részképeség-zavarok egyéni fejlesztési terv szerinti korrekciója és kompenzálása tudományosan megalapozott szakmai módszerek alkalmazásával. A fejlesztés szakmai teamben, és a szülő aktív bevonásával történjen. További feladat megelőzni a teljesítménykudarckokra épülő másodlagos zavarok, inadaptív viselkedés kialakulását, és megalapozni az eredményes iskolai előmenetelhez szükséges készségeket.

Az egyéni fejlesztési terv célkitűzéseinek megvalósulását időszakosan, az ütemezési fázis befejezését követően ellenőrizni kell, és amennyiben szükséges, a fejlesztés további menetét erre alapozva kell meghatározni.

Az egészségügyi és pedagógiai célú habilitáció, rehabilitáció a pszichés fejlődési zavar jellegét megállapító, komplex – pedagógiai-gyógypedagógiai, pszichológiai és orvosi – szakértői véleményben foglaltak alapján történik.

VIII. Csoporton belüli tehetség gondozás:

Óvodás korban minden gyermeket tehetség ígéretként fejlesztünk. Az egyes területen kiemelkedő képességű gyermekek kiemelkedő és gyenge oldalának fejlesztése egyaránt fontos az egészséges személyiségfejlődés érdekében.

Pedagógiai szemléletünkben a differenciálás:

Különös figyelmet igénylő gyermekek (kimagasló képességűek és hátrányokkal induló gyermekek) nevelése az egyéni sajátosságokat figyelembe véve, azokhoz alkalmazkodva. Az egyéni sajátosságokkal rendelkező gyermek párhuzamosan, eltérő módon végeznek tevékenységeket.

Feladataink:

- A gyermekek folyamatos megfigyelése, képességeik mérése.
- Különbségek, eltérő fejlettségi szintek szerinti feladatok.
- Egyéni bánásmód elvének alkalmazása.
- A gyermekek érdeklődésére, meglévő tapasztalataira, élményeire, ismereteire épülő változatos tevékenységek szervezése.
- A gyermeki kíváncsiság, érdeklődés felkeltése fenntartása.
- Természetes helyzetek teremtése a tapasztalatszerzésre.

- A problémamegoldó képesség kialakításának segítése.
- Pozitív magatartásuk erősítése.

Gyermekevédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek

A gyermekevédelemről általában A gyermekevédelem komplex tevékenység: olyan pedagógiai, pszichológiai, jogi, szociális és egészségügyi feladatok rendszere, melyek alkalmazása lehetővé teszi a hátrányos helyzetű, veszélyeztetett gyermekek helyes irányú fejlődését. E tevékenységben oktatásnevelési intézmények, államigazgatási, egészségügyi és társadalmi szervek vesznek részt.

A gyermekevédelmi munka magában foglalja az óvodavezetés, és valamennyi nevelő gyermekevédelmi feladatát. A gyermekevédelem fontos része az óvoda nevelési területének. Kiemelt figyelmet kell fordítanunk arra, hogy mi a teendője az óvodának azokkal a gyermekekkel kapcsolatosan, akik hátrányos helyzetük miatt nem érték el az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget.

IX. Az óvodai gyermekevédelem célja

- a helyi sajátosságok ismeretében mentálhigiéniai óvodai rendszer kialakítása, minden óvodás gyerekre kiterjedő preventív tevékenység megszervezése, speciális segítséget igénylő gyermekek, családok gondozása
- segítségnyújtás a hátrányok enyhítésére, az óvodai keretek közötti kompenzálás biztosítása
- esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések
- a családi nevelés gyermek iránti felelősségének erősítése
- szülővel való közvetlen, tapintatos, személyes kapcsolattartás
- a gyermekek fejlesztése egyéni bánásmóddal, törődéssel
- feltárni azokat a körülményeket, amelyek óvodásainkat hátrányosan érintik, illetve veszélyeztetik.

Az óvodai gyermekevédelem feladatai és a gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések:

- a gyermek személyiségének károsodását megelőzni /prevenció/, a már bekövetkezett károsodásokat és azok hatásait megszüntetni, de legalább enyhíteni (korrekció) - a veszélyeztetettség, hátrányos helyzet tüneteinek felismerése, a problémák feljegyzése
- a veszélyeztetettség, hátrányos helyzet jelzése az illetékes szakszolgálat felé (pedagógiai szakszolgálat, gyermekjóléti szolgálat)
- a tünetek okainak megkeresése, családlátogatás
- a szülők segítése a szülői szerep eredményes betöltéséhez
- a gyermek szociális helyzetének lehetőség szerinti javítása
- segítő szakemberek igénybevétele (fejlesztő pedagógus, lelki vezető).

Részt vesz:

- az óvoda vezetésével együttműködve a speciális gyermekevédelmi munka tervezésében, szervezésében, megvalósításában és ellenőrzésében
- a munkatervben meghatározott feladatokra építve elkészíti a gyermekevédelmi munkatervet
- nyilvántartást vezet
- segítséget nyújt a feladatok megvalósításában
- kapcsolatot tart az állami szervekkel

A veszélyeztetettség legfőbb kategóriái:

a) Környezeti okok:

- A család szerkezetének megváltozása
- Nevelési hiányosságok
- Brutalitás
- Erkölcstelen családi környezet
- Italozás a családban
- A környezeti okokból következik:
- Értelmi, érzelmi elmaradottság
- Szociális visszamaradottság
- Gátlásosság
- Fokozott agresszivitás
- Túl mozgékonyság

b) Anyagi okok

- A szülők önhibájukon kívül alacsony jövedelműek (pl. rokkant nyugdíjasok)
- A családban sok a gyermek

c) Egészségügyi okok

- Született betegség, súlyos testi fogyatékoság áll fenn.

Intézkedési terv:

- Családlátogatás
- Pedagógiai Szakszolgálatba utalás
- Családgondozóba utalás
- Bejelentés a gyám és gyermekvédelmi osztályra
- Védő-óvó intézkedés
- Egyéni bánásmód
- Szorongások oldása
- Pszichológiai vizsgálat kérése
- Irányítás az önkormányzat szociális bizottságához

Kapcsolattartás:

Családdal:

- egyéni beszélgetés
- szülői értekezlet
- fogadóóra
- családlátogatás
- előadások tartása meghívott előadókkal
- nyílt napok
- lelki délután

Pedagógiai Szakszolgálattal:

- tanulási képességek vizsgálata ,
- dys-es vizsgálatok
- egyéni fejlesztő foglalkozások
- értelmi képesség vizsgálata
- magatartászavar vizsgálata
- iskolaérettségi vizsgálat
- pszichológiai vizsgálat.

Gyámhatósággal:

- környezettanulmány készítése

Családsegítő szolgálattal:

- szociális, lelki problémák

Gyermekjóléti szolgálattal:

- hátrányos helyzetű, veszélyeztetett gyermekek jelzése

Szociális bizottsággal:

- a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás iránti kérelem benyújtása.

A tevékenység eszközei, módszerei:

- az óvodai nevelésben adódó minden spontán helyzet maximális kiaknázása
- a szülők jogainak ismertetése
- tudatosság, következetesség, az egyéni bánásmód differenciált alkalmazása.

A szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységek

Célunk az esélyegyenlőség biztosítása, a családok szociokulturális helyzetéből adódó hátrányok csökkentése, kompenzálása.

Feladataink:

- A gyermek és körülményeinek megismerése, regisztrálása, folyamatos nyomon követése
- Képességei kibontakoztatását gátló tényezők feltárása
- A lemaradás mértékének, minőségének megállapítása, - Szülőkkel közös út keresése, a gyermek harmonikus személyiségfejlődése érdekében.

A hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységek:

- Családlátogatás
- Szülői konzultáció az óvodapedagógussal, gyermekvédelmi felelőssel
- Rendszeres egészségügyi felügyelet
- Egyéni fejlesztési terv készítése
- Szakszolgálatokkal együttműködés
- Sokoldalú, tevékeny, szabadidős tevékenység.

2.26 LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK ÓVODA

A pedagógiai programot az intézmény nevelőtestülete elfogadta: 2025. augusztus 27.

.....
az alkalmazotti közösség vezetője

Szóládi Zoltán
igazgató

A pedagógiai programot készítették az intézmény pedagógusainak segítségével:

Szóládi Zoltán
igazgató

Kovács István
lelki igazgató

Jóváhagyta: Hajdúdorogi Metropolitai egyház, mint fenntartó
Debrecen,

Kocsis Fülöp
Fenntartó

MELLÉKLETEK

1. számú melléklet: Egyházi, óvodai ünnepek, jeles napok

ŐSZ

Feldolgozandó anyag	Ünnep, jeles nap jelentéséről	Megünneplés módja
Szeptember 8. Az Istenszülő születése Kisboldogasszony	Joakimtól és Annától született a világ Megváltójának édesanyja, a Istenszülő Szűz Mária	Lelki percek Ovis Liturgia Miroválás
Szeptember 14. A Szent Kereszt felmagasztalása	Szent Ilona császárnő megtalálta a Szent Keresztet és ezt Szent Makáriosz pátriarka 335. szeptember 14-én a jeruzsálemi Szent Feltámadás Bazilikában helyezte el.	Lelki percek Ovis Liturgia Kereszthódolás Miroválás Bűnbánati nap
Gyermekáldás A Szentlélek segítségül hívása	Az adott nevelési évre kérjük a Szentlélek áldását.	Lelki percek Egyházi szertartás Miroválás
Október 01. Az Istenszülő Oltalma	Az Istenszülő Szűz Máriának, mint a keresztények segítségének és oltalmának ünnepe.	Lelki percek Ovis Liturgia
Október 23. Nemzeti ünnep	Megemlékezés az 1956-os eseményekről.	Az óvoda csoportszobájában
November 02 Halottak napja	Elhunytjainkra emlékezünk.	Lelki percek
November 08. Szent Mihály főangyal és a mennyei erők ünnepe	Szent Mihály főangyal-nak, az Isten ellen lázadó angyalok legyőzőjének és az üdvösségtörténetben szereplő mennyei erők-nek emlékünnepe	Ovis Liturgia Lelki percek
November 08. Mihály-napi, jótekonysági vásár és táncház	Táncház és vásár szülőknek, meghívott vendégeknek..	Az óvoda csoportszobájában.
November 15. Karácsony előtti bűnbánati időszak kezdete	Jelezzük az ünnep közeledtét, így van időnk a ráhangolódásra, a felkészülésre.	Lelki percek
November 21. Istenszülő templomba-vezetése	A gyermek Máriát szülei a jeruzsálemi templom szolgálatára szánták és a hagyomány szerint három éves korában a templomba vitték, hogy ott nevelkedjen.	Lelki percek Ovis Liturgia Miroválás

TÉL

Feldolgozandó anyag	Ünnep, jeles nap jelentéséről	Megünneplés módja
December 06. Csodatevő Szent Miklós püspök	Szent Miklós műrai püspök a keleti Egyház védőszentje. A tevékeny felebaráti szeretet szentjének emlékét.	Lelki percek Mikulás ünnepély Ovis Liturgia Miroválás
December 09. Szent Anna csodálatos foganása	A Szeplőtelen Istenszülő édesanyjának, Szent Annának csodálatos foganása.	Lelki percek Ovis Liturgia Miroválás
December 25. Jézus születésének ünnepe. (Karácsony)	A Szentlélektől és Szűz Máriától megtestesült Fiúisten Betlehemben egy elhagyott istállóban Szűz Mária fiaként megszületett.	Lelki percek
December 26. Az Istenszülő emlékezete (Utóünnep)	Szűz Mária istenanyasága.	Lelki percek
December 27. Szent István fődia-kónus, első vértanú	Szent István főszerpap, első vértanú és a Hajdúdorogi Egyházmegye védőszentjének ünnepe.	Lelki percek
Január 06. Úrjelenés Vízkereszt	Jézus megkeresztelése. Keresztelő Szent János a Jordánban megkeresztelte az Üdvözítőt. Szentháromság kinyilatkoztatása.	Lelki percek Ovis Liturgia Vízszentelés Óvodaszentelés
Január 30. Három szent főpap	A három legkiválóbb keleti egyházatya: Nagy Szent Bazil, a szerzetesség atyja, Aranyszájú Szent János Szent Liturgia szövegünk szerzője, Nazianzi Szent Gergely a keleti egyház egyik legnagyobb hittudósa. E három szent közös ünnepe.	Lelki percek Ovis Liturgia
Február 02. Jézus találkozása Simeonnal. Gyertyaszentelő Boldogasszony	Születése után a 40. napon a Istenszülő Szűz Mária bemutatta a gyermek Jézust a templomban. Itt a Messiásra várakozó öreg Simeon karjaiba vette a kis Jézust és őt a világ világosságának nevezte.	Lelki percek Ovis Liturgia Gyertyaszentelés Miroválás

Feldolgozandó anyag	Ünnep, jeles nap jelentéséről	Megünneplés módja
Vízkereszttől Vajhagyó vasárnapig tartó idő a farsang időszaka	„Örüljetek az Úrban szüntelen!”	Farsangi mulatság
Tiszta hétfő Nagyböjt kezdete, Húsvét előtti böjti idő, 6 hét	Jelezzük az ünnep közeledtét, így van időnk a ráhangolódásra, a felkészülésre.	Nagyböjt első napján /szigorú böjt/ lelki és testi ajándék szülőknek, dolgozóknak Lemondás - gyűjtők készítése Lelki percek

TAVASZ

Feldolgozandó anyag	Ünnep, jeles nap jelentéséről	Megünneplés módja
nyílt nap	A szülők betekintést nyerhetnek csoportjaink hétköznapijaiba.	Szülők, leendő szülők körében
Március 15. Nemzeti ünnep	Az 1848 - 49-es szabadságharcban résztvevőkre emlékezünk.	Közös séta a az 1848–49-es emlékműhöz
Március 25. Istenszülő Szűz Mária Örömhírvétele Gyümölcsoltó Boldogasszony	Gábor arkangyal, Isten küldötte megjelent Názáret-ben Szűz Máriának és hírül vitte neki, hogy a Szentlélek erejéből a Fiúisten anyjává lesz.	Lelki percek Ovis Liturgia Miroválás
Lázár feltámasztása Jézus bevonulása Jeruzsálembe Virágvasárnap	Jézus feltámadását előre jelezvén feltámasztotta barátját Lázárt. Az Úr Jézus kínszenvedése előtt ünnepélyesen bevonult Jeruzsálembe. A nép ujjongva, pálmaágakat lengetve fogadta. Ennek emlékére zöldellő gallyakat (barkát) áld meg az Anyaszentegyház.	Lelki percek Vasárnap barkaszentelés a templomban. A megszentelt barka elhelyezése csoportszobákban.
Nagyhét (nagyhétfőtől nagyszombatig) Húsvét Fényeshét	A titkos vacsora emléke (Nagycsütörtök) Az Úr Jézus kereszthalála (Nagypéntek) Jézus Krisztus pokolra való leszállásának emléke (Nagyszombat) Jézus feltámadásának ünnepe	Lelki percek Bekapcsolódás a szertartásokba

Feldolgozandó anyag	Ünnep, jeles nap jelentéséről	Megünneplés módja
Április 23. Szent György nagy- vértanú	Mint bátor és vitéz katona sokakat keresztény hitre térített. 303-ban Dioklecián császár alatt szenvedett vértanúságot. Példájával megmutatta, hogy bármilyen állásban lehet buzgó keresztény életet élni	Lelki percek Ovis Liturgia Búzaszentelés a templomban
Anyák napja	A család és fontosságának hangsúlyozása és megemlékezünk Égi Édesanyánkról is	Édesanyák, nagymamák körében
Gyermeknap	„... ilyeneké a mennyek országa ..,	Versenyjátékok, kézműves foglalkozások, zenés előadás
Urunk mennybemenetele Áldozócsütörtök	Az Úr Jézus feltámadása után a negyvenedik napon apostolai szeme láttára diadalmasan mennybe ment.	Lelki percek Ovis Liturgia Miroválás
A Szentlélek eljövetele Pünkösd Húsvét után az 50. napon Pünkösd hétfő Utóünnep A Szentháromság ünnepe Pünkösd utáni első vasárnap Mindenszentek vasárnapja	A feltámadás után az ötvenedik napon szállott le a Szentlélek tüzes nyelvek alakjában az apostolokra és a velük együtt levőkre. A szentek egységének megünneplése.	Lelki percek
Ballagás, és a nevelési év zárása Szent Liturgia keretében.	Hálaadás az elmúlt nevelési évért, elköszönünk az iskolába készülő gyermekeinktől.	Ballagási műsor Ünnepi Liturgia

NYÁR

Feldolgozandó anyag	Ünnep, jeles nap jelentéséről	Megünneplés módja
Június 24. Keresztelő Szent János születése	Az eljövendő Megváltó előhírnöke. Zakariás és Erzsébet gyermeke volt. A szentek közül Szűz Márián kívül csupán az ő születésnapját ünnepeljük. Gyógynövénytisztelés.	Az Úr napjának megszentelése. (Bekapcsolódunk a Szent Liturgiába)

Feldolgozandó anyag	Ünnep, jeles nap jelentéséről	Megünneplés módja
Június 29. Szent Péter és Pál főapostolok	Néró császár alatt /67 körül/ szenvedtek vértanúságot Rómában. Az első pápát, Szent Pétert fejjel lefelé keresztre feszítették a nemzetek nagy apostolának Szent Pálnak pedig fejét vették.	Az Úr napjának megszentelése. (Bekapcsolódunk a Szent Liturgiába)
Nyári zárás	Nyári zárás	Nyári zárás
Augusztus 06. Urunk színeváltozása	Az Úr Jézus szenvedése előtt megmutatta apostolainak fényes Isten-arcát, hogy szenvető arcát látva se felejtsek el, hogy ő Isten. - Ezen a napon áldja meg az egyház az új termést, különösen a szőlőt.	Az Úr napjának megszentelése. (Bekapcsolódunk a Szent Liturgiába)
Augusztus 15. Nagyboldogasszony, Istenszülő Szűz Mária elszenderedése és mennybevitele	Isten nem engedte, hogy az Istenszülő Szűz teste az enyészet martalékává legyen, hanem mint a megváltás első zsengéjét, halála után testestőllelkeztől mennybe vitte.	Az Úr napjának megszentelése. (Bekapcsolódunk a Szent Liturgiába)
Augusztus 20. Szent István apostoli király	A magyar nemzet első szent királyának és apostolának ünnepe /969-1038/. Neki köszönheti népünk hitét és műveltségét. Halála előtt országát a Szűz Máriának ajánlotta fel.	Az Úr napjának megszentelése. (Bekapcsolódunk a Szent Liturgiába)
Augusztus 29. Keresztelő Szent János feje vétele	Heródes, akit az előhírnök kicsapongó élete miatt megdorgált, bűntársának, Heródiásnak kérésére lefejez- tette Keresztelő Szent Jánost.	Az Úr napjának megszentelése. (Bekapcsolódunk a Szent Liturgiába) Bűnbánati nap

A SZENT PANTALEIMON GÖRÖGKATOLIKUS ÁLTALÁNOS ISKOLA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Iskolánk rövid története

Iskolánk 1980 – 2011 között önálló általános iskolaként működött. A Római városrész északi részén épült. Római II. számú Általános Iskola néven kezdte meg működését. 1987-ben – az akkori politikai szándék ellenére – vette fel Gárdonyi Géza nevét. 1996-ban az intézményi integráció következtében az Aranyvölgyi Általános Iskola táncművészeti tagozatának, majd 2001-ben a Barátság Általános Iskola jogutód intézménye lett.

Az intézményben 1991-től idegen nyelvi tagozat működött (angol-német) – 2006 óta kimenő rendszerben, valamint 1996 óta táncművészeti tagozat indult első évfolyamon, felmenő rendszerben.

A 2006/2007-es tanévtől vette kezdetét a HEFOP 3.1.3. számú pályázat keretében a kompetencia alapú oktatás.

A 2008/2009-es tanévben sikeresen pályázott városunk Önkormányzata a TÁMOP 3.1.4. – „Kompetencia alapú oktatás, egyenlő hozzáférés – Innovatív intézményekben” támogatásra. A 2009/2010-es tanévben ennek keretében a pályázathoz kapcsolódva új programok, programcsomagok, tanulásszervezési eljárások kerültek be az éves munkába.

A 2009/2010-es tanévben iskolánk elnyerte az ÖKO-iskolai címet. 2016. december 10-én az „Örökös Ökoiskola” címet is. A cím és logó használatára az iskola visszavonásig jogosult. A rangos elismerést az EMMI, OFI és a Földművelésügyi Minisztérium adományozta iskolánknak, mellyel az iskolában folyó tudatos környezeti nevelést díjazták.

2011/2012. tanévtől a Gárdonyi Géza Általános Iskola jogi önállósága megszűnt, a Petőfi Sándor Általános Iskola tagintézménye lett.

A 2018/2019. tanévtől kezdődően iskolánk újra önálló iskolává vált.

A 2018/2019-es tanévben iskolánk eredményes pályázatot nyújtott be az Innovációs és technológiai Minisztérium Fogyasztóvédelemért Felelős Helyettes Államtitkársága pályázatára és elnyerte a „Fogyasztói Tudatosságra Nevelő Iskola” címet.

2020 márciusában újabb rangos állami elismerést kaptunk. Intézményünk, Áder János Köztársasági Elnök Úr által fővédnökkölt „Energiatudatos Intézmény” címet nyerte el, a Virtuális Erőmű Program (VEP) keretében.

2020 szeptemberétől intézményünk kikerült a Dunaújvárosi Tankerületi Központ irányítása alól, irányítását és működtetését fenntartóként a Hajdúdorogi Metropolitai Egyház vette át. Pedagógiai programunk és pedagógusaink egyaránt fontosnak tartják a tehetséggondozást és a felzárkóztatást. Ez az elkötelezettség a 2020/21-es tanév során találkozott azzal a szándékkal, hogy a Hajdúdorogi Főegyházmegye fenntartási körébe tartozó intézményünkben induljon alapfokú művészetoktatás a következő tanszakokon: táncművészeti; képzőművészeti és zeneművészeti. A 2024/2025-ös tanévtől az 926/2024-es módosított alapító okirat alapján a maximálisan felvehető gyermek- és tanulólétszám 679 főre módosult, melyből általános iskolai nevelés-oktatásban 460 fő, alapfokú művészeti nevelésben 120 fő részesülhet.

A 2023/24-es tanévtől az intézmény neve Szent Pantaleimon Görögkatolikus Óvoda, Általános Iskola és Alapfokú művészeti Iskola lett. Bővült feladatkörünk óvodai neveléssel, 3 óvodai csoportban a maximális felvehető létszám 79 fő.

3. AZ ÁLTALÁNOS ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA

3.1 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai feladatai, eszközei, eljárásai

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei

- Oktató-nevelő munkánk alapelve, hogy tanulóink olyan képzést és nevelést kapjanak a nálunk töltött 8 év alatt, amely megfelel a kor és a környezet elvárásainak.
- Szeretnénk, ha tanulóink személyiségfejlesztése teljessé válna, hogy minden életszakaszban képesek legyenek az önmegvalósításra.
- Tanítványainkkal való közös munkánkban a következetesség, a kölcsönös bizalom és tisztelet érvényesítésére törekszünk. Reális követelményeket támasztunk velük szemben, amely figyelembe veszi az egyéni képességek különbözőségét, megadjuk és elvárjuk kapcsolatainkban a kölcsönös megértést, az odafigyelést és a tiszteletet.
- Iskolánkban olyan légkört kívánunk teremteni, ahol a tanulóink otthon érezhetik magukat, ahová a gyerekek szívesen járnak, mert megértő, motiváló és szerető légkör veszi körül őket.
- Alapelvünk, hogy lehetőséget adjunk a gyermeki önállóság, a kreativitás, az egyéni értékek és képességek kibontakoztatására.
- Olyan oktatási gyakorlat, ahol a természetes gyermeki kíváncsiságot megőrizve, az életkori sajátosságaiknak megfelelő módszerekkel tanulhatnak a diákok.
- Fontosnak tartjuk, hogy a széleskörű tevékenységekínálat segítségével a gyerekek képességei sokoldalúan fejlődhetnek, és a tanulás motivációs alapja a sikerélmény.
- A szülőket is bevonjuk az oktatás-nevelés folyamatába, törekednünk kell a tanulók szüleivel való tartalmas, kölcsönös információn alapuló kapcsolattartásra, hogy mindezekért a szívesen hozzák gyermekeiket az intézményünkbe.
- A tantestület minden tagja érezze fontosnak magát, találja meg azt a tevékenységet, amelyhez a legjobban ért, ezáltal alkotói szabadsága kibontakozhat.
- Olyan értékek átadása, amelyek megfelelnek a társadalmi elvárások, a tanulók, a szülők és a fenntartó igényeinek.
- Olyan iskolaközösség megteremtése, melyben minden gyermek egyenlőnek érzi magát, az esélyegyenlőség feltételei adottak. Mindent el kell követni azért, hogy minimálisra csökkentsük a lemorzsolódást.

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai értékei

A társadalomban megindult változások igénylik és sürgetik az oktatás-nevelés megújítását és hatékonyabbá tételét. Erőteljesen jelentkeznek a művelődési anyag kiválasztásának kérdései - tantervek, tankönyvek -, velük együtt szervezési, metodikai változtatások - csoportbontás, kísérletek, oktatási segédletek, differenciált nevelés-oktatás...-, az iskolák és iskolatípusok önállósodása, vagyis a helyi nevelési rendszerek kialakulása és erősödése.

Görögkatolikus Egyházunk sajátos értéke a több száz éves, nem ritkán ezer évnél is messzebbre nyúló hagyományok megélése. Ez a gyökerét egyre inkább veszni hagyó

európai kultúrában különleges erővel bír. Ennek tudatosítása, elfogadtatása, erre való lelkesítés szerves része kell, hogy legyen a nevelői munkának. Természetesen tekintetbe véve az életkori befogadási adottságok korlátait, vagy még inkább fölhasználva az azokban rejlő egyes lehetőségeket. A hagyományőrzés se nem múzeumépítés, se nem álértékek bevezetése. Ennek érdekében hasznos a nevelők folyamatos továbbképzése ezen a téren, illetve az egyes intézmények dolgozói lehetőség szerint alakítsanak ki közvetlen kapcsolatot a központi magas szintű oktatási intézményeink vezetőivel, munkatársaival.

Az iskolai nevelés lényegét tekintve értékközvetítés, értékalkotás, közösségre orientált tevékenység. Az iskolai közösség és a templomi közösségek közötti összetartozás erősítése nem csak programokkal, hanem ezt segítő szellemiség kialakításával. Szoros összetartozás kiépítése az adott helyen működő parókussal, lelkipásztori törekvéseinek harmonizálása az intézmény életével.

Katolikus iskolánkban nem „elit” képzésre törekszünk. Nevelésünk a keresztény értékrend elfogadását, a keresztény életforma kialakítását segíti elő. Tanítványainkban erősíteni kell azt a tudatot, hogy aki teheti, segítse a gyengét, beteget, szegényt. Ezek remélhetőleg tanítványaink számára maradandó értéket képviselnek felnőtt korukban is. Megvédik őket az alkoholizmustól, a kábítószer-től és egyéb erkölcsi veszélyektől.

Intézményünk elvárásai katolikus iskolaként

Az egyház, mint az iskola fenntartója tudatában volt annak, hogy egy működő intézményt vett át, pedagógusokkal és tanulókkal együtt. Ezért tiszteletben tartja mindenkinek a személyes meggyőződését, amennyiben a Szent Pantaleimon Görögkatolikus Óvoda, Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola alapelveit tudomásul veszi, nem akadályozza, hanem segíti az alább felsorolt alapelvek kibontakozását. A Görögkatolikus Egyház az iskolák alapítását és fenntartását fontos missziós feladatnak tartja. Katolikus iskolának azt az iskolát nevezzük, amelyet az illetékes egyházi hatóság vagy egy hivatalos egyházi jogi személy igazgat, vagy amelyet az egyházi hatóság írott okmánnyal ilyennek ismer el.

A katolikus iskolában a nevelés és az oktatás szoros egységben van. „Az iskola azért tanít, hogy neveljen, vagyis belülről alakítsa az embert.” Minden tudást az örök élet fényében kell felülvizsgálni, és megfelelő erkölcsi háttérrel kell átadni. A keresztény nevelésnek arra kell segítenie a fiatalokat, hogy megérjének a szabadság felelős használatára, érzékük legyen a természetfeletti igazságok és az igazi értékek iránt, megismerjék önmagukat és az őket körülvevő világot, felülemelkedjenek a közepszerűségeken, ne fáradjanak bele a folytonos önképzésbe és önnevelésbe.

Egyházi fenntartású iskolában: Elkerülhetetlen, hogy az iskola valamely határozott világnézetre hivatkozzék: a választás, az értékrend, az oktatás egységének biztosítása és a szabadság megvalósítása érdekében. Az iskolának kifejezett feladata, hogy feltárja a műveltségnek erkölcsi és vallási dimenzióit és ezzel elősegítse az egyént az erkölcsi szabadságra. Erkölcsi szabadság csak az abszolút értékkel kapcsolatban lehetséges: ezektől függ az ember életének értelme és értéke. Erős, felelős, szabad és erkölcsileg helyes döntésekre képes személyiségeket olyan iskola tud nevelni: amely az ember és a társadalom

mélyebb igényeire figyel, nem csak átmeneti és felszínes divatokra, amely határozott életértékeket választ, s ezen értékeket közös világnézeti elkötelezettségben valósítja meg – Isten segítségével erre törekszünk.

Erkölcsei elvárások:

- a.) Erkölcsi elvárások a tanároktól: A diákok nevelése felelős, örök életre szóló feladat. Üdvösségre nevelünk. Minden más ezután következik. A pedagógus nyitott legyen minden értékre, amelyet beépíthet saját életébe és nevelő-oktató munkájába. Elengedhetetlen az önképzés, az olvasás, a megmerítkezés a kultúra szépségeiben, amelyek lelki-szellemi töltést adnak a napi munkához. Ez a munka nagy önfegyelmet és önismeretet igényel, de ugyanakkor a pedagógusnak vállalnia kell a diákok előtt teljes személyiségét, korlátait is. Tudatában kell lennie annak, hogy saját életpéldájával nevel.
- b.) Erkölcsi elvárások a diákoktól: Alapvető, hogy elfogadják és befogadják az iskola üdvösségre és felelős tudásra irányuló tevékenységét, és ezt tudatosan ne akadályozzák. Tartsák be az emberi kapcsolatok szabályait. Ehhez segíthetjük hozzá a fiatalt, ha megismertetjük vele a kereszténység alapelveit, megszerettetjük vele a csöndes szemlélődést a természetben, értékes irodalmat, műalkotást, zeneművet adunk a kezébe.
- c.) Erkölcsi ajánlások a szülőknek: Az iskola a szülőkkel igyekszik mindjobban megismertetni szellemiségét. A szülőktől is elvárja, hogy elfogadják az iskola katolikus jellegét, ne neveljenek, tegyenek az iskola ellen, az iskolával kapcsolatos problémáikat az érintettekkel beszéljék meg.

Pedagógiai céljaink

Mai világunkban kiemelten fontos szerepe van a gyerekek nevelésének, s óriási a felelőssége az oktatás intézményeinek. E felelősségtudattól áthatva alakítottuk ki, fogalmaztuk meg iskolánk nevelési célkitűzéseit.

- A katolikus iskolának kötelessége vállalni a növendék személyiségének keresztény szellemű formálását: „ma különösen, hiszen számot kell vetnünk azzal, hogy a család és a társadalom e téren nem teszi meg, ami rajta áll.” (Kat.Isk.45.)
- Vissza kell adni a tudás rangját, a szorgalmas és tisztességes munka értékét.
- Az iskola kiemelt céljának tekinti a rábízott gyermekeknek, az őket körülvevő világba való beilleszkedésének segítségét, érezze jól magát ebben a világban tartósan és megalapozottan. A kiegyensúlyozott személyiség kialakítása és nevelése elsődleges.
- Teljesítményorientált világunkban is célunk, hogy ne csak az elsajátítandó ismereteket nyújtsuk az idejéről gyerekek számára, de személyiségük alakítását, formálását is vállaljuk.
- Erény legyen a becsületesség, a megbízhatóság, a türelem, a másik ember iránt érzett felelősségtudat, a szülőföld és a haza szeretete. Mivel nem bújhatunk el a bennünket körülvevő világ kihívásai elől, célunk, hogy modern világunk manipulációival szemben (TV, reklám, okostelefon) kritikus magatartást sajátítsunk el.
- Célunk olyan diákok nevelése, akik képesek a kritika elfogadására, a megbocsátásra, az áldozatkésztségre, a kitartásra, igényeik féken tartására, tudjanak örülni.
- Célunk, hogy az adott műveltségi területen belül a gyenge képességű tanulóink is meg tudják tanulni a kötelező minimumot, viszont a tehetségesebbek számára biztosítsuk a

magasabb szint elérésének lehetőségét. Az erőfeszítést minden képességi szinten érvényes értéknek kell tekinteni, de el kell fogadni a képességek közötti különbségeket is az önbecsülés csökkenése nélkül.

- Törekedni kell arra, hogy a gyerek megtanulja a munkát megelégedéssel végezni: ha ez a tanulás, kedvvel tanulni, ha az testi erőfeszítés, azt kedvvel tenni; örömmel segíteni, a kötelességet nem kényszernek érezni.
- Célunk a sikeres munkaerő-piaci alkalmazkodáshoz szükséges, az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességek, a kulcskompetenciák fejlesztése.
- A tananyag megtanítása sokszor nem csak cél, hanem eszköz is az összpontosítás, az akaraterő, a kitartás fejlesztéséhez. Meg kell tanulnia a gyerekeknek például dönteni tudni, engedelmeskedni, akaratát érvényesíteni, vitázni vagy meggyőzni.
- Célunk, hogy tanítványaink tudjanak beszélgetni másokkal, tudják kifejezni magukat. Ki kell alakítanunk a tanulóknak a párbeszéd készségét, a jó és a rossz megkülönböztetésének képességét.
- A pedagógiai értékelés nem szorítkozhat kizárólag a viszonylag könnyen mérhető tudásszintre, mert az a teljesítménykényszer eluralkodásához vezethet. Az iskolának úgy kell működnie, hogy minél több és szerteágazóbb sikerélmény lehetőségét biztosítsa a gyerekek számára.
- A harmonikus személyiség kialakulásához a manuális képességek fejlesztése, az egészséges életmódra való törekvés belső igényének a kifejtése is csak tudatosan irányított tevékenységrendszeren, illetve a tartós mintaadáson keresztül érhető el.
- A sajátos nevelési igényű tanulók képességeinek fejlesztése, habilitációja, rehabilitációja, általános műveltségük megalapozása az életkoruknak és az egyéni képességeiknek megfelelően.

Céljaink megvalósítása nem csak a kiválasztott tananyagtól vagy programtól függ, hanem az iskolában munkálkodó személyek alkalmasságától is, hiszen egy pedagógus egész személyiségével nevel. Intézményünk pedagógiai folyamatai a személyiség- és közösségfejlesztést, az elvárt tanulási eredmények elérését, a szülők, tanulók és munkatársak elégedettségét és a fenntartói elvárások teljesülését szolgálják.

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai

Az iskola pedagógiai tevékenységét, megújítását a helyi érdekek, mint az iskolával szembeni helyi igények jelentősen befolyásolják. Azok az iskolai feladatok, melyeknek teljesítését leginkább elvárják az iskolától, az olyan hagyományos feladatok, melyek a társadalmi beilleszkedéssel, az ehhez szükséges viselkedési normákkal kapcsolatosak. A tisztességre és erkölcsös életre, a rendre és fegyelemre való nevelés feladatai azok, amelyeket a társadalom legtöbb tagja az iskola fontos feladatának tekint. Az egyéni képességek, a gondolkodás, és az értelem fejlesztését (algoritmikus gondolkodás fejlesztése), az anyanyelv megfelelő elsajátítását, a továbbtanulásra való felkészítést, a hazaszeretetre nevelést szűkebb és tágabb környezetünk elvárja tőlünk.

Ha ezen elvárásoknak meg akarunk felelni, tisztázni kell, hogy mi várható el egy 8 osztályos alapozó iskolától.

- Az iskola adjon a kikerülő gyerekeknek mindenki számára egységes műveltséget: az elsajátítandó tananyag minimumát és lehetséges optimumát megadva, lehetőséget biztosítva a továbbtanulásra, figyelembe véve a tanulók életkorát és eltérő - szociális, felfogásbeli, értelmi - szükségleteit, lehetőségeit.
- A műveltség legyen nemzeti jellegű, amely a magyar kultúra évezredes hagyományait, szellemét, de a kor változásait is figyelembe veszi. Ez valamennyi tantárgyra, tantárgycsoportra érvényes. A nemzeti jelleg feltételezi és igényli a tudományosságot. A társadalmi, gazdasági előrelépés a legújabb természettudományi, technikai és más műveltségelemek tudatos beépítése nélkül nem képzelhető el.
- Az iskola további fontos feladata a rábízott gyerekek személyiségének fejlesztése. Felelősségteljes magatartást tanúsító, önállóan gondolkodó, konfliktusokat kezelni tudó, harmonikus egyéniségeknek kellene az iskolákból kikerülniük, akik a társadalom hasznára, közéleti tevékenységre, hasznos munkára.
- A gyerekek logikus gondolkodásának, következtetni tudásának fejlesztése ugyanúgy lényeges feladata az iskolának, mint az összefüggések keresése iránti igény felkeltése, az ötletesség, a találékonyság, a rendszerező képesség, egyszóval a kreativitás kialakítása.
- A nemzeti öntudat, hazafias nevelés területén, tanulóinkkal megismertetni a helyi, nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Sajátítsák el azokat az ismereteket, folytassák azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése.
- Tanulóink szüleinek és az iskola kapcsolatának alapja a bizalom. A testi és lelki egészségre nevelés területén az iskola feladata, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiénében, a helyes táplálkozásban, a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.
- A tanulás tanítása területén az intézmény minden pedagógusának fontos teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az általa tanított tantárgyak iránt, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, etikus hozzáféréssel kapcsolatban. Meg kell tanítania, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan aktivizálhatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek.
- A tanulók legyenek képesek digitális tartalmak, taneszközök oktatási gyakorlatban való használatára, akár az iskolában, akár otthon is. A digitális készségek fejlesztésének tevékenységeit úgy kell megtervezni, hogy az igazodjon a tanulók életkori sajátosságaihoz, valamint a folyton változó IKT eszközzel támogatott tanórák kereteihez.
- Az iskola adjon a tanulmányaikat befejező tanulók számára egységes bizonyítványt a

továbbtanulási esélyegyenlőség megteremtése érdekében.

- Iskolánk feladata a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése oktatása, ezért a tanulók között fennálló – egyéni adottságokból és igényekből adódó – különbségeket figyelembe véve a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárásokat, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs célú eljárásokat alkalmazunk.
- A sajátos nevelési igényű tanulót a többi tanulóval együtt nevelő-oktató iskolaként, nevelési programunk elkészítésénél a hatályos rendeleteket és irányelveket is figyelembe vesszük.

Feladatainkat: a gyermekek nevelését, továbbtanulásra történő felkészítésüket, látókörük kiszélesítését, és a környező világba való begyökereztetésüket csak a bizalom légkörében tudjuk megvalósítani. Iskolai nevelési tevékenységünk ezért feltételezi a családok velünk azonos értékrendjét és együttműködését.

A fenti feladatok elvégzése érdekében alábbi eszközöket alkalmazzuk:

- következetes tanári magatartással, személyes példamutatással és egységes követelményrendszerrel dolgozunk tanítványaink nevelése és formálása érdekében;
- folyamatos és kitartó munkára, tanulásra készítjük diákjainkat;
- rendszeres értékeléssel és osztályozással adunk visszajelzéseket tanulmányaikról;
- az eredményekről azonnal tájékoztatjuk a tanulót és a szülőt - következetesen alkalmazzuk a meggyőzést, a felvilágosítást, a tudatosítást.

Céljaink, eredményeink elérése érdekében az alábbi eljárásokat alkalmazzuk:

- minden diákot egyéniségként kezelünk, és megkeressük fejlesztésének optimális lehetőségét;
- osztályfőnöki munkánkban kiemelt figyelmet fordítunk minden tanítványunkkal és családjával való folyamatos kapcsolattartásra, nevelési folyamatuk irányítására;
- a fentiek érdekében folyamatosan együttműködünk a családokkal, jelzéseket adunk és kérünk tanítványaink fejlesztésének biztosítása miatt;
- fontosnak tartjuk annak a tanári lelkületnek a fejlesztését, amely minden tanítványában tehetséget lát, megindítja őt tehetségének felismerése és kiteljesítése irányába, megtalálva az ehhez szükséges kapcsolódási pontokat, pedagógusokat, szervezeteket és lehetőségeket;
- segítjük a diákönkormányzat eredményes működését.

Kulcskompetenciák

Hazánk oktatáspolitikájában, s így intézményünkben is különösen fontos célkitűzés a kommunikációs-készség fejlesztése, az idegen nyelvtudás, a társadalmi esélyegyenlőség megteremtése, eligazodás az informatika világában, az állampolgári ismeretek elsajátítása, a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése, a lényegkiemelés, felkészítés az élethosszig tartó tanulásra. Iskolánk a magyar közoktatás alapidokumentumára, a NAT-ra alapozva a következő **kulcskompetenciákat** kívánja megvalósítani:

- Anyanyelvi kommunikáció

- Matematikai kompetencia
- Idegen nyelvi kommunikáció
- Természettudományos és technikai kompetencia
- Esztétikai és művészeti kompetencia, illetve kreativitás, önkifejezés, kult. tudatosság kompetenciái
- Szociális, életviteli és környezeti kompetenciák, illetve személyes és társas kompetenciák
- A hatékony, önálló tanulás kompetenciái
- Digitális kompetencia

A fenti kompetenciák csoportosítása megköveteli a pedagógustól, hogy a tanórák tervezésekor figyelembe vegye, hogy nem osztályt tanít, hanem az egyes tanulót segíti a tanulásban, képességeinek fejlődésében, kibontakoztatásában.

Mindezt:

- a differenciált tanulásszervezéssel
- az IKT eszközök tanórai, valamint más iskolai vagy otthoni tanulás támogatására alkalmazásával
- kooperatív tanulási technikák alkalmazásával
- tanórán kívüli foglalkozási formákkal: felvételi előkészítő, felzárkóztató, tehetséggondozó foglalkozások segítségével kívánjuk biztosítani.

Minden adódó külső lehetőséget is felhasználunk, ami kompetenciák fejlesztését szolgálhatja, így például:

EFOP 3.2.6-16-2016-00001 A tanulók képességkibontakoztatásának elősegítése a köznevelési intézményekben

Az öt művészeti egyetem összefogásával létrejött UNI-V-ARTS Konzorcium európai uniós támogatást nyert „A tanulók képesség-kibontakoztatásának elősegítése a köznevelési intézményekben” című projekt végrehajtására. A projekt hozzájárul, a köznevelési intézmények országos szintű művészetpedagógiai módszertani megújításához, művészeti eszköztárak bővítéséhez. A UNI-V-ARTS Konzorcium tagjai: Magyar Képzőművészeti Egyetem, Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem, Magyar Táncművészeti Egyetem, Moholy-Nagy Művészeti Egyetem, Színház- és Filmművészeti Egyetem.

A projekt keretében a művészeti egyetemek szaktudására építve, illetve számos más művész pedagógus bevonásával kidolgozásra kerültek új, gyakorlatban hasznosítható képzési módszertanok, művészeti képességfejlesztő nevelési-oktatási programok, tananyagok, módszertani segédletek, tanórán kívüli programok.

A projekt keretében, a Magyar Képzőművészeti Egyetem partnerintézményeként, a partner egyetem által biztosított tananyagok és módszertani támogató dokumentumok ismeretében az intézményünk által kiválasztott szakmai programok tananyagát, módszertanát a helyi tantervünknek megfelelően felhasználjuk, alkalmazzuk a tanórai tevékenységekben (beleértve a fakultációkat, a projekt alapú vagy az epochális tanulásszervezési formákat is), valamint a tanórán kívüli egyéb nevelő-oktató munkában, a helyi tantervi és tantárgyi

programoknak megfelelően a szakkörökben, a szabadidős tevékenységek során, nyári táborokban.

3.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Pedagógusaink egyik legfontosabb feladata a fejlődésben lévő gyermekek egész személyiségét sikeresen formálni. Személyiségen az ember valamennyi pszichés sajátosságát értjük. Az ember nem csak biológiai, de társadalmi lény is. A társadalomban foglalkozása, érdeklődése szerint több közösséghez is tartozik.

Feladatunk felkészíteni tanulóinkat arra, hogy ismerjék saját értékeiket, személyiségük jellemzőit, be tudjanak kapcsolódni a közösségek életébe, képesek legyenek együttműködni másokkal, eredményeket elérni, és egyéni boldogulásukat megteremteni.

A személyiség az iskolában a közösség keretei között változik. Az iskola elsődleges közösségei az osztályközösségek. Az osztályközösségek életének, működésének alapelve iskolánkban a demokrácia, mely lehetővé teszi a közösségek minden tagja számára a szabad véleménynyilvánítást.

Közösségi nevelésünk hatékonysága érdekében olyan feltételeket biztosítunk, amelyek lehetővé teszik tanulóink számára az együttműködést, egymásért érzett felelősségük kialakulását, önmaguk megismerését.

Az intézményünkben folyó nevelés során hangsúlyt fektetünk az önismeret fejlesztésére (önismereti órák, osztályfőnöki órák, iskolán kívüli lehetőségek formájában).

A különböző szakkörök működtetésével, a színvonalas iskolai ünnepélyekkel a tanórai tevékenységen túl is lehetőséget nyújtunk intellektuális, esztétikai és érzelmi nevelés fejlesztésére.

A nevelőtestületünk minden területen fejleszti a hatékony kommunikációt, a véleményalkotást, a döntéshozatal, a problémamegoldás, a magabiztosság képességeinek gyakorlását (szóbeli feleletek, versenyek, vitakörök, diák-önkormányzati feladatok).

Nevelési programunk hazaszeretetre, a kulturális értékek megbecsülésére, értékővő magatartásra, a természet megvédésére és még sok más értékre nevel (ünnepélyek, versenyek), fejleszti az önkormányzati és a közösségi érzést, a sportszellemet.

Nevelési rendszerünk - a gyermekvédelem lehetőségeivel is élve - pedagógiai módszereivel segíti a személyiségfejlődésben zavart szenvedő tanulókat.

A fentiek teljesülése érdekében az oktatási-nevelési folyamatunk arra irányul, hogy

- széles teret adjon a színes, sokoldalú iskolai életnek, a tanulásnak, a játéknak, a munkának, s ezek összhangjának,
- fejlessze a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, erősítse akaratukat,
- segítse őket életmódjuk, szokásaik, az értékekkel történő azonosulásuk fokozatos kialakításában, saját jövőképük megfogalmazásában, tehetségük kibontakozásában,
- nevelje őket hazaszeretetre, az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartására, a hazai és egyetemes emberi kultúra kincseinek értékelésére.

A személyiségfejlesztés területei

A személyiség fejlesztésben a figyelmünket a pszichikus jelenségek felismerésére,

tudatosítására fordítjuk. A személyiségfejlesztés legjellemzőbb területei az alábbiak:

Önismeret: a személyiségben rejlő lehetőségek és gátak feltárása, a személyiség stabilizálása, az önálló döntéshez szükséges képességek kialakítása.

A tanulás tanulása: a személyiségjegyekkel összehangolt egyéni tanulási módszerek, eljárások kialakítása valamennyi tantárgyban.

Társas kapcsolatok: készség, képesség és igény a tartalmas, harmonikus emberi kapcsolatok kialakítására és ápolására.

Konfliktuskezelés: képesség és igény a konfliktusok konstruktív módon történő kezelésére, a megélt konfliktusok hasznosítására az önismeret fejlesztésében, társas kapcsolatok minőségének javításában.

Lelki egészség: a lelki egészség (mentálhigiéne) iránti igény felkeltése, ennek kialakításához és megőrzéséhez szükséges készségek és képességek kialakulása.

Testi egészség: az egészségnek, mint alapértéknek az elfogadása, az egészségmegőrzés igényének felkeltése, az egészségkárosító szokások, szenvedélyek kialakulásának megelőzése, készség és képesség ezek leküzdésére.

Viselkedéskultúra: a mindennapi együttéléshez szükséges civilizációs szokások kialakulása és megszilárdulása.

Pályaorientáció: képesség a munkaerőpiacon történő eligazodásra, az egyéni vágyaknak, törekvéseknek a lehetőségekkel történő összehangolása. Felkészülés az életre szóló tanulásra.

Jelenismeret: eligazodás a jelen társadalmi változásaiban, ellentmondásaiban, saját álláspont kialakítása a történésekkel kapcsolatban.

Felelős állampolgár nevelése: a jogok és kötelességek ismerete az iskolában és a társadalomban, a demokráciának, mint értéknek az elfogadása, közös szabályok, normák alkotásához és működtetéséhez szükséges szemlélet kialakulása, az általánosan érvényes normákhoz, a kodifikált törvényekhez való konstruktív viszonyulás, igény és szándék a saját előítéletekkel való szembesülésre, ezek leküzdésére, illetve a másság elfogadására.

Globális problémák: a világ problémái iránti egyéni felelősség belátása, a kapcsolódó egyéni aktivitás terének megtalálása, a világ dolgai iránti érdeklődés, a folyamatos tájékozódás iránti igény felkeltése.

A tanulók személyiségének fejlesztésében elsősorban a nevelőtestületünk, de az iskola valamennyi dolgozója aktívan közreműködik. Ebben a folyamatban a legfontosabb láncszem a tanuló osztályfőnöke. Feladata, hogy figyelje, kövesse és a lehetőségeihez képest, irányítsa tanítványai személyiségének fejlődését.

A személyiségfejlesztés színterei az iskolában:

- szakóra	iskolán belül és kívül
- versenyek	- kirándulások
- szakkörök	- erdei iskola
- iskolaotthon, tanulószoba	- nyári táborok
- speciális foglalkozások (úszás, dráma)	- beszélgetések
- szabadidős tevékenységek	- hitéleti foglalkozások

A személyiség fejlődésének vizsgálati módszerei:

- adatgyűjtés

- tesztlapos vizsgálatok, elemzések
- kérdőíves vizsgálatok

3.3 A teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Az egészségfejlesztés célja, hogy az egyének, közösségek képessé váljanak az egészség feletti kontroll megszerzésére annak érdekében, hogy javuljon az egészségi állapotuk és az életminőségük.

A mindenkorai felnővekvő nemzedék egészség-magatartásának formálása, a jövő egészséges felnőtt társadalmának nevelése stratégiai fontosságú feladat. Az egészséges életmód és magatartásformák (a dohányzás mérséklése, az egészséges táplálkozás, a drogprogram megvalósítása, a stressz tudatos feldolgozása, a szabadidősport feltételeinek biztosítása) kialakítását az oktatás valamennyi szintjén érvényesíteni kell. Az egészséges életmód ismerete épp annyira fontos, mint a magyar nyelv, az irodalom, a különböző természettudományok ismerete. Az egészséges életmódra történő nevelést már iskoláskorban el kell kezdeni, hiszen csak a folyamatos ismeretbővítéssel tudjuk felnőttkorra elérni az egészségtudatos gondolkodást.

A fiatalok népe sség egészségi állapota évek óta egyre rosszabb. Életkortól függően egyre nagyobb százalékban vannak elhízott gyermekek. Magas a testtartási rendellenességgel rendelkezők aránya. A gyerekeknek nagy az iskolai leterheltségük, egyre kevesebbet mozognak, sok időt töltenek tévé, számítógép előtt. Nagy problémát jelent a drog és az alkoholfogyasztás magas aránya.

Az iskolai egészségnevelési program fontos témái:

- egészséges táplálkozás,
- szenvedélybetegségekkel való foglalkozás,
- szexuális felvilágosítás-nevelés,
- a családtervezés alapjai,
- testi higiénia,
- testedzés, a testmozgás fontossága,
- prevenció.

Az iskolára nagy feladat és felelősség hárul a felnővekvő nemzedékek egészséges életmódra nevelésében. Minden tevékenységével szolgálnia kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését. Személyi és tárgyi környezetével az iskola segítse azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyerekek, a fiatalok egészségi állapotát javítják.

Az egészséges életmódra nevelés során nemcsak a betegségek megelőzésének módjára tanítjuk diákjainkat, hanem az egészséges állapot örömteli megélésére és a harmonikus élet értéként való tiszteletére is. A pedagógusok felkészítik a gyerekeket arra, hogy önálló, felnőtt életükben legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani, konfliktusokat megoldani. Pedagógusaink felkészítik a diákjainkat a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartásra.

A megvalósítás során kiemelten jelentős szerepet kap az iskolaorvos, a védőnő, a pedagógus, a pszichológus és a logopédus. Segíteni kell megteremteni, és a gyerekek számára elérhetővé

tenni azokat a lehetőségeket, amelyek biztosításával a fiatalok maguk is képesek lehetnek egészségük megőrzésére. Ehhez szükséges a heti rendszeres testmozgás, a megfelelő táplálkozás, és tartózkodás az egészséget károsító szenvedélybetegségektől.

Az egészséges fiatal generáció felnevelése az egyén, a család és az egész nemzet közös érdeke. Nagyon fontos, hogy a tanulóink időben ismerjék fel az egészség értékjellegét, hiszen ebben az életkorban még érdemi hatást lehet gyakorolni a személyiségfejlődésükre, ez pedig nagyban meghatározza későbbi életmódjuk, szokásaik kialakulását.

Az egészségnevelés lehetőségei osztályfőnöki órákon (osztályfőnöki helyi tantervben is)

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete
- a testi higiénia kialakítása
- egészséges testtartás, a mozgás fontossága
- az értékek felismerése és ismerete
- az étkezés, táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe
- a betegségek kialakulása és gyógyulási folyamatok, gyógyszerhasználat
- elsősegély-nyújtási ismeretek
- barátság, párkapcsolatok, szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben
- személyes krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák ismerete
- tanulás és tanulás technikái
- az idővel való gazdálkodás szerepe
- rizikóvállalás és kockázatai, közlekedés, személyes biztonság
- szenvedélybetegségek elkerülése; alkohol, dohányzás, drog, játékszenvedély
- a tanulási környezet alakítása
- a természethez való viszony az egészséges környezet jelentősége

3.4 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A közösségfejlesztés feladata

Pedagógusaink és hitéleti vezetőink feladata, hogy tanítási órákon, valamint tanórán kívüli foglalkozásokon olyan feladatokat adjanak, szabadidős programokon olyan pedagógiai helyzeteket teremtsenek, melyeknek során a gyermekek személyisége és közösségi magatartása a kívánt irányban fejlődjön.

Feladatunknak tartjuk a közéletiségre való felkészítést. Megismertetjük tanítványainkkal azokat a fórumokat, ahová problémáikkal fordulhatnak, illetve ahonnan a megfelelő információt beszerezhetik.

Fontosnak tartjuk, hogy diákjaink pontos visszajelzést kapjanak személyiségükről és a közösségben elfoglalt helyükről.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos további feladataink:

Törekszünk arra, hogy tanulóink közösségi magatartását a következők jellemezzék:

- együttműködés munkában
- együttműködés a szabadidőben
- az iskola, és az osztály közös céljainak ismerete, és elfogadása
- az osztályközösséghez, mint csoporthoz való tartozás öröme
- az iskolai közösséghez, mint csoporthoz való tartozás öröme

- odafigyelés a közvetlen környezetre
- odafigyelés a társadalmi környezetre

A közösségfejlesztés fő színterei az iskolában:

- szakóra
- versenyek
- szakkörök
- iskolaotthon, tanulószoba
- speciális foglalkozások (úszás, dráma)
- szabadidős tevékenységek iskolán belül és kívül
- kirándulások
- erdei iskola, nyári táborok
- beszélgetések

Az osztályközösségek meghatározó szerepe

Intézményünk legnagyobb közössége az iskolai közösség. Az iskolában a diákok hagyományos osztályokba osztva tanulnak. A közösségfejlesztés talán legfontosabb színtere az osztály. Mivel a tanuló életének tetemes idejét tölti ebben a közösségben, nagyon meghatározó számára annak légköre, szellemisége, hatása, a tanulók egymás között kialakuló kapcsolatrendszere. A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő - integrált - oktatásuk. A nem sajátos nevelési igényű tanulók olyan odafigyelést, empátiát, toleranciát tanulhatnak a sérültekkel való közvetlen együttélés során, mely az ő szocializálódásukat is hatékonyan fejleszti. Az osztály közösségi munkájának szervezésében, irányításában kulcsszerep jut az osztályfőnöknek. Az osztályfőnökök tevékenységét az osztály diákbizottsága segíti.

Fontos az osztály közös céljainak és szilárd közös értékrendjének meghatározása és elfogadtatása. A közös cselekvés színterei a közös célokból és feladatokból részben következnek, részben pedig az osztályok maguk határozzák meg.

Tevékenységi formák

Játékok

Vita, érvelés

Közösségi szabályok megfogalmazása

Közösség környezetének alakítása

Egy cél érdekében végzett közös tevékenység

Versenységek

Közös szórakozás (kulturális, sport)

A város történetének, nevezetességeinek megismerése

A közösségfejlesztés vizsgálati módszerei:

- szociometriai mérés
- tesztalapú adatgyűjtés
- interjúkészítés

A közösségfejlesztés teljesítésének kritériumai:

- konfliktusmentes kapcsolat az iskola környékén lakókkal

- a gyermek kulturált viselkedése, különös tekintettel a kommunikációra
- feladatok vállalása és teljesítése
- tevékeny részvétel közösségi munkában, az iskola közéletében képes segítségnyújtásra

A hagyományok szerepe a közösségfejlesztésben

Az iskolánkban számos közösség alakul és működik a diákok különböző érdeklődési köre szerint, önkéntes szerveződés alapján a hagyományos osztályközösségek mellett. Ilyenek például a szakkörök.

Iskolai hagyományaink őrzése, ápolása és továbbfejlesztése szervesen illeszkedik nevelési elgondolásainkba. A hagyományok ápolásának célja, hogy diákjaink ne csak racionálisan, hanem érzelmileg is kötődjenek iskolájukhoz. A hagyományok őrzése egy sajátos arculatot biztosít az iskolának, és segít megkülönböztetni intézményünket a többi hasonló képzést nyújtó iskolától. Színesíti a diákéletet, tovább bővíti a tanórán kívüli foglalkozási lehetőségeket, a szabadidő egészséges és kulturált eltöltését, fejleszti az együttműködési készséget és segíti a harmonikus emberi kapcsolatok kialakítását.

Fontos a kulturált szórakozás elsajátítása is. Ezért elengedhetetlen a néptánc és a társas táncok tanítása is. A farsangi ünnepélyeken és más vidám rendezvényeken a kulturált szórakozás, a szabadidő értelmes eltöltése, ennek elsajátítása a célunk. A mai világban a kulturált szórakozás hagyományainak ápolása, illetve új formáinak kialakítása különösen fontos.

A lehetőségektől függően színház, hangverseny és múzeumlátogatásokat szervezünk. Az iskolai ünnepélyeken a gyerekek bemutathatják zenei tudásukat, felléphetnek szavalók, színjászok és az énekkar. Képzőművészeti kiállításokon legszebb alkotásaikkal ismertethetik meg az érdeklődőket.

Kulturális és sport hagyományaink

Az intézmény hagyományainak ápolása, ezek fejlesztése és bővítése, valamint az intézmény jó hírnevének megőrzése az alkalmazotti és gyermekközösség minden tagjának érdeke.

A nemzeti ünnepélyek és megemlékezések rendezése és megtartása a fiatalok nemzeti identitástudatát fejleszti, hazaszeretetüket mélyíti. Az intézmény egyéb helyi hagyományai közé tartozó rendezvények a közösségi élet formálását szolgálják, a tanulókat az egymás iránti tiszteletre nevelik.

Az állami és egyházi ünnepeinket, valamint iskolánk hagyományos rendezvényeit az adott tanév munkatervében rögzített módon tesszük emlékezetessé.

Az évente megrendezett ünnepélyeink - aktualitásuk mellett - jó alkalmat teremtenek kulturális céljaink megvalósítására. A március 15-e, október 6-a és október 23-a eseményeiről történő megemlékezés mellett a tanévnyitó, a ballagás, s a tanévzáró is lehetőséget kínál irodalmi és zenei betétek meghallgatására. A nagy ünnepek megünneplésében a műfaji sokszínűségre törekszünk, műsoros megemlékezés helyett időnként közösen filmet nézünk, emlékhelyeket látogatunk, vetélkedőket szervezünk.

Ünnepélyek

Intézményi szintű ünnepély:

- tanévnyitó ünnepély
- október 23-a, a Köztársaság kikiáltásának évfordulója
- karácsonyi ünnepély
- március 15-e, 1848-49-es forradalom és szabadságharc évfordulója
- tanévzáró ünnepély
- ballagás.

Egyházi ünnepek, melyeken liturgiára megyünk:

- szept.08. Istenszüdő születése
- szept.14. Szent Kereszt felmagasztalása
- okt.01. Szűz Mária oltalma
- nov.08. Szent Mihály és Gábor főangyal
- nov. 21. Az Istenszüdő templomba vezetése
- dec.06. Szent Miklós püspök –templombúcsú
- dec.09. Szűz Mária szeplőtelen fogantatása
- dec.25-27. Karácsony
- dec.26. Mária Istenanyasága
- dec.27. Szent István vértanú (egyházmegyénk védőszentje)
- jan. 01. Jézus névadása, Nagy Szent Bazil, Újév
- jan.06. Vízkereszt (Iskolaszentelés)
- jan.30. Három szent főpap
- febr.02. Gyertyaszentelő Boldogasszony (találkozás ünnepe)
- febr.-márc. Nagyböjt (Pedagógus lelki nap)
- márc.25. Gyümölcsoltó Boldogasszony
- Húsvét
- ápr.23. Szent György nagyvértanú
- Áldozócsütörtök –Mennybemenetel
- PÜNKÖSD

Nyári ünnepek: alkalmak a templomban való találkozásra

- június 24. Keresztelő Szent János születése
- június 29. Szent Péter és Pál főapostolok
- július 20. Szent Illés próféta
- július 27. Szent Pantaleimon tisztelete
- augusztus 06. Urunk színeváltozása
- augusztus 15. Szűz Mária elhunytja és mennybevitele
- augusztus 20. Szent István király
- augusztus 29. Keresztelő Szent János feje vétele

3.5 A pedagógusok, az osztályfőnökök helyi feladatai

A pedagógusok helyi intézményi feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

A pedagógusok legfontosabb helyi feladatai:

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- különbözeti, felvételi, osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a fenntartó által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az osztályfőnök feladatai

Az osztályfőnök céltudatosan irányítja az osztályban folyó nevelő-oktató munkát, összehangolja az iskolai és iskolán kívüli nevelési tényezőket, pedagógiai törekvéseket. Az osztályfőnököt az igazgatóhelyettesek és az osztályfőnöki munkaközösség-vezető javaslatát figyelembe véve az igazgató bízta meg. Az osztályfőnök jogosult az egy osztályban tanító pedagógusok mikroértekezletének összehívására.

A keresztény pedagógia elvei és gyakorlata szerint nevelik tanítványaikat. Célzatosan összehangolják osztályukban a nevelési tényezőket, mindent megtesznek azért, hogy osztályuk jó közösséggé váljon, amelyben minden tanuló otthon van.

Feladatai:

- Törekedjen arra, hogy tanítványait alaposan megismerje.
- Az intézmény pedagógiai elvei szerint neveli osztályának tanulóit, a személyiségfejlődés összetevőit figyelembe véve.
- Igyekszik folyamatos jelenlétével is kifejezni az osztályával való törődést (szünetekben, lelkigyakorlatokon, miséken való részvételével).
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Koordinálja és segíti az osztályban tanító pedagógusok munkáját és belátása szerint látogathatja óráikat.
- Aktív pedagógiai kapcsolatot tart fenn az osztály szülői közösségével, a tanítványaival foglalkozó tanárokkal és a tanulók életét, tanulmányait segítő személyekkel (fejlesztő pedagógus, gyógytestnevelő, pszichológus, gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, családgondozó munkatárs).
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét (ellenőrzi, hogy be van-e írva minden osztályzat az ellenőrzőbe, tájékoztató füzetbe), az osztály fegyelmi helyzetét, különös gondot fordít a hátrányos helyzetű tanulók segítésére.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart, az ellenőrző könyv útján rendszeresen tájékoztatja a szülőket a tanulók magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli feladatokat (az osztálynapló precíz vezetését, a félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatását, a továbbtanulással kapcsolatos adminisztrációt).
- Saját hatáskörében - indokolt esetben - évi 3 nap távollétet engedélyezhet osztálya tanulójának, igazolja a gyermek hiányzását.
- Figyelemmel kíséri osztálya kötelező orvosi vizsgálatának időpontjait.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az előttük álló iskolai feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Az érdekeltekkel egyetértésben javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, segélyezésére, büntetésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, javaslataival és észrevételeivel, a kijelölt feladatok elvégzésével elősegíti a közösség tevékenységének eredményességét.
- Nevelő-oktató munkájához tanmenetet készít a helyi körülmények, adottságok figyelembe vételével.
- Szükség esetén tanácskozást hív össze az osztályában tanító pedagógusok számára.

3.6 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

Ezen tanulók három csoportja van jelen iskolánkban:

- Sajátos nevelési igényű (SNI)
- Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő (BTMN)
- A kiemelten tehetséges gyermek, tanuló

A sajátos nevelési igényű tanulók

Az egyéni képességek, a gondolkodás, és az értelem fejlesztését fontos feladatunknak tartjuk. Ezen gondolatok és az esélyegyenlőség biztosítása érdekében iskolánk vállalta, és bevezette az SNI tanulók integrált oktatását.

Sajátos nevelési igényű az a gyermek, tanuló, aki a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján:

- testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos
- pszichés fejlődési zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatokban tartósan és súlyosan akadályozott (pl.: dyslexia, dysgraphia, dyscalculia, mutizmus, kóros hiperkinetikus, vagy kóros aktivitászavar, ADHD (figyelemhiányos hiperaktivitászavar)).

A sajátos nevelési igény megállapítását az illetékes megyei szakértői bizottságok vagy az országos szakértői bizottságok (országos látás-, hallás-, mozgás-, és beszédvizsgáló) végzik. A sajátos nevelési igény megállapításakor a szakértői vélemények rögzítik a sajátos nevelési igényre jogosító BNO kódot, és kijelölik azt az intézményt, ahol a gyermek nevelését- oktatását megfelelőnek tartják.

Az intézményes nevelés történhet szegregált (a fogyatékosági típusnak megfelelő) és integrált (többségi óvodában, általános iskolában, középfokú intézményben) formában. Az integráció során a sajátos nevelési igényű gyermek a többségi intézményben együtt részesül nevelésben, oktatásban a nem sérült társaival.

- A sajátos nevelési igényű - testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autizmus spektrum zavarral élő, halmozottan fogyatékos, valamint a pszichés fejlődés zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott - tanulók iskolai nevelését és oktatását végző iskola helyi tantervét az iskolatípusra kiadott - választható - kerettantervek és az e rendelet 2. számú mellékleteként kiadott, Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvében" foglaltak figyelembevételével készíti el, illetve fogadja el.
- A sajátos nevelési igényű tanulót a többi tanulóval együtt nevelő, oktató iskola a helyi tantervnek elkészítésénél a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvét is figyelembe veszi. Az együtt oktatott tanuló egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációját központilag kiadott egyéni fejlődési lapon dokumentálja.

Sajátos nevelési igényű tanulók ellátása

Iskolánkban az alapító okiratunk értelmében beszéd fogyatékos (maximum 6 fő), valamint egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók (maximum 16 fő) integrált nevelésére – oktatására van lehetőség.

A pedagógia célú rehabilitációs foglalkozások fő tartalma:

- komplex képességfejlesztés,
- komplex mozgásfejlesztés,
- logopédiai terápia,
- diszlexia-redukáció,
- diszgráfia-redukáció,
- pszichés megsegítés.

A fejlesztés egyénre szabott a szakértői szakvéleményben foglaltaknak megfelelően, melyhez egyéni fejlesztési tervet készítenek a fejlesztésben részt vevő szakemberek tanulónként.

A tanulási-, magatartási- és beilleszkedési nehézséggel küzdő tanulók fejlesztését fejlesztő pedagógus végzi egyéni fejlesztési terv alapján.

- ✓ Sérülés-specifikus eljárások alkalmazásával fejleszteni a tanulók társas kapcsolatát, a helyes magatartási és viselkedési szokások elsajátítását, a szabálytudat erősítését.
- ✓ Az egyéni szükségletek mentén építkezve az énkép, az önértékelés alakítása, az érzelmi egyensúly, a jó iránti fogékonyság megteremtése.
- ✓ A konkrét tapasztalatok és élmények feldolgozásával, értelmezésével fejleszteni a szociabilitást, a testi-lelki harmóniát, a testápolás, egészséges táplálkozás, a ruházat tisztántartásának folyamatait.

b.) Feladatok

- ✓ Erősíteni a terápiás eljárások alkalmazásával az önismeretet, az önelfogadást és az önfejlesztést.
- ✓ Biztosítani a szociális érzékenység légkörét, a konfliktus kezelésének konkrét megoldását helyzetgyakorlatokon, megélt, átélt élményeken keresztül.
- ✓ Tudatosítani az értékek védelmével kapcsolatos felelősséget, keresni a közvetlen környezet humán értékeit.
- ✓ Tapasztalatok gyűjtése a serdülőkor testi-lelki változásairól, megvitatni a saját élményeket, véleményeket.
- ✓ Lehetőséget adni az önellátás – testápolás – ruházat, felszerelés, a saját környezet rend, tisztaság munkafolyamatainak megtapasztaltatása, megismertetése.
- ✓ Kialakítani riportok, filmek, cikkek, tanulmányok értelmezésével, megvitatásával, saját élmény eseti bekapcsolásával, pontos képzetet és viszonyulást az élvezeti szerek veszélyeiről, a deviáns magatartás következményeiről.
- ✓ A tanulók felkészítése a pályaválasztásra, a reális életcélok megfogalmazására.

- ✓ Tapasztalatok gyűjtése a munka világáról, a szakmáról.
- ✓ A vonzódások, lehetőségek mérlegelése – szakmatanulási lehetőségek a képességeknek megfelelően – a képességfejlesztés útjainak, módjainak számbavétele az életcélok elérése érdekében.
- ✓ Szakértői javaslat alapján speciális tantervű osztályok szervezése.
- ✓ Gyógypedagógiai és fejlesztő pedagógiai ellátás biztosítása.
- ✓ Egyéni rehabilitáció és rehabilitáció szervezése és biztosítása minden érintett tanuló számára. A teljesítés kritériuma: Eredményes beiskolázás magasabb iskolafokra.
- ✓ Integráció lehetősége.

Képzési specialitások a sajátos nevelési igényű tanulók esetében

a.) *Kötelező rehabilitációs, rehabilitációs órák*

A fogyatékosságból eredő hátrányok csökkentését segítő programok a kompenzálásra, az eszköztudás fejlesztésére, a felzárkóztatásra, a tanulási technikák elsajátítására, a szociális képességek fejlesztésére az alábbi területeken:

- Pszichés funkciók fejlesztése.
- Tanulás tanítása.
- Személyiségfejlesztő foglalkozások.

A második fejlesztési szakaszban – az intenzív fejlesztés időszakában – a rehabilitációs órák a tantárgyi óratervben szerepelnek.

b.) *Nem kötelező tanórai foglalkozás*

A felzárkóztatás, a fejlesztés, a tehetséggondozás, a kiegészítő ismeretek átadása céljából működnek az alábbi területeken:

- a. anyanyelv
- b. matematika
- c. művészeti nevelés
- d. mindennapos testedzés

c.) *Tanórán kívüli foglalkozás*

Tartalmi és egyéb tevékenységrendszerek céljai, követelményei szerint szerveződnek, azaz a termelészgazdálkodás, a közélet és szabadidős jellegű tevékenységek köréből a mindenkori éves munkatervben meghatározott szakkörök, foglalkozások formájában.

- A szakkörökben lévő lehetőségeket kívánjuk kihasználni a kulturális háttér miatt hiányosságokat mutató tanulók esetében.
- Hitoktatás.
- Diákönkormányzat rendezvényei.

d.) *Egyéni foglalkozások*

A tanulók mindenkori fejlettségi állapotához igazodó szervezésben biztosítunk kiscsoportos, illetve egyéni foglalkozás keretében fejlesztést, illetve biztosítunk tehetséggondozást a kiemelkedő képességű tanulók részére.

Tartalma:

- manuális tevékenysége,
- olvasás-írászavar korrekciója,
- számolászavar korrekciója.

Sajátos nevelési igényű tanulók értékelése

A sajátos nevelési igényű tanulóknak integrált ellátása folyik a többségi tanterv alapján, így az ellenőrzési, értékelési, ill. minősítési eljárás megegyezik a későbbiekben leírtakkal.

A megvalósítás keretei, eljárásai:

Iskolán belüli keretek

a) Inkluzív /befogadó/ osztályok szervezése:

- Differenciált tanulásirányítás és differenciált házi feladatok adása - minden pedagógus részéről.
- Rugalmas időbeosztás a felzárkóztatás igényéhez igazodva.
- A tananyag életszerű tartalommal való megtöltése.
- Kompenzáló eszközök használata igény szerint.

b) Rehabilitációs célú fejlesztő foglalkozások:

A szakértői és rehabilitációs bizottság javaslata alapján:

- a törvény által biztosított heti óraszámban,
- egyéni fejlesztési terv alapján,
- egyéni vagy kiscsoportos szervezeti formában végezzük.

A sajátos nevelési igény típusa szerint logopédus, gyógypedagógus, pszichológus, gyógytestnevelő szakember bevonása a fejlesztő tevékenységbe.

1. A fejlesztés területei: Mozgásfejlesztés

- nagymozgások
- finommozgások.

2. Testsémafejlesztés

3. Téri tájékozódás, szerialitás

4. Időbeli tájékozódás

5. Percepciófejlesztés:

- vizuális,
- auditív,
- taktilis,
- kinezetikus.

6. Komplex nyelvi fejlesztés

7. Kognitív funkciók fejlesztése:

- emlékezet,
- figyelem,
- gondolkodás,
- érzékelés és észlelés.

1. Tanulási technikák megmutatása, próbálgatása, gyakorlása.

Mindeközben fontos az állandóság, bizalom, megértés, segítőkészség, együttműködés, megerősítés, játékos jelleg biztosítása.

c) Felzárkóztató, képességfejlesztő foglalkozások:

- Kiscsoportos, csoportos szervezeti formában, tanítók és szaktanárok irányításával.
- Hosszabb hiányzás miatti lemaradás pótlása.
- Egyéni- és kiscsoportos hiányok pótlása, esetleg újratanítása a fejlesztő-feltételek felzárkóztatásra szoruló elsajátítása, valamint a követelményrendszer eredménytelen elsajátítása miatt.
- Alapkészségek fejlesztése, megerősítése (kompetenciafejlesztés).
- Önálló tanulás fejlesztése.

d) Képesség-kibontakoztató foglalkoztatás, integrációs felkészítés

f) Napközi, tanulószoba:

- Páros, csoportos tanulási technikák alkalmazása.
- A sajátos nevelési igényű tanulók számára egyéni tanulási technikák kialakítása.
- Sorrend, időbeosztás, önellenőrzési, javítási módok megtanítása.
- Képességfejlesztő játékok szervezése.

g) Szabadidős tevékenységek

- Reggeli beszélgető-kör tartása.
- Szünetek, délutáni szabadidő hasznos eltöltése.
- Személyiség- és készségfejlesztő beszélgetések, játékok, tevékenységek szervezése minden pedagógus közreműködésével.

Iskolán kívüli keretek

Amennyiben szükséges a tanulási kudarcnak kitett tanuló speciális szakemberekhez történő irányítása (Nevelési Tanácsadó, Ifjúsági Ideggondozó, Pályaválasztási Tanácsadó).
Egészségügyi rehabilitáció: gyermek neurológiai-, fül-orr-gégészeti-, szemészeti-, érzékszervi gyógyítás, gyógytestnevelés, gyógy úszás. Folyamatos kapcsolattartás a gyermekorvossal, szülővel.

Módszerek:

- kollégák hozzáállása, pedagógus - továbbképzés,
- szakemberek felkérése - utazótanári szolgáltatás,
- kapcsolat a pedagógiai szakszolgálattal,
- tanulótersak, családok, a többi szülő pozitív és támogató hozzáállása,
- tankönyvek, segédanyagok körültekintő megválasztása,
- szükséges eszközökkel, felszerelésekkel, játékokkal felszerelt fejlesztő terem.

A fejlesztés hatékonysága, értékelése:

- tesztek újrafelvétele,
- kontrollvizsgálatok a szakértői és rehabilitációs bizottságoknál,
- dokumentumelemzés, a tanuló produktumainak célirányos áttekintése (felmérések, napló, füzetek stb.),
- folyamatos megfigyelés,
- beszélgetés a gyerekekkel, szülővel, a fejlesztésben résztvevő szakemberekkel,
- a további feladatok megjelölése.

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók

A társadalomban lezajló változások átalakítják a megszokott értékrendet, próbára teszik a felnőttek alkalmazkodási képességét. A sok feszültség, bizonytalanság leginkább a családok életében csapódik le, a gyermekek sínylik meg legjobban ezeket a változásokat

Egyre több a csonka család, vagy az anyagi javak megszerzéséért erőn felül teljesítő, akik nem tudják a család alapvető feladatait (puha, meleg, biztonságot, szeretetet adó "fészek") nyújtani a gyermeküknek, közülük egyre többen küzdenek beilleszkedési, magatartási nehézségekkel. Ezeknek a problémáknak a kezelésére szoros kapcsolatot kell kiépíteni a Nevelési Tanácsadóval, a gyermekvédelmi szakemberekkel, hitoktatókkal és legfőképp a szülőkkel (családlátogatás, fogadóóra, szülői értekezlet).

Problematikusak (nehezen nevelhetők) azok az ép értelmű gyermekek, akiknek magatartása gyakran kifogásolható, egyéni sajátosságaik, teljesítményeik jelentős mértékben eltérnek az adott életkori szakaszban megkívánható szinttől, és az általánosan használt pedagógiai módszerekkel nem lehet náluk kellő eredményt elérni, de nem igényelnek gyógypedagógiai, vagy javító nevelést.

A fejlesztő munka eltér a „hagyományos” pedagógiai tevékenységtől. A fejlesztés nem felzárkóztat, hanem olyan képességeket fejleszt, melyek a gyerekek iskolai teljesítményét javítják. A fejlesztő foglalkozások szervezése a szakértői vélemények korrekciós javaslatai alapján, személyre szabott egyéni fejlesztési terv szerint történik.

Feladataink:

- ✓ Lehetőség szerint derítsük ki, mi a helytelen viselkedés háttere (figyelemfelkeltés, hatalom, tekintély megszerzése, feszültség levezetése, rossz modellkövetés, elkerülő viselkedés, tehetetlenség).
- ✓ Fontos a személyes kapcsolat kialakítása, a hiteles, őszinte kommunikáció, és következetesség a nevelésben - egyéni bánásmód, egyéni fejlesztés formájában.
- ✓ Segítségnyújtás az egyéni tanulmányi munkában, a napi testi-lelki problémák megoldásában bizalmas beszélgetések formájában.
- ✓ Egyszerű feladatok, megbízatások elvégzése után jusson sikerélményhez, kapjon dicséretet a tanuló ("kapjuk rajta" amikor jó, - tegyük dicsérhetővé!).
- ✓ Ismertessük meg a tanulókkal az emberi viselkedés, magatartás alapvető szabályait, gyakoroltassuk a pozitív magatartásformákat a mindennapi kapcsolatokban, erősítsük meg bennük a helyes viselkedésformákat („én-típusú kommunikáció: nem a gyereket, a viselkedését utasítjuk el).
- ✓ Fejlődni kell a tanulóknak az empátiás képességeknek: azt nem csinálom, ami nekem sem jó; valamint a kommunikatív metakommunikációs képességeket is fejleszteni kell: tudja kifejezni magát, és megérteni mások érzéseit.
- ✓ Erősíteni kell a tanulóknak társaik, a felnőttek előítéletek nélküli megismerésének képességét, legyen képes a másságot elfogadni (tolerancia, képesség fejlesztése).
- ✓ Váljon képessé a konfliktushelyzetek felismerésére, kezelésére, erőszakmentes megoldására.
- ✓ Képes legyen a közösségi és az egyéni értékrend meghatározására, megtartására.

Ennek érdekében legfontosabb teendőink:

a) Megelőzés:

A szülők felkészítése az otthoni bánásmódra, fejlesztésre (önismereti csoportok, családterápiák, csoportterápiák, stb., az elfogadó, szerető szülői magatartás érdekében) - szakemberek bevonásával (lelki igazgató, családvédelmi szakember, orvos, védőnő).

b) Megküzdési stratégiák a gondok orvoslására:

A pedagógusok képzése, továbbképzése, felkészítése a felismerésre, a saját hatáskörük cselekvési lehetőségeinek tudatosítása. Az érintett gyerekek törvény által biztosított jogainak ismerete, érvényesítése. A gyerekek fejlődéséből adódó teljesítménykülönbségek felismerése, differenciált foglalkozás, felzárkóztatás, tehetséggondozás. Annak felismerése, hogy mikor kell a gyereket speciális szakemberhez, pedagógiai szakszolgálatot ellátó intézményhez irányítani. Az lelki igazgatóhoz való irányítás. Integrált oktatás-nevelés biztosítása a gyerek problémái szerinti súlyossági foknak megfelelő ellátási formában.

c) A sikeres felnőtté válás érdekében: Pályaválasztást elősegítő pályaorientációs foglalkozás. Az előzőekben felsoroltak mellett időben fel kell készülni a deviáns magatartási formák előfordulására, és a korai felismeréssel, gondozással, felzárkóztatással lehetőleg elkerülni a súlyosabb megnyilvánulásokat (drog, bűnözés, öngyilkosság).

Szervezeti formái:

A szakértői véleményben rögzített óraszámok szerint. Az egyes részképességek fejlesztésének időtartamát a tanuló egyéni szintje és fejlesztési üteme határozza meg. A fejlesztési munka hatékonyságát segítik az osztályfőnökkel, szaktanárokkal történő megbeszélések. A differenciálás egyénre szabott.

Ütemterv, fejlesztéshez:

Szeptember: szintfelmérések; csoportalakítások; egyéni fejlesztési tervek kidolgozása.

Szeptembertől januárig: egyéni és csoportos fejlesztések, értékelések, tájékoztatás a szülők felé.

Februártól májusig: egyéni és csoportos fejlesztések.

Június: értékelések, tájékoztatás a szülők felé.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek:

- szoros kapcsolat a Pedagógiai Szakszolgálattal, és Gyermekjóléti Szolgálattal
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése
- felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások
- egyéni foglalkozások
- nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai
- a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése
- szakkörök
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek)
- a szülőkkel való együttműködés, szülők folyamatos tájékoztatása.

Alapvető törekvésünk minden gyermek számára lehetővé tenni az optimális intellektuális és érzelmi fejlődést, a testi-lelki és szociális kibontakozást, hogy mind önmagával, mind környezetével belső harmóniában, egyensúlyban éljen.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program

Tanulási kudarcnak kitett az a tanuló, aki valamely részképesség hiánya a pszichés fejlődés zavara miatt, vagy évismétlő, vagy valamely tantárgyból különleges gondoskodás nélkül a tantárgyi követelményeket nem tudja teljesíteni. Jó képességekkel rendelkező, kiemelkedő intelligenciával bíró tanulóknál is felléphetnek tanulási zavarok.

Cél:

- A tanulási nehézségek feltárása és szakszerű ellátása, illetve lehetőség szerinti megszüntetése.
- Egyénhez igazodó, rugalmasabb szellemű tanórai keret alkalmazása.
- Az eredményes tanulási módszerek elsajátíttatása, különböző stratégiák megismertetése,
- egyénre szabott tanulási módszerek alkalmazása. (ld. Mestermunka)
- Reális önismeret és énkép kialakítása.
- Differenciált eljárással, felzárkóztató, tehetséggondozó programmal megteremthető az a bázis, amely a tanulási zavarok enyhítését, megszüntetését eredményezheti.
- Az iskola sokat tehet azért, hogy a gyermek kellemes élményként élje meg az ismeretszerzést, amely biztosítja számára az önkibontakozás lehetőségét. A megelégedettség - mint érzelmi – gondolati - erkölcsi értékelés - aktivitást vált ki. Ébren kell tartani a tanulóban az érdeklődést, bővíteni kell a tanuló motivációs bázisát!
- A tanuláshoz való viszony szorosan összefügg az iskola pszichés klímájával, az iskolai túlterheléssel, a tanár és diák viszonyainak jellemzőivel, a tantárgyi kötődéssel.

Nagyon sokat javít a tanulás iránti pozitív viszony kialakításában a szorongás-és stresszmentes iskolai légkör, a kölcsönös kommunikációra épített didaktikai szituáció.

A tanulók felzárkóztatását segítő programok, eljárások, módszerek:

A felzárkóztató programok, eljárások, módszerek kiválasztása minden esetben függ a tanuló problémájának sajátosságától, a probléma feltételezhető okától, a tanuló életkori sajátosságaitól, az iskola és a tanuló sajátos körülményeitől, lehetőségeitől. Differenciált eljárással, felzárkóztató, tehetséggondozó programmal megteremthető az a bázis, amely a tanulási zavarok enyhítését, megszüntetését eredményezheti.

Az iskola sokat tehet azért, hogy a gyermek kellemes élményként élje meg az ismeretszerzést, amely biztosítja számára az önkibontakozás lehetőségét. A megelégedettség - mint érzelmi – gondolati - erkölcsi értékelés - aktivitást vált ki. Ébren kell tartani a tanulóban az érdeklődést, bővíteni kell a tanuló motivációs bázisát!

A tanuláshoz való viszony szorosan összefügg az iskola pszichés klímájával, az iskolai túlterheléssel, a tanár és diák viszonyainak jellemzőivel, a tantárgyi kötődéssel.

Nagyon sokat javít a tanulás iránti pozitív viszony kialakításában a szorongás-és stresszmentes iskolai légkör, a kölcsönös kommunikációra épített didaktikai szituáció.

- Pedagógiai szakszolgálat vizsgálatának igénybe vétele, a tanulási nehézségek kiszűrése (szaktanár, osztályfőnök, intézményvezető-helyettes),
- Egyéni fejlesztő programok alapján egyéni fejlesztés biztosítása fejlesztő pedagógus vezetésével,

- Habilitációs és rehabilitációs program szerinti foglalkozások szervezése (gyógypedagógusok),
- Felzárkóztató foglalkozások szervezése nem kötelező tanórai foglalkozás keretében.
- Egyéni foglalkozás kínálatának biztosítása az évisméltók, illetve az 1-4. évfolyamra járó tanulók számára.
- Szülő írásbeli értesítése, személyes elbeszélgetés formájában tanácsadás a gyermek felzárkóztatásával kapcsolatban. Folyamatos együttműködés a szülőkkel.
- -A tanulók egyéni képességeit figyelembe véve a gátlások feloldásának segítése és a reális önismeret és önértékelés alakítása, fejlesztése.
- Kapcsolatfelvétel a nevelési tanácsadó szolgálattal illetve a családsegítő szolgálattal
- -A tanuló mentesítése bizonyos tárgyak értékelése alól, amennyiben ezt a tanuló egyéni adottsága, továbbá sajátos helyzete indokolja. (Írásos szakértői vélemény alapján.)

A felzárkóztatást segítő foglalkozások:

1. Tantárgyi felzárkóztató foglalkozások
2. Napközis foglalkozás
3. Gyógytestnevelés
4. Egészségügyi és pedagógiai célú habilitáció, rehabilitáció
5. Fejlesztő foglalkozások

A program eredményességének értékelési módszerei:

- osztályfőnökök és szaktanárok rendszeres beszámolója
- a tanuló előmenetelének ellenőrzése az osztálynapló alapján
- szóbeli, írásbeli ellenőrzés.

Kiemelten tehetséges tanulók

Minden gyermeknek meg kell kapnia a lehetőséget és a segítséget, hogy képességének megfelelően teljesítsen. Nem képessége alatt, hiszen felelős a talentumaiért, de nem is képessége fölött, mert attól neurotikus, szorongó lesz. Minden diáknak meg kell tapasztalnia, hogy nem a teljesítményéért fontos ő Istennek és nekünk, hanem saját magáért. Csak ebben a légkörben értik meg, hogy a kudarc szükséges velejárója az életnek, s a helyes önismeret szempontjából rendkívül fontos.

A megfelelő képzési, nevelési cél megvalósításához a tanulók komplex megismerése szükséges, ami nem nélkülözheti sem képességük, sem személyiségük sajátosságainak feltérképezését. A tanulók fejlesztéséhez információkat gyűjthetünk a gyermek kognitív képességeiről (gondolkodás, kreativitás, memória-, figyelmi funkciók), de tájékozódhatunk motivációs sajátosságairól, tanulási szokásairól, érdeklődési köréről, pályaelképzeléseiről, jövőorientációjáról. Az iskolai teljesítményt a tanulók érzelmi állapota is jelentősen befolyásolja, így fontos megismernünk, hogy a teljesítményhelyzeteket, vizsgahelyzeteket hogyan éli meg. Fontos látnunk a diákok iskolai közösségben elfoglalt pozícióját, társas kapcsolatait, iskolai kötődését. Adott esetben – kellő etikai megfontolások mellett érdemes képet kapnunk családi körülményeiről, szociális helyzetéről, szülei nevelési szokásai helyett.

A kiemelten tehetséges tanulókkal való foglalkozás célja felfedezni a gyermekek speciális képességeit, s készségeiket az adott iskolatípus adta maximális szintig fejleszteni.

Pedagógusaink rendelkezzenek megfelelő pedagógiai-pszichológiai ismeretekkel.

Tehetséggondozó foglalkozások

Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó foglalkozások segítik. Ilyenek lehetnek: tehetségfejlesztő foglalkozások, városi sportkörökbe irányítás, iskolai sportköri foglalkozások. Külső intézmények, oktatók által, a szülők hozzájárulásával iskolánkban működő foglalkozások: Tánc, képzőművészeti oktatás, edzések.

A tehetséggondozás alap szinterei:

- A 8. évfolyamon a továbbtanulás, a középiskolai felvétel elősegítésére a tanulók részére képesség fejlesztő órákat tartunk heti egy órában magyar nyelv és matematika tantárgyakból.
- További tehetséggondozó foglalkozások indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembevételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt.
- Tehetséggondozó programok keretében a gyerekek sok hasznos ismerettel bővíthetik tudásukat: pl. tanulmányi versenyek, pályázatok, ünnepélyek, gálaműsorok, Előadó művészeti versenyek, képzőművészeti versenyek stb.
- Emeltszintű oktatásban (táncművészet) résztvevő tehetséges tanulóink oktatása.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Hátrányos helyzetűek

Azokat a tanulókat tekintjük hátrányos helyzetűeknek, akiknek alapvető szükséglet-kielégítési lehetőségei korlátozottak. Családjuk, szűkebb társadalmi környezetük elsősorban szociális, kulturális téren az átlaghoz képest negatív eltérést mutat. A hátrányos helyzet kialakulásához vezető tényezők: alacsony jövedelem, fogyasztási szint, rossz lakáskörülmények, a szülők alacsony iskolázottsági, műveltségi szintje. Ezek a hátrányok esélyegyenlőtlenséghez vezetnek. A csonka családban nevelődő tanulóknál a hátrányok halmozottan jelentkezhetnek. Segítséget jelenthetnek a hosszabb-rövidebb ideig tartó támogatások, az anyagi segélyezés, az ingyenes étkezés biztosítása stb. A közbelépés halogatása esetén a hátrányos helyzetből kialakulhat a veszélyeztetettség.

A 2016-ban az Emberi Erőforrás Minisztériumába olvadt Család- és Szociálpolitikai Intézet szakmai tanulmánya alapján a veszélyeztető körülmények lehetnek:

- anyagi problémák (munkanélküliség, alacsony jövedelem);
- lakhatási problémák (hajléktalanság, rossz lakáskörülmények, kilakoltatás, vándorló életvitel, kényszerű együttélési körülmények);
- családszerkezeti, kapcsolati problémák (árvaság, megbomlott család, megromlott családi viszonyok, rossz szülő-gyermek kapcsolat);
- szülői elhanyagolás, elhagyás (egészségügyi-, gondozás, gondoskodás-, iskoláztatás-, érzelmi elhanyagolás, felügyeletlenség, veszélyeztető magatartás, elhagyás, lemondás a gyermekről);
- gyermekbántalmazás (fizikai-, érzelmi-, szexuális bántalmazás, magzat-, újszülött károsítása, kényszerítés koldulásra, prostitúcióra, gyermekmunka, rendszer-abúzus);

- szülői devianciák (alkohol-, drog-, játékfüggőség, bűnelkövetés, öngyilkosság, prostitúció);
- gyermeki devianciák (alkohol-, drog-, játék-függőség, bűnelkövetés, öngyilkosság, prostitúció, agresszivitás, magatartás problémák, csavargás);
- egészségügyi problémák (mentális betegség, fogyatékoság, gyermek állapota);
- egyéb veszélyeztető tényezők (családon kívüli veszélyeztetés, kiskorú szülő, illegális bevándorlás).

Ezek a problémák, tünetek a protokoll szerint jelzést érdemelnek. A gyermekvédelmi szolgálatok akkor avatkoznak be, ha szakember diagnózisa: a helyzet ártalmas a gyermek számára, a probléma megoldása nem bízható a családra, az állami kontroll szükséges.

3.7 Az iskolai ifjúságvédelmi tevékenység célja és folyamata

Az ifjúságvédelmi tevékenység célja

Iskolánkban ifjúságvédelmi felelős látja el az ifjúságvédelmi munkát. Az ifjúságvédelmi felelős irányításával ifjúságvédelmi tevékenységünk célja az, hogy megelőzzük, elhárítsuk, vagy enyhítsük azokat, a gyermekekre ható károsodásokat, amelyek a személyiségfejlődést megzavarják, vagy gátolják.

Segítsük azoknak a pozitív hatásoknak az érvényesítését, amelyek hozzájárulnak a tanulók egyénileg és társadalmilag is értékes képességeinek kibontakoztatásához és fejlesztéséhez. Az ifjúságvédelmi tevékenységünk áthatja az iskolánk teljes nevelési szellemét.

Az iskolai gyermekvédelem komplex és preventív tevékenységi rendszer, amelyet a gyermeki szükségletek (szeretet, biztonság, esélyegyenlőség, egészségvédelem) és jogok kiteljesítésére való folytonos törekvés jellemez.

Ez a tevékenység nagyfokú érzékenységet, empátiát, tapintatot, szakértelmet igényel. Csak akkor lehetünk eredményesek, ha a gyermekek érdekének érvényesítését tartjuk elsődlegesnek, és ennek kapcsán szoros együttműködést alakítunk ki valamennyi résztvevő között.

Az ifjúságvédelmi tevékenység folyamata

A folyamat leírása:

Tevékenység	Módszer	Felelős	Határidő
A veszélyeztetett és a hátrányos helyzetű tanulók felderítése.	tájékoztató, megfigyelés beszélgetés	gyermekvédelmi felelős, osztályfőnökök, szaktanárok, pszichológus, fejlesztő pedagógus, gyógypedagógus, szociális munkatárs, pedagógiai asszisztens, logopédus, orvos, védőnő	szeptember végéig átfogó, utána folyamatos

Tevékenység	Módszer	Felelős	Határidő
Szociális hátrányok enyhítése: étkezési hozzájárulás, rendkívüli szociális segélyek, tanulmányi ösztöndíjak (iskolai, kerületi, fővárosi, országos).	felmérés, információk, igazolások	gyermekvédelmi felelős, osztályfőnökök	folyamatos
Egészséges életmód Kultúrált szabadidő Bűnmegelőzés Drogprevenció	előadások, programok, önismeret és emberismeret óra, beszélgetések viták	gyermekvédelmi felelős, osztályfőnökök, szaktanárok, külső előadók, szabadidő-felelős, orvos, védőnő	folyamatos
Osztályok év eleji és igény szerinti látogatása, fogadóórák diákoknak és szülőknek, kapcsolat a DÖK-vel	tájékoztatás, beszélgetés	gyermekvédelmi felelős	folyamatos
Pontos adminisztráció vezetése. Statisztikák készítése, értékelése.	Felmérés	gyermekvédelmi felelős	folyamatos
Aktív részvétel iskolai értekezleteken, megbeszéléseken. Az iskola képviselete külső programokon, rendezvényeken.		gyermekvédelmi felelős	folyamatos
Szükség esetén kapcsolat-felvétel a külső, gyermekeket segítő kerületi intézményekkel.	egyeztetés megbeszélés	gyermekvédelmi felelős	folyamatos

Iskolánk befogadó intézmény, mert pedagógiai programunkban megjelennek a differenciált és az egyéni fejlődést biztosító módszertani eljárások. Intézményünk vezetése és tantestülete felvállalja a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók nevelését és oktatását, számukra személyre szabott értékelési és követési rendszert biztosítunk. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók nevelése során az esélyegyenlőség feltétlen biztosítására megfelelő eljárásrendszert működtetünk. Iskolánk azoknak a tanulóknak az iskolája, akik elfogadják a katolikus hitet és erkölcsiséget. Iskolánkban szívesen látjuk a más felekezethez tartozó vagy felekezeten kívüli diákokat. Számukra is kötelező a hitoktatás és az iskolai egyházi rendezvényeken való részvétel felmenő rendszerben a 2021/2022-es tanévtől. Az intézmény már meglévő évfolyamainak tanulói az etika/erkölcstan és a hittan tantárgyak között szabadon választhatnak a felmenő rendszerben.

3.8 A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

Az intézmény legfontosabb döntéseinek meghozására – a jogszabályban meghatározott esetekben – a nevelőtestület jogosult. Az egyéb döntések meghozása az intézményvezető jogköre. Azokban az ügyekben, amelyek az iskola tanulóinak jelentős részét érintik, a döntési folyamatban lehetőséget biztosítunk a diákság számára véleményének kifejtésére, a döntési folyamat befolyásolására.

Teljeskörűen biztosítjuk a jogszabályok által a diákönkormányzat vonatkozásában deklarált véleményezési jogok érvényesítését, a véleményt minden alkalommal írásban szerezzük be. A diákönkormányzat tájékoztatása, a döntést megelőző informálás lebonyolítása, a diákönkormányzat véleményének beszerzése az intézmény vezetőjének kötelezettsége. A fentiekben túl a diákság többségét érintő döntések meghozatala előtt lehetővé tesszük az egyes osztályok számára a véleménynyilvánítást, amelynek tartalmát és az osztályközösség által megfogalmazott javaslatokat az osztályfőnök, vagy a DÖK patronáló tanár juttatja el az iskola vezetőjének.

A Diákönkormányzat tanévenként egy tanítás nélküli munkanap programjáról dönt.

A Diákönkormányzat munkáját e feladatra kijelölt felsőfokú végzettséggel rendelkező és pedagógus szakképesítéssel rendelkező személy segíti, akit a diákönkormányzat javaslatára az intézményvezető bíz meg a fenntartó által meghatározott időtartamra.

3.9 A szülő, a tanuló és a pedagógus együttműködésének formái

Kapcsolattartás a szülőkkel

Az együttműködés célja

Iskolánkban az együttműködés célja az, hogy a szülők az iskolai munkába, közösségi életbe betekinthessenek. Lehetőségeik, elfoglaltságuk szerint vállaljanak részt az együttműködésben azért, hogy folyamatosan nyomon követhessék gyermekük nevelésének, oktatásának alakulását. Vegyenek részt közös gondjaink, problémáink megoldásában. A pedagógusnak legyen lehetősége a szülőkkel való konzultációra, a fejlesztéshez a családi háttér szükséges megismerésére. Alakuljon ki közöttük partneri kapcsolat. A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében különösen fontos a pedagógusok és a szülők együttműködése a beilleszkedés, az elfogadás, az együttnevelés megvalósulása céljából.

A szülőkkel való kapcsolattartásunk alapját képezi az érvényben lévő köznevelési törvény, mely szabályozza a szülők jogait, a szülők és a pedagógusok kötelelességeit, a kapcsolattartás alapvető formáit.

Az együttműködés feladata

Az együttműködés feladata szülők bevonása az iskolai életbe. Azoknak a formáknak az alkalmazása, amelyekkel hatékonyan megoldható a tartalmas, szükséges és elegendő kapcsolat a rendszeres és időben történő információáramláshoz.

Az együttműködés formái

- szülői értekezletek	osztály életében
- fogadóórák	- szülői szervezet megbeszélései
- egyéni kapcsolatfelvétel	- nyílt tanítási nap
- családlátogatás (esetleges)	- e-napló
- szülők közösségének részvétele az	- üzenő füzet

- hírlevél
- hirdetőtábla
- rendezvények
- kérdőíves vizsgálatok

Kapcsolattartás a tanulókkal

Az együttműködés célja: a folyamatos, kiegyensúlyozott, feszültségmentes kapcsolatban az egyéni képességeknek megfelelő eredmények elérése, a személyiség kibontakoztatása az oktató-nevelő munkában.

Az együttműködés feladata

Az együttműködés feladata a diákok bevonása a tanórai munkába, és az iskolai életbe.

Az együttműködés formái

- tanórai munka
- egyéni beszélgetések
- osztályfőnöki órák
- diákönkormányzat, diákparlament
- közösségi programok
- kérdőívek, vizsgálatok

Kapcsolattartás az együttműködő partnerekkel:

Rendszeresen szerepelünk az MMK, a József Attila Könyvtár a Dunaújvárosi Tankerületi Központhoz tartozó iskolák és egyéb országos pályázatok által kiírt kulturális, tanulmányi versenyeken, sportvetélkedőkön. Az Intercisa Múzeum kínálta tárlatokat, kiállításokat osztályok szintjén látogatjuk. A Dunaiferr Sportegyesületnek sok tehetséges gyermeket adott és ad iskolánk (úszás, jégkorong, atlétika, kajak-kenu, kézilabda, birkózás, asztalitenisz, tollas, vízilabda stb.). Iskolánk tornatermét bérlik dunaújvárosi egyesületek és továbbra is sportbázis iskola vagyunk. Tanulóink tartalmas idejének eltöltését a felnőtt diákönkormányzativezetők, osztályfőnökök és szaktanárok segítik és irányítják.

Kapcsolatunk az Egészségmegőrzési Központtal:

- Iskolánkban felhasználható funkciók: felvilágosítás, megelőzés, ismeretterjesztés - mindezek jelentős segítséget nyújtanak az osztályfőnökök nevelési tevékenységéhez.
- Tartalmi és szervezeti együttműködés alakult ki velük, az Egészségmegőrzési Központ által adott iskolai évre szóló egészségnevelési és mentálhigiénés programjának beépülése megtörténik az osztályfőnöki órák rendszerébe. A foglalkozások tarthatók az iskolában, ill. az Egészségmegőrzési Központban.

Nemzetközi kapcsolatunk:

Dunaújváros testvérvárosi kapcsolata Villejuiffel, mely Párizs egyik déli külvárosa, az 1950-es évekre nyúlik vissza. Azóta sok év telt el, mégis élő maradt ez a kapcsolat a két város között. A tánciskolai projekt ötlete, hasonló korú növendékek találkozása közös munkával és bemutatóval Villejuif önkormányzati tánciskolájának igazgatónőjétől – Virginie Cosnietől – származik, aki többször járt már városunkban hivatalos delegáció tagjaként. Először 2002-ben egy 15 fős táncsoporttal, mely két alkalommal adta elő műsorát az MMK szabadtéri színpadán. Ezt követően 2006. októberében volt vendégünk az 1956-os forradalom 50. évfordulójára rendezett ünnepségsorozaton. Majd 2009-ben, és ekkor vetődött fel konkrétan egy csereprogram kidolgozása az ottani és a Dunaújvárosi

Gárdonyi Géza Általános Iskola balett-tagozatos diákjai számára az ő javaslatára. Azért gondolt iskolánkra, mert a látogatás során megnézte az iskola gálaműsorát. A gondolatot tett követte. 2012 decemberében meg is valósult az első látogatás. Azóta tanulóink és pedagógusaink felváltva látogatják meg egymást. 2020 februárjában 18 fős küldöttséget fogadtunk és láttunk vendégül egy hét erejéig.

3.10 A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

A tanulmányok alatti vizsgák célja azon tanulók osztályzatainak megállapítása, akiknek félévi vagy év végi osztályzatait évközi teljesítményük és érdemjegyeik alapján a jogszabályok és az intézmény pedagógiai programja szerint nem lehetett meghatározni. A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

A vizsgatantárgyak követelményrendszere

Minden vizsgatantárgy követelményei azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának az intézmény pedagógiai programjában és helyi tanterveiben található követelményrendszerével.

A tanulmányok alatti vizsgák a következők:

- a) javítóvizsga
- b) osztályozó vizsga
- c) különbözeti vizsga
- d) pótló vizsga

a) *Osztályozó vizsga*

Az osztályozó vizsga a tanulmányok alatti vizsga egyik módja, amelynek célja a tanuló tudásszintjéről való tájékozódás, a tanulmányi követelmények teljesítésének minősítése osztályzattal. A tanulónak a félévi és tanév végi osztályzat megállapításához osztályozó vizsgát kell tennie, ha

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól
- tanulmányait egyéni munkarenddel folytatja
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben, illetve az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget
- az iskolai nevelés-oktatás általános műveltséget megalapozó szakaszában 250 tanóránál többet mulasztott
- egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékánál többet mulasztott
- ha a tanuló mulasztásainak száma már az első félév végére meghaladja a meghatározott mértéket, és emiatt teljesítménye nem volt érdemjeggyel értékelhető.

A tanítási év végén osztályozatlan tanuló nem tehet osztályozó vizsgát, csak javítóvizsgát. Ha a szabályosan megtartott javítóvizsgája elégtelen, tanévet kell ismételnie.

Ha az egyéni munkarendben tanuló neki felróható okból két alkalommal nem jelenik meg az osztályozó vizsgán, vagy két alkalommal nem teljesíti a tanulmányi követelményeket, az iskola igazgatója értesíti a felmentést engedélyező szervet, és a tanuló a következő félévtől csak iskolába járással teljesítheti a tankötelezettségét.

A külföldi tartózkodás miatt egyéni munkarenddel rendelkező tanuló esetében a félévi minősítés az igazgató döntése alapján mellőzhető, ez esetben a tanuló csak az év végén ad számot tudásáról.

b) Különbözeti vizsga

Iskolaváltoztatás vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként írhatja elő az intézmény a különbözeti vizsga letételét. Iskolánk bármely évfolyamába belépő tanulók esetén, ha a helyi tantervünkben szereplő, a beiratkozás tanévéig tanult tantárgyak éves óraszámainak összege kevesebb, mint az iskolánk helyi tantervében szereplő összeg, a belépő tanulónak különbözeti vizsgát kell tennie.

Ugyancsak különbözeti vizsgát kell tenni a nem tanult tantárgyakból is. A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell az intézmény vezetőjének határozatot hoznia a jelentkező tanuló ügyében.

c) Javítóvizsga

A tanulónak javítóvizsgán kell számot adni tudásáról, ha

- tanév végén legfeljebb három tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott
- a tanuló az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról igazolatlanul távol maradt, vagy azt nem fejezte be, illetve az előírt időpontig nem tette le
- az osztályozó vagy különbözeti vizsgán elégtelen osztályzatot kapott.

Javítóvizsga az augusztus 15-től augusztus 31-ig terjedő időszakban szervezhető. Ha az osztályozó vagy különbözeti vizsgára a tanév közben kerül sor, és a tanuló elégtelen osztályzatot kap, akkor a vizsgát követő három hónapon belül kell a javítóvizsga időszakot kijelölni számára. Ha a tanuló egy vagy több tantárgy több évfolyamra megállapított követelményeit egy tanévben teljesíti, osztályzatait minden érintett évfolyamra meg kell állapítani. Ha a tanuló több iskolai évfolyam valamennyi követelményét teljesíti, az osztályzatokat valamennyi elvégzett évfolyam bizonyítványába be kell jegyezni. Ha a tanuló nem teljesíti az iskolai évfolyam valamennyi követelményét, az egyes tantárgyak osztályzatát a törzslapján valamennyi elvégzett évfolyamon fel kell tüntetni, és a vizsga évében, ezt követően az adott évben kiállításra kerülő év végi bizonyítványba be kell írni.

d) Pótló vizsga

A vizsgázó pótló vizsgát tehet az intézményvezető által meghatározott vizsganapon, ha a különbözeti vagy javító vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos, vagy gondatlan magatartására.

A tanulmányok alatti vizsgákkal kapcsolatos intézményi eljárásrend

- A vizsgát a tanév helyi rendjében meghatározott időszakban (vizsgaidőszak) lehet tenni, azzal, hogy az intézményvezető ettől eltérő időpontot is kijelölhet.
- A vizsga időpontjait az intézményvezető jelöli ki, melyet a helyben szokásos módon valamint az intézmény honlapján közzétesz.
- A vizsga időpontjáról (év, hónap, nap, óra, perc) és helyszínéről (cím, terem száma) a kiskorú tanuló esetén a szülő (gondviselő) minimum a vizsga kezdete előtt 10 nappal hivatalos postai értesítést kap.
- Egy vizsgaidőszakban legfeljebb két évfolyam tananyagából tehető vizsga. Három évfolyam anyagából csak rendkívül indokolt esetben intézményvezetői engedéllyel lehet vizsgázni.

- Az osztályozó vizsga kérelemre történő letételét az intézményvezető engedélyezi. Az osztályozó vizsga napján a tanuló mentesülhet a tanórák látogatásának kötelezettsége alól.
- A vizsga követelményeit az iskola helyi tantárgyi tantervében foglaltak határozzák meg. A vizsga részletes követelményeiről a tanuló a vizsga előtt legalább 6 héttel írásbeli tájékoztatást kap.
- A vizsgakötelezettség a tanulónak az évfolyam követelményeiben megállapított valamennyi tantárgyra vonatkozhat. Ez alól felmentést csak a szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak alapján, az intézményvezető adhat engedélyt.

Vizsgarészek:

- szóbeli vizsga
- írásbeli vizsga.

A tanulmányok alatti vizsgák különös – eljárási - szabályai

1. Az írásbeli vizsga időtartama – a szakvélemény alapján ettől eltérést lehetővé tevő esetek kivételével – tantárgyanként és évfolyamonként 45 perc, magyar nyelv és irodalom tantárgyból 60 perc.
2. Egy napon legfeljebb két írásbeli vizsgát lehet tenni.
3. A szóbeli vizsgát az iskola szakos tanáraiból az intézményvezető által kijelölt vizsgabizottság előtt kell megtartani. A vizsgabizottság kérdező tanára lehetőleg az a tanár legyen, aki a tanulót előzőleg tanította. Az elnöki teendőket az intézményvezető vagy a megbízottja látja el. A vizsgán, az elnökön és a kérdező tanáron kívül még egy vizsgabizottsági tagnak jelen kell lennie. A szóbeli feleletek maximális időtartama 10 perc. Erre 15 perc a felkészülési idő.
4. A vizsgázó osztályzatát, amennyiben szóbeli és írásbeli részből áll, a két felelet százalékos átlaga alapján kell megállapítani.
5. Azt a vizsgázót, aki akár az írásbeli, akár a szóbeli vizsgán figyelmeztetés ellenére meg nem megengedett eszközt használ, az intézményvezető a vizsga folytatásától eltilthatja, a vizsgaeredménye: elégtelen.
6. Az indokolatlanul félbehagyott vizsgát úgy kell tekinteni, mint ami nem sikerült. Az önhibán kívüli; indokolt vizsgamegszakítás esetén módot kell adni, annak megismétlésére.
7. A vizsga a vizsgázó számára díjtalan.
8. A vizsgáról jegyzőkönyv készül az elnök és a tagok aláírásával, melyet az iskola irattárában a jogszabályban meghatározott ideig kell őrizni. A jegyzőkönyv vezetéséért és hitelességéért a vizsgabizottság elnöke felel. A jegyzőkönyvben minden vizsgázót külön jegyzőkönyv nyomtatványon kell jegyezni. A jegyzőkönyv melléklete a vizsgázó írásbeli dolgozata és feladatlapja. A tanuló és a szülő kérésre, egyeztetett időpontban a vizsgaelnök jelenlétében a vizsgadokumentumokba betekinthez, írásos megjegyzést fűzhet az értékeléshez, melyet jegyzőkönyvbe kell venni.
9. Az írásbeli dolgozatot a szaktanár piros tollal javítja, a hibák megjelölésével értékeli és aláírásával látja el. A javítás téves bejegyzéseit látható módon szignálva kell alkalmazni.
10. A vizsga eredményét a törzslapba és a bizonyítványba a jogszabályban meghatározott záradékokkal be kell vezetni.
11. Az vizsgaeredmény kihirdetésének legkésőbb a vizsgát, több vizsga esetén a legutóbb teljesített vizsgát követő második munkanapon meg kell történnie.

3.11 A felvétel és átvétel szabályai

Beiskolázási hagyományaink

Iskolánk minden tanévben nyílt napokat szervez óvodások számára. Az akció alapvető célja az iskola minél szélesebb körben történő bemutatása, népszerűsítése az érdeklődők számára. Ebben az időszakban az iskolánk iránt érdeklődő óvodások, szüleik, óvodapedagógusok megismerhetik az iskola szaktermeit, laboratóriumait, és átfogó képet kaphatnak az intézményről.

Az óvodák számára ismertető plakátokat készítünk, valamint szülői fórumot és szülői értekezletet is tartunk leendő első osztályosaink számára.

A Szent Pantaleimon Görögkatolikus Óvoda, Általános Iskola és AMI-ban táncművészetet oktató pedagógusunk minden tanévben előkészítő foglalkozásokat tart óvodások, leendő első osztályosok részére.

A tanulói jogviszony létesítése

Nkt. 31.§. (2) A nevelési – oktatási intézmény vallási, világnézeti tekintetben elkötelezett intézményként működhet, és ennek megfelelően a tanulók felvételénél előfeltételként kikötheti valamely vallás elfogadását, és ezt felvételi eljárás keretében vizsgálhatja.

Intézményünk a Hajdúdorogi Egyházmegye fenntartásában működik. Az Nkt. 31. § (2) a) pontja szerint az intézmény világnézeti tekintetben elkötelezett görögkatolikus intézményként működik, és ennek megfelelően a tanulók felvételének előfeltételeként kiköti a keresztény vallás és világnézet elfogadását, és ezt a felvételi eljárás keretében vizsgálja. A felvétel, átvétel során előnyben részesíti a görögkatolikus vallású jelentkezőket.

A tanuló átvételére a tanév során bármikor lehetőség van, ha a tanuló a fenti rendelkezésnek megfelel, és a törvény által előírt szükséges tanúsító igazolásokat be tudja mutatni.

Iskolánkba felvehető a halmozottan hátrányos, vagy sajátos nevelési igényű tanuló, továbbá az a tanuló, akinek sajátos helyzete indokolja. A sajátos helyzetet Dunaújváros Megyei Jogú Város Közgyűlése 16/2007. (III.23.) KR számú rendeletében szabályozta.

Belépés az iskolánkban induló első évfolyamra

A belépés feltétele:

- a gyermek az adott év május 31. napjáig töltse be a 6. életévét
- szellemileg, egészségügyi szempontból legyen iskolaérett
- Egyházközösséghez tartozás.
- a szülő kötelezettségvállalása:

1/ tudomásul veszi és elfogadja iskolánk pedagógiai programját, vállalja a tanulókra, szülőkre vonatkozó kötelezettségeket

2/ amennyiben gyermeke emelt szintű táncművészeti osztályba való felvételét elfogadja, vállalja ennek jellegéből adódóan a fokozott anyagi és szellemi terheket.

A tanulók kiválasztásának elvei és módja:

- Az iskola első évfolyamára jelentkező gyermekek szüleinek a beiratkozáskor meg kell jelenniük a beiratkozáshoz szükséges okmányokkal.
- A táncművészeti emelt szintű első osztályunkba való felvételhez minden gyermeknek alkalmassági megmérettetésen, valamint elbeszélgetésen kell részt vennie, melynek tapasztalatairól a pedagógusok feljegyzéseket készítenek. A beszélgetés célja: az előadói és a kommunikációs készség, alkalmazkodó képesség és a fizikai alkalmasság megfigyelése.

A beiratkozás módja, fellebbezési lehetőségek:

- a tanulók felvételéről valamennyi évfolyamunkon az intézményvezető dönt
- emelt szintű első osztályunkba való felvételtől a beíratást megelőző felvételi beszélgetés során közreműködő pedagógusok javaslata alapján az intézményvezető dönt
- az intézményvezető írásban értesíti a szülőket, hogy melyik induló osztályba nyert felvételt a gyermek, vagy indokolja az elutasítást
- a hatályos törvények szerint a szülőnek jogában áll fellebbezni
- ha a szülő elfogadja gyermeke adott osztályba való felvételét, létrejön a tanulói jogviszony.

3.12 Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély azonnali segítségnyújtás vagy beavatkozás, amelyet a sérült kap valamely sérülésére vagy hirtelen egészségkárosodása miatt, a mentők, orvos vagy más személy megérkezése előtt.

Minden osztály számára fontos, hogy az iskola megfelelő számú elsősegélynyújtó ládával rendelkezzen, melyet nemcsak a mindennapok, de a kirándulások, és egyéb rendezvények (pl. hulladékgyűjtés során) alkalmával is tudnak használni.

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja: a tanulók segélynyújtói hajlandóságának, empatikus, segítőkész attitűdjének kialakítása, az esetleges félelmek leküzdése. A gyerekek érezzék a segítség fontosságát, épüljön be személyiségükbe.

Kiemelt feladatok: A tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat
- ismerjék fel a vészhelyzeteket
- ismerjék a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos célok elérése érdekében

- az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, Vöröskereszttel, ill. az iskolaorvossal, védőnővel támogatjuk a pedagógusok elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésekre való jelentkezését.

4. AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLÁRA VONATKOZÓ PROGRAM

4.1 Személyi feltételek, a tantestület

Elmondható, hogy megfelelően képzett, jól felkészült, ismereteit folyamatosan megújító tantestülettel rendelkezünk, mely – a művészeti iskola beindításával és későbbi működtetésével járó – új feladatokat is maradéktalanul el tudja látni.

Az egyes művészeti ágak különböző tanszakain tanító kollégák végzettsége, a törvényi előírásoknak megfelelő.

Jelenleg táncpedagógus 3 fő; jelmeztáros 1 fő (4 órában).

4.2 Tárgyi feltételek, épület, hangszerellátottság, egyéb infrastruktúra

Az alapfokú művészetoktatáshoz szükséges tárgyi feltételek rendelkezésre állnak.

A törvényi előírásoknak megfelelő számúak, méretűek és kialakításúak a művészeti oktatás helyiségei.

Termek (kifejezetten az AMI részére)

1 db Balett-terem 104 m²

1 db Táncterem 104 m²

Az összes épület, terem, hangszer és oktatási berendezés a székhely sajátja, vagy a korábbi fenntartóval (települési önkormányzat) kötött közoktatási megállapodás értelmében, kizárólagos használói vagyunk.

Taneszköz ellátottságunk közepesnek mondható. A balett teremben van egy pianínó. A tánctermeken kívül két tanterem (egyenként 52 m²) lett átalakítva raktárnak, ahol a fellépő ruhákat tároljuk.

A jelmezek iránti tanulói igényeket viszonylag ki tudjuk elégíteni. Szemléltető, illetve a tanításhoz nélkülözhetetlen, szükséges eszközeink beszerzésre szorulnak, pótlásuk, javításuk finanszírozáshoz kötött.

4.3 Az alapfokú művészeti iskola működésének részletes leírása

Tanulói jogviszony (keletkezése: felvétel, beiratkozás, megszűnés)

Az intézménybe való felvétel módja

A felvétel szabályairól a közoktatási törvény rendelkezik. A tanulók felvételéről az igazgató dönt, a felvétel egy tanévre szól. Az intézménybe járó tanulók évente májusban kiadott jelentkezési lapon adhatják be a következő tanévre felvételi kérelmüket tárgyév május 31-ig. Amennyiben más művészeti iskolából jelentkezik át a hallgató, az intézmény igazgatója által megbízott két pedagógus megvizsgálja, hogy a hallgató tudása megfelel-e a bizonyítványban kiállított évfolyami szintnek. Ha nem felel meg, évfolyamát folytathatja azzal a feltétellel, hogy az évfolyam oktatója egyéni foglalkozás keretén belül felkészíti a tanulót a különbözeti vizsgára.

Beiratkozás

A művészeti iskolába az új, és a régi tanulóknak egyaránt minden évben be kell iratkozni. Régi tanuló a beiratkozásnál a bizonyítványát nyújtja be. A beiratkozás idejét az intézmény minden esetben kihirdeti a tanulóknak, melyről szóló felhívást a beiratkozás előtt legalább

harminc nappal közzé kell tenni. Azok a tanulók, akik a beiratkozás napján elfogadható indok alapján nem tudnak megjelenni, azt a tanévnyitás előtti munkanapon, pótbeiratáskor megtehetik. Lakóhelyváltozás, vagy egyéb rendkívüli indok miatt a tanuló a tanév közben is kérheti felvételét, átvételét egy másik művészeti iskolába.

Beiratkozáskor fel kell hívni a szülők figyelmét arra, hogy a művészeti iskola 12 évfolyamos, a jelentkezés önkéntes, és egy tanévre szól.

A beiratkozáskor a szülők nyilatkozatot tesznek, hogy gyermekük tanul-e más művészeti intézményben, és ha igen, akkor hol. Amennyiben más művészeti iskolában is tanul a hallgató, a törvényi előírásnak megfelelően a szülő dönti el, hogy melyik intézményben szeretne térítési, illetve tandíjat fizetni.

Tanulmányok megszüntése

Törölni kell a tanulók névsorából azt a tanulót, aki:

- fő és melléktárgyakból összesen 10 órát igazolatlanul hiányzott, és erről az iskola a tanulót, kiskorú tanuló esetén a szülőt legalább két alkalommal írásban értesítette.
- a tanév végén főtárgyból elégtelen osztályzatot kapott, nem tesz művészeti alap-, illetve utolsó évfolyamon záróvizsgát.
- tanév közben írásban bejelentette, hogy kimarad (kiskorú tanulónál a szülő írásbeli beleegyezése szükséges).
- törölni kell azt a tanulót is akinek tanulói jogviszonya jogerős fegyelmi határozattal szűnt meg.

Mulasztások igazolása

A tanuló előzetes engedély nélkül csak indokolt esetben (betegség, iskolai elfoglaltság) maradhat távol a főtárgyi és kötelező óráiról. A hiányzást az első órán igazolni kell. Ha az igazolatlan hiányzások ismétlődnek a szülőket írásban értesíteni kell. A tanuló hiányzásait a naplóban vezetni kell.

Jutalmazás

A jutalmazás lehetőségei: szaktanári dicséret, igazgatói dicséret. A dicséretben részesült tanulót a tanév végén az igazgató oklevéllel, könyvvel vagy más egyéb módon jutalmazhatja. Az igazgató feladata, hogy a kiemelkedő eredményt elért tanuló közismereti iskoláját is értesítse.

Fegyelmi eljárások

Azt a tanulót, aki az iskolai rendszabályokat súlyosan megsérti, fegyelmi eljárás keretében kiszabott büntetéssel kell súlytani. A kiszabható fegyelmi büntetések: megrovás, szigorú megrovás, kizárás.

A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partneri kapcsolattartásának szabályai

Elvárásaink a hatékony nevelés és oktatás érdekében

Tanulóink

- kapjanak az iskolától értékálló tudást a modern táncművészet területén;
- ismerjék meg és érvényesítsék jogait: vegyenek részt az iskola színes, sokoldalú életében,
- értékeljék saját és mások tudását, a tanulásnak legyen tekintélye;
- fejlődjön önismeretük;
- saját képességeiknek megfelelő maximális tudást (jártasság, készség) szerezzenek;
- kapjanak személyiségfejlődésüknek és képességeiknek megfelelő egyéni bánásmódot.

A pedagógus

- rendelkezzen színvonalas, korszerű szaktudással, pedagógiai ismeretrendszerrel, befogadási és önművelődési készséggel;
- készüljön fel a tanítási óráira szaktárgyilag és módszertanilag;
- ismerje és alkalmazza a differenciált képességfejlesztés formáit, módszereit;
- legyen képes kollégáival, a szülőkkel, de főleg a gyermekekkel a mindennapos kapcsolattartásra, hallgassa meg véleményüket, javaslataikat;
- értékvalláló magatartással hitelesen érvényesítse az iskola által közvetített nevelési elveket;
- rendelkezzen kommunikációs-, döntési-, szervezési- és elemzőkészséggel;
- nevelőtestületünk tagjaként egységesen képviselje a munka tiszteletét, megbecsülését, valamint a műveltségnek és igazságosságnak, mint feltétlen értékeknek a fontosságát.

A szülő

- ismerje saját és gyermeke jogait, kötelességeit;
- mindenkor bizalommal fordulhasson véleményével, javaslatával vagy problémáival a pedagógusokhoz;
- kapjon támogatást az iskolától problémáinak megoldásához;
- együttműködhessen a pedagógusokkal gyermeke nevelésében.

Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

A tanár egész évben, óráról órára figyelemmel kíséri a növendékek fejlődését, szóban folyamatosan értékeli. Alkalmanként, érdemjeggyel osztályozza a tanulók előrehaladását. Ezen belül a lehetőségekhez képest differenciáltan, az eltérő képességekkel rendelkező tanulókat, valamint az eltérő ütemben haladó tanulókat saját képességeikhez mérten értékeli a beszámoló során. A félévi és év végi osztályzatokat a havi értékelések és a vizsgaprodukció alapján kell meghatározni.

A beszámoltatás formái a következők: táncművészeti ágon évente 2 beszámoló, félévkor nyitott óra keretein belül, év végén vizsga keretein belül, szaktanárok előtt

A fent említett beszámoltatási formákon kívül az iskola szervezhet osztályozó vizsgát, különbözeti vizsgát, pótvizsgát.

A tanulmányok alatti vizsgákkal kapcsolatos intézményi eljárásrend

- A vizsgát a tanév helyi rendjében meghatározott időszakban (vizsgaidőszak) lehet tenni, azzal, hogy az igazgató ettől eltérő időpontot is kijelölhet.
- A vizsga időpontjait az igazgató jelöli ki, melyet a helyben szokásos módon közzétesz.
- Egy vizsgaidőszakban legfeljebb két évfolyam tananyagából tehető vizsga. Három évfolyam anyagából csak rendkívül indokolt esetben igazgatói engedéllyel lehet vizsgázni.

- A vizsga követelményeit az iskola helyi tantárgyi tantervében foglaltak határozzák meg.

Vizsgaforma, vizsgarészek

- szóbeli vizsga
- írásbeli vizsga
- gyakorlati vizsga
- művészeti alapvizsga
- művészeti záróvizsga

A tanulmányok alatti vizsgák különös – eljárási – szabályai

1. Az elnöki teendőket az igazgató vagy a megbízottja látja el.
2. A vizsgán az elnökön kívül még egy vizsgabizottsági tagnak jelen kell lennie.
3. A vizsga a vizsgázó számára díjtalan.
4. A szabályosan megtartott vizsga nem ismételhető meg.
5. A vizsgáról jegyzőkönyv készül az elnök és a tagok aláírásával, melyet az iskola irattárában a jogszabályban meghatározott ideig kell őrizni.
6. A jegyzőkönyv vezetéséért és hitelességéért a vizsgabizottság elnöke felel.
7. A vizsga eredményét a törzslapba és a bizonyítványba a jogszabályban meghatározott záradékokkal be kell vezetni.

5. A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS, TESTMOZGÁS MEGVALÓSÍTÁSA

5.1 Mindennapos iskolai testedzés-programunk

A közoktatási törvény módosítása során az oktatási tárca megteremtette a mindennapi egészségfejlesztő testmozgás jogszabályi feltételeit a Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (Nkt.) 27. § (11) bekezdésben foglaltak, továbbá a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet keretei között.

Az egészségfejlesztő iskolai testmozgás program célja a gyermekek egészséges testi-lelki fejlődésének elősegítése a testmozgás eszközeivel, hiszen tapasztaljuk, hogy a modernkor és az azzal együtt járó technológiák az embert olyan életmódba kényszeríthetik, amely a mozgásszegény életmódhoz, a fizikai képességek hanyatlásához vezethet, áttételesen előidézve ezzel a szellemi teljesítmény romlását is. Az iskolai testnevelés és a sport keretei között az egészségnevelés, a szociális kompetenciák, a csapatmunka, valamint a társakkal történő kreatív együttműködés egyaránt fejleszthető.

Annak érdekében, hogy az egészségfejlesztő testmozgás hatékonyan megvalósuljon, az alábbi sajátos egészségügyi és pedagógiai szempontokat teljesítjük:

- ✓ minden gyermek minden nap részt vesz a testmozgás-programban a tornateremben a felújítandó kondicionáló teremben és a felújítandó iskolai sportudvarunkon
- ✓ minden testnevelési órán és minden egyéb testmozgási alkalmon megtörténik a keringési- és légző-rendszer megfelelő terhelése
- ✓ minden testnevelési órán van gimnasztika, benne a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását és fenntartását szolgáló gyakorlatanyag és légző torna
- ✓ a testnevelési tananyag egészében a gerinc- és ízületvédelem szabályainak betartása, külön figyelemmel a fitness mérések testhelyezeteire és az izomerősítések különböző testhelyezeteire
- ✓ minden testnevelési óra és egyéb testmozgási alkalom örömet és sikerélményt jelent még az eltérő adottságú tanulóknak is
- ✓ a testnevelés és sport személyiségfejlesztő hatásai érvényesülnek a teljes testmozgás-programban
- ✓ a testmozgás-program életmód-sportokat, életminőség-sportokat (olyan sportokat, amelyeket egy életen át lehet folytatni az életminőség javítása érdekében)
- ✓ a testmozgás-program játékokat, táncot, úszásoktatást is tartalmaz. Lehetőségeink szerint a gyógytornán, tömegsporton, a táncművészeti órákon, a sportfoglalkozásokon és egyedi megvalósításban történik
- ✓ a tanév során az 5 óra/hét kötelező testnevelési óraszámot biztosítjuk éves szinten.

5.2 Az SNI tanulók testi nevelése

A tanulók körében gyakori a helytelen testtartás, mozgásos ügyetlenség, a diszharmonikus, az inkoordinált mozgás. A tanulók egy részénél mozgásfogyatékoság nehezíti a cselekvéses tanulást, aktív mozgástevékenységet.

A műveltségi terület kiemelt habilitációs/rehabilitációs feladatai:

- Erősítse a mozgásigényt, a kezdeményezőkészséget, bátorítson mozgásos feladatokat, gyakorlatok elvégzésére.

- Tanítson mozgásos játékokban való együttműködésre, szabálytartásra, a játék örömére.
- Fejlessze a mozgásos alapt technikák elsajátításának képességét, a kitartást, az állóképességet. Kiemelt feladat az általános kondicionálás, a test hajlékonyságának, a végtagok ügyességének fejlesztése, a gyorsaság, az ugró, a dobó, az egyensúlyozó képesség alakítása, a tanuló biológiai állapotának, terhelhetőségének függvényében.
- A saját testen való biztonságos tájékozódás kialakítása (függőleges és vízszintes zónák), a téri viszonylatok pontos felismerése, viszonyyszavak felfogása, használata, a téri biztonság erősítése.
- A szép testtartás, a harmonikus mozgás fejlesztése.
- A tartós figyelem, a fegyelmezett feladat-végrehajtás fejlesztése, a felelős magatartás beláttatása.
- Önismereti képesség fejlesztése, önállóság, a versenyszellem erősítése.

5.3 Egyéb módszerek

Lehetőséget biztosítunk diákjaink számára, hogy a testnevelési órát nem tartalmazó napokon, számos sportfoglalkozáson vehessenek részt iskolánkban.

6. MŰVÉSZETI NEVELÉS

A művészeti nevelés az emberközpontú kultúra kialakításának eszköze. Művészetre neveléssel, az alkotó művészettanítással sok esetben a hivatástudatnak, az esetek túlnyomó többségében az életet megszépítő tartalmának kialakítására kell törekednünk. Üres szórakozás, szellemi zsongítás helyett lelki felüdülést, a szabadidő nemes felhasználását, az élet tartalmához hozzájáruló kedvtelést kell, hogy jelentsen a művészet.

Feladat: a szűkebb és tágabb környezetünk esztétikájának észrevetése, megtartása. Igényesség önmagunkkal és tágabb környezetünkkel szemben. Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség.

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség magában foglalja az esztétikai megismerést, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezésének fontosságát a tradicionális művészetek nyelvén, illetve a média segítségével, ideértve az irodalmat, a zenét, a táncot, a drámát, a vizuális művészeteket, a tárgyak, épületek, terek kultúráját, a modern művészeti kifejezőeszközöket, a fotót és a mozgóképet.

A nevelő feladata a képességeket a tehetség kifejezésére alkalmassá tenni. A növendéket tanító összes iskolai pedagógussal, valamint a szülőkkel állandó kapcsolatot kell tartani, az esetlegesen felmerülő problémák megoldása érdekében.

6.1 Művészeti és esztétikai kompetencia

A tanulókkal kialakítunk egy olyan kommunikációs nyelvet, amelynek birtokában képes lesz a valódi értéket felismerni. Az értékek iránti fogékonyság hozzájárul az önismerethez és az embertársak jobb, árnyaltabb megismeréséhez, a belső értékek tiszteléséhez. Rávezetni a tanulókat, hogy mennyire fontos az ember helye és szerepe a világban. Az ember nem egyszerűen része a világnak, személyes léte által ennél sokkal több.

Megmutatni a tanulóknak a megfigyelt, ábrázolt jelenségek ok-okozati összefüggéseit, törvényszerűségeit az értelmezésben.

A tanulókat megismertetni változatos alkotó módszerekkel, ábrázolási eljárásokkal, technikákkal, megtanítani biztonságos, egyre önállóbb használatukat, alkalmat adni ezek szabad megválasztására.

A népművészeti kismesterségek megismertetésével, abban való tevékenykedtetéssel a manuális képességek fejlesztése.

6.2 Táncművészeti oktatás

Intézményegységünkben a táncművészeti oktatás kiemelt pedagógiai és oktatási terület.

- A tánc iránt érdeklődő tanulók mozgáskultúrájának sokirányú fejlesztése, nevelése az egészséges életmódra.
- Fejlessze mozgáskultúrájukat, fizikai állóképességüket, ritmusérzéküket, hallásukat, tér- és formaérzéküket.
- Fordítson figyelmet a színpadi megjelenítésre, a növendékek életkori sajátosságaihoz, tánctechnikai tudásához, stílusismeretéhez alkalmazkodó koreográfiák betanítására.

- Időtálló értékek közvetítése révén járuljon hozzá a gyerekek ízlésének, kritikai érzékének fejlesztéséhez.
- Ismerjék meg, sajátítsák el a színművészet kifejező eszközeit (mozgás, beszéd) a színpadtechnika legfontosabb elemeit és a dramaturgia alapszabályait.
- Ismerjék meg a színháztörténet azon fejezeteit, melyek gyakorlati munkájuk során szerzett tudásukhoz kapcsolódnak.
- Ismerkedjenek meg a különféle színházi tevékenységekkel.
- A képzés során szerzett ismeretek és élmények ösztönözzék a növendéket arra, hogy az alkotó tevékenység lehetőségét életük további részében is igényeljék, s e tevékenységet gyakorolják.
- Tanulóink évenként vizsgáznak szakmai és nyilvános bemutatókon, a város kulturális rendezvényeinek gyakori szereplői (Városi Művészeti Fesztivál; „Hol élünk” Fesztivál; Tánc-gála; Iskola-gála; Vasas-nap; Európa-nap; iskolai ünnepek). Több korosztályos országos bajnokunk van; legnagyobb sikerünk pedig, hogy iskolánk 2000-ben végzett tanulója a junior disco kategória világbajnoka volt.
- Az elmúlt néhány évben több tanulónkat vettek fel az Állami Balettintézetbe és a Magyar Táncművészeti Egyetemre.

7. A VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK, TOVÁBBÁ EZEK ESETÉBEN A PEDAGÓGUSVÁLASZTÁS SZABÁLYAI

Intézményünkben nem használjuk fel azt a maximális többletóra-keretet, mely az osztály számára engedélyezett és a tanulói kötelező óraszám differenciájának része, s magába foglalja az emelt szintű oktatás többletidő-keretét is.

Az intézményben a tanulók számára az alábbi – az iskola által szervezett – tanórán kívüli választható foglalkozások működnek:

- szakkörök
- énekkar
- felzárkóztató foglalkoztatások
- egyéni foglalkozások
- tehetséggondozó foglalkoztatások
- továbbtanulásra előkészítő foglalkozások.

A nem kötelező foglalkozásokra minden tanév szeptember 10-ig lehet jelentkezni.

A felzárkóztató foglalkozásokra, valamint az egyéni foglalkozásokra kötelezett tanulókat képességeik, tanulmányi eredményeik alapján a tanítók, szaktanárok jelölik ki, részvételük a felzárkóztató foglalkozásokon kötelező.

A tanórán kívüli foglalkozások megszervezését minden tanév elején az iskola tantárgyfelosztásában kell rögzíteni.

Tanórán kívüli foglalkozásnak minősülnek még az alábbi tantárgyfelosztásban nem szereplő foglalkozások, amelyek egy vagy több tantárgy követelményeinek teljesítését segítik, hozzájárulnak a személyiségfejlesztéshez, közösségformáláshoz:

- tanulmányi kirándulások
- a különféle közművelődési intézményekben tett csoportos látogatások, múzeumi, kiállítási, könyvtári foglalkozások.

A tanulók részvétele ezeken a foglalkozásokon – ha az tanítási időn kívül esik és költségekkel jár – önkéntes. A felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

A tanulónak, vagy kiskorú tanuló esetén a szülőnek írásban kell bejelentenie, ha a tanuló a következő tanítási évben már nem kíván részt venni a szabadon választott tanítási órán, továbbá ha jelentkezni kíván a szabadon választott tanítási órára.

A tanuló a tanév során egy alkalommal, az intézményvezető engedélyével módosíthatja választását. Kiskorú tanuló esetén a tantárgyválasztás jogát a szülő gyakorolja. A szülő ezt a jogát attól az évtől kezdődően, amelyben gyermeke a tizennegyedik életévét eléri – ha a gyermek nem cselekvőképtelen –, gyermekével közösen gyakorolja.

A választható foglalkozásokról a tantestület dönt:

- a tanulói (szülői) igények ismeretében
- a rendelkezésre álló szakemberek körét számba véve
- az anyagi lehetőségek figyelembe vételével
- a tanulói leterheltséget mérlegelve.

7.1 Pedagógusválasztás szabályai

Próbáljuk úgy alakítani az óraszámokat, hogy a választható foglalkozásokat, ugyanaz a nevelő tanítsa, aki, az azonos vagy hasonló műveltségtartalmú tantárgyat tanítja. Tantárgyfelosztás során a lehetőségeket figyelembe véve igyekszünk elkerülni a nevelőváltást.

Az osztályfőnök személyéről a döntés előkészítési folyamatában az érintettek véleményét kikérve az intézményvezető dönt.

7.2 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

A választható tantárgyak esetében (amennyiben több azonos szakos tanár van) diákjainknak lehetőséget adunk, hogy megjelöljék, melyik pedagógusnál szeretnék tanulmányaikat folytatni. Amennyiben a tantárgyfelosztás ezt lehetővé teszi, biztosítjuk a többség által megjelölt pedagógust a kurzus vezetésére.

A választásukat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

8. AZ EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEK

8.1 Az egészségnevelés elvei

Az egészségnevelés olyan változatos kommunikációs formákat használó, tudatosan létrehozott tanulási lehetőségek összessége, amely az egészséggel kapcsolatos ismereteket, tudást és életkészséget bővíti az egyén és a környezetében élők egészségének előmozdítása érdekében. A korszerű egészségnevelés egészség és cselekvésorientált tevékenység, melyet az alábbi címszavakban foglalunk össze:

- a prevenció
- az iskola az egészségfejlesztés egyik legfontosabb színtere
- az egészséget támogató társadalompolitika
- hagyományos egészségnevelés, felvilágosítás
- rizikócsoporthoz közelítés
- érzelmi intelligenciát, társas kompetenciákat, alkalmazkodást fokozó beavatkozások
- kortárshatások az egészségfejlesztésben
- közösségi alapú komplex egészségfejlesztés

Az egészségnevelés iskolai területei

A tanulókat ösztönözni kívánjuk arra, hogy tudást szerezzenek egy személyes és környezeti értelemben egyaránt ésszerű, a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó, egészséges életvitelhez. Ehhez arra van szükség, hogy az egészséggel összefüggő kérdések fontosságát értsék, az ezzel kapcsolatos beállítódások szilárdak legyenek, s konkrét tevékenységekben alapozódjanak meg.

Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeknek az iskola pedagógiai rendszerébe, összes tevékenységébe építjük be. Ezek közé tartoznak az alábbiak:

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete
- az egészséges testtartás, a mozgás fontossága
- az értékek ismerete
- az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe
- a betegségek kialakulása és gyógyulási folyamat
- a barátság, a párkapcsolatok, a szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben
- a személyes krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák ismerete
- a tanulás és a tanulás technikái
- az idővel való gazdálkodás szerepe
- a rizikóállalás és határai
- a szenvedélybetegségek elkerülése
- a tanulási környezet alakítása
- a természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége

Az egészségnevelési program alakításakor érdemes áttekinteni, hogy a tervben megjelennek-e olyan, életkori sajátosságokhoz is illeszthető lényeges témák, mint például:

- az egészséges táplálkozás
- a szenvedélybetegségekkel való foglalkozás

- a szexuális felvilágosítás-nevelés, a családtervezés alapjai, az AIDS prevenció
- a betegség és a gyógyulást segítő magatartás (elsősegélynyújtás, gyógyszerhasználat)
- a testi higiénia
- a környezeti ártalmak (zaj, légszennyezés, hulladékkezelés)
- a személyes biztonság (közlekedés, rizikóvállalás)
- a testedzés, a mozgás, a helyes testtartás

Az iskolai egészségnevelés összefügg a tanári magatartással, gondossággal, az intézmény szervezettségével. Például:

- rendszeres szellőztetéssel
- a tanulók egészségi állapotával
- osztálytermek berendezéseivel az egészségügyi szempontoknak megfelelően
- a mozgásigény kielégítésével

Pedagógiai módszereink

Az iskolánkban számos pedagógiai módszert alkalmazunk az egészségnevelés érdekében:

- Az egészségfejlesztés szemléletének széleskörű elsajátítása az iskolában, meghívott előadó segítségével, pedagógusok, szülők, alkalmazottak, tanulók számára (egészségtan tanár más iskolából vagy egészségfejlesztésben szakirányú végzettséggel rendelkező szakember a szociális, egészségügyi területről, iskolaorvos, háziorvos, védőnő, NÉBIH, vagy helyi civil szervezet munkatársa).
- Szebbé tesszük az iskola környezetét.
- Osztálykirándulásokat szervezünk a szülők bevonásával, lehetővé tesszük a rendszeres testmozgást.
- Tantervünkben megfogalmazzuk, hogy az egyes tantárgyakban miként jelenhet meg az egészségnevelés szemlélete.
- Ellenőrizzük az egészségnevelési program megvalósulását.
- Egészségnapot tartunk minden tanévben.

Az SNI tanulók egészségnevelési területei

- Az ember életvitele, az egészséges életmód ismerete.
- Az életkornak, egészségi állapotnak megfelelő korszerű táplálkozási ismeretek, szokásrendek kialakítása.
- Öltözködés, tisztálkodás.
- Ön- és környezetellátó technikák ismerete.
- Káros szenvedélyek és következményeik.
- A szabadidő tevékenységei - sport, szórakozás, játék, művelődés, társas kapcsolatok.

Fejlesztési feladatok:

- A saját élményen, tapasztalaton alapuló egészségmegóvás problémakörének felismerése, személyes lehetőség és szerep az életvezetésben, az egészség megóvásában, életvezetési problémák felismerése a családi környezetben, a testi-lelki-szociális egészség megőrzésében.
- Az életmód és a munka világának összefüggései, az életmódból adódó problémák.
- A szabadidő, mint szükséglet, kialakítása.

- Egyensúly a munka – tanulás - szabadidő szervezésében.
- Információgyűjtés segítséggel (ismeretterjesztő források, dokumentumok, zsebkönyvek, szakkönyvek, lexikonok).

8.2 Környezeti nevelés elvei

A környezeti nevelés céljai

A környezeti nevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fenntartását és a társadalmak fenntartható fejlődését.

A környezeti nevelés alapelvei

A környezeti nevelési programunkban a környezettudatos magatartást, a környezetért felelős életvitel kialakítását valósítjuk meg. Távolabbról nézve a környezeti nevelés a természet – s benne az emberi társadalom – harmóniájának megőrzését, fenntartását célozza. Célja a természet, az épített és társadalmi környezet, az embert tisztelő szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása.

A környezeti nevelés tartalma – világszerte, így Magyarországon is – kiszélesedett, a fenntarthatóságra, az emberiség jövőjének biztosítására irányul.

Gondot fordítunk arra, hogy diákjaink a jövőben, mindennapi életvitelükben képesek legyenek a bonyolultabb természeti, társadalmi, gazdasági és politikai konfliktusokat kezelni, megoldani. Meg kell alapoznunk tanítványaink környezeti erkölcsét, társadalmi-természeti felelősségét, formálnunk kell alakuló értéktudatát, együttműködési képességeit, a személyes és a közös felelősségtudatot.

E nevelési célok hatékony személyiségformálást, az önszabályozás és egyben a társas együttműködés és konfliktuskezelés készségeinek erősítését igénylik.

A környezeti nevelésünk – a fenntarthatóság pedagógiai gyakorlata – kiterjed az emberi együttélés, illetve az ember-természet kapcsolat bemutatására és formálására, egyben elősegíti a környezeti- és egészség-tudatosság erősödését.

A pedagógiai gyakorlatban kiterjed:

- a testi-lelki egészségnevelésre,
- a társas készségek (mindenekelőtt a konfliktuskezelés, döntés, együttműködés) fejlesztésére, a mentálhigiénés nevelésre is.

A környezeti nevelésünk iskolai gyakorlatában harmonikusan illeszkedik a környezettudományi és a társadalomtudományi ismeretek köre, hiszen csak az ember biológiai és szocializáció sajátosságaira építve történhet az erkölcs és az életviteli szokások formálása.

A környezeti nevelés minden pedagógusunk, illetve valamennyi tantárgy feladata.

A tantárgyak tartalmához illeszkedő, ám a hagyományos tanítási órákon kívüli iskolai nevelési helyzetekben a környezeti nevelésnek számos lehetősége van, mindenekelőtt az iskolai szabadidős helyzetekben, valamint a tanulók művészeti, sport, játék és közéleti tevékenységeinek során. Ezek előkészítésekor, megvalósításakor szintén gondolnunk kell a környezeti vonatkozásokra, a környezeti nevelés lehetőségeire.

A szabadidős és Öko-foglalkozások környezeti nevelési tartalma kifejezett, hiszen a tanulók életviteli kultúrájának, szokásaik alakításának közvetlen nevelési lehetőségei tárulnak fel. Mindezekben helyet kapnak a környezetfeltáró, érzékenyítő, megőrző programok, ezzel kapcsolatos játékok és cselekvések.

Az iskolai tehetséggondozás terén is helyet találhatunk a környezeti nevelésnek. A környezet iránt legfogékonyabb tanulók számára megrendezett versenyekre és vetélkedőkre való egyéni és csoportos felkészülés alkalmas erre.

Számunkra fontos, hogy az iskolai élet mindennapjaiban, a tanítási órákon kívül is érvényesüljön a nevelőintézmény egészének ökológiai kultúrája és társas harmóniájának rendje. Az iskolánk legfontosabb célcsoportjai a környezeti nevelés terén a tanulók és a családok, a szülők, a helyi közösség tagjai.

A Szent Pantaleimon Görögkatolikus Óvoda, Általános Iskola és AMI-ban a tanulók „Energia-örjárat”-ot szerveznek egész tanévben a takarékoság jegyében.

A környezeti nevelés jövőképe, célok

A környezeti nevelés alapelvei közül az alábbiakat kiemelten kezeljük:

- az ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése
- a kölcsönös függőség, ok-okozati összefüggések
- a helyi és globális szintek kapcsolatai, összefüggései
- alapvető emberi szükséglet
- emberi jogok
- elővigyázatosság
- biológiai és társadalmi sokféleség

Hosszútávú célunk, jövőképünk, hogy környezettudatos állampolgárrá váljanak tanítványaink, ennek érdekében diákjainkban kialakítjuk:

- a környezettudatos magatartást és életvitelt
- a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő, takarékos magatartást és életvitelt
- a környezet (természetes és mesterséges) értékei iránti felelős magatartást, megőrzésének igényét és akaratát
- a természeti és épített környezet szeretetét és védelmét, a sokféleség őrzését
- a rendszerszemléletet
- tudományosan megalapozni a globális összefüggések megértését

A céljaink eléréséhez a következő készségek kialakítását tartjuk szükségesnek:

- alternatív, problémamegoldó gondolkodás
- ökológiai szemlélet, gondolkodásmód
- szintetizálás és analízis
- problémaérzékenység, integrált megközelítés
- kreativitás
- együttműködés, alkalmazkodás, tolerancia és segítő életmód
- vitakészség, kritikus véleményalkotás
- kommunikáció, média használat

- konfliktuskezelés és megoldás
- állampolgári részvétel és cselekvés
- értékelés és mérlegelés készsége

A fenti célokat úgy valósítjuk meg, ha hatékony tanulási, tanítási stratégiákat dolgoztunk ki. Kiemelten fontos feladatunknak tartjuk, hogy a diákok szemléletén alakítsunk, környezet- és természetszeretetüket formáljuk, megszilárdítsuk.

Munkánk az iskolai élet sok területére terjed ki. Úgy gondoljuk, szemléletet csak úgy lehet formálni, ha minden tantárgyban és minden iskolán kívüli programon törekszünk arra, hogy diákjaink ne elszigetelt ismereteket szerezzenek, hanem egységes egészként lássák a természetet, s benne az embert. A természettudományos tantárgyak összhangjának megteremtése kiemelt feladatunk. A kémia, a biológia, a földrajz és a fizika tantárgyak között már megvalósult az együttműködés. Egyre bővül azonban a kör.

Tanórán és szakkörökön megismertetjük gyerekeinkkel a természetet, gyakoroljuk az egyszerű, komplex természetvizsgálatokat. Megtanítjuk őket arra, hogy a természetben tapasztalt jelenségek okait keressék, kutassák a köztük rejlő összefüggéseket. Így válhatnak a gyerekek majd tudatos környezetvédőkké, a természetet féltő, óvó felnőttekké.

Új tervek

- a környezetvédelmi nevelés követelményeinek, tananyagainak, specialitásának kidolgozása
- a tantestület tagjainak megnyerése a környezeti nevelési munkához
- tantestületen belüli továbbképzés szervezése, a környezeti nevelés módszereinek bemutatása

Hagyományok ápolása

- iskolanap szervezése az egész iskolai közösség számára
- nyári táborok szervezése
- drog-prevenációs program folytatása
- osztályfőnöki órák környezetvédelmi témában

Szaktárgyi célok

- a szakórákon minden lehetőség megragadása a környezeti nevelésre (pl. ember és környezete, kapcsolatok, természetismeret, a természet állapotának mérési módszerei)
- a hétköznapi környezeti problémák megjelenítése a szakórákon (a környezetszennyezés hatása a természeti-, és az épített környezetre, az emberre)
- interaktív módszerek kipróbálása, alkalmazása (csoportmunka, önálló kísérlet, problémamegoldó gondolkodást fejlesztő feladatok)
- tanórán kívüli szakórák szervezése
- természetvédelmi versenyekre felkészítés
- multimédiás módszerek alkalmazása szakórákon
- a számítógép felhasználása a tanórákon

Tanulásszervezési és tartalmi keretek

A környezeti nevelés összetettségét csak komplex módszerek segítségével tudjuk közvetíteni. Ezért fontosnak tartjuk a tantárgyak közötti integrációt számos területen. Minden lehetőséget megragadunk, hogy diákjainkban megfelelő módon egységes képet alakítsunk ki az őket körülvevő világról. Lehetőségeink:

- táborok, tanulmányi kirándulások, városismereti játékok, erdei iskola
- pályázatok, kiállítás-rendezés
- múzeumok, állatkertek, botanikus kertek, nemzeti parkok meglátogatása
- versenyek
- szakkörök
- iskolai környezet alakítása
- tematikus programok szervezése
- DÖK-nap

Módszerek

A környezeti nevelésben a hatékonyság növelése érdekében módszertani megújulásra van szükség. Olyan módszereket választunk, amelyek segítségével a környezeti nevelési céljainkat képesek leszünk megvalósítani.

– modellezés	– kreatív tevékenység
– riportmódszer	– közösségépítés
– projektormódszer	– művészeti kifejezés
– terepgyakorlati módszerek	

Tanesszközök

Az iskola rendelkezik azokkal az alapvető oktatási eszközökkel, szakkönyvekkel, amelyek a környezeti nevelési munkához szükségesek. Folyamatosan pótoljuk az elhasználódott vegyszereket, eszközöket, valamint lépést tartva a fejlődéssel, új eszközöket kell beszerezni. Folyamatosan frissítjük a környezeti nevelési szakkönyvtárat.

A pedagógiai program végrehajtáshoz szükséges, hogy a nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzékébe beépítsük a környezeti nevelés speciális eszközigényét.

Környezeti nevelés kommunikációja

Az iskolán belüli kommunikáció formái

- kiselőadások tartása megfelelő szemléleteszközökkel
- házi dolgozat készítése
- posztterek készítése és bemutatása
- faliújságon közölt információk készítése

Az iskolán kívüli kommunikáció formái

- környezetvédelmi cikkek feldolgozása különböző napilapokból
- környezeti problémákról megjelent tudományos cikkek feldolgozása
- környezetvédelemről szóló rádió- és televíziós hírek feldolgozása, értékelése
- a közvetlen környezet problémáinak felmérése, értékelése, együttműködés az illetékes önkormányzattal.

Az SNI tanulók környezeti nevelése

A Földünk és környezetünk műveltségi terület ismereteket nyújt a tanulóknak a lakóhelyükről, a hazájukról. A hazai az európai földrajzi környezetből kiindulva lineárisan táguló térben szerezhetnek elemi ismereteket a távoli földrészekről és a bolygókról. A mindennapokban is jól használható gyakorlati példákon és tapasztalatokon keresztül sajátíthatják el a földrajzi térben történő eligazodás alapvető eszközeit, módszereit.

Az egyszerű, elemi földrajzi ismeretek átadása, az általános és a speciális képességek fejlesztésére, a specifikumokra figyelve történik - a habilitációs, rehabilitációs célokat, feladatokat hordozva.

A műveltségi terület kiemelt habilitációs/rehabilitációs feladatai:

- A gondolkodási funkciók fejlesztése: megfigyelés, elemzés, összehasonlítás, elvonatkoztatás, probléma-felismerés, ok-okozat összefüggés meglátásának képessége.
- A rövid és a hosszú távú figyelem és emlékezet fejlesztése.
- A rész-egész viszony a valóságban, a térképi ábrázolásban. A valóság és térkép összefüggéseinek felismerése.
- Biztos tájékozódás megteremtése a közvetlen térben. Tájékozódás biztonsága a síkban, a jelek, a szimbólumok világában.
- Tájékozódási feladatok, téri viszonyok felismerése, megértése; valamely tárgy, objektum tényleges és viszonylagos helye, helyzete.
- Az idő észlelés fejlesztése. Időrend, periódus a természetben, a folyamatokban.
- Kommunikációs képességek - kérdezni tudás, szakkifejezések használata.
- Tanulási szokások megerősítése: térképek, információhordozók használata, önálló ismeretszerzés egyszerű szövegből, a tankönyv, a feladatlap, munkalap használata.

Szent Pantaleimon Görögkatolikus Óvoda, Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola **= ÖRÖKÖS ÖKOISKOLA**

A 2010/11. tanévben intézményünk elnyerte az Ökoiskola címet, majd ezt a következő két évben megismételte, így elnyerte az Örökös ökoiskola címet.

Környezeti értékeink, és egészségünk védelme az emberiség jövője szempontjából egyre fontosabbá válik.

A szép és egészséges környezet önmagában is nevel a környezet védelmére, megóvására. A mi feladatunk, hogy a gyerekek bevonásával ezt a környezetet megóvjuk, tovább szépítsük.

Tanulóinknak meg kell ismerniük:

- az egészséges életmód előnyeit és lehetőségeit
- a káros szenvedélyek leküzdésének módjait
- az emberiség előtt álló ökológiai problémákat
- az egészséges környezet kialakításának és védelmének lehetőségeit.

Iskolánk különleges tárgyi adottságai:

- műemlék található az iskola területén,
- nagy, szépen gondozott növényekkel telepített udvar,
- salakborítású sportpálya és füves játszóudvar,

- EU-szabványos fajátszótér
 - eszközök növényültetéshez,
 - könyvtárban ÖKO sarok, amely az ökológiai kutatómunkát segíti,
 - akvárium, terrárium, élősarok kialakításához,
 - szelektív hulladékgyűjtéshez megfelelő tárolók,
 - palackzsugorító eszköz,
- megadják gyermekeink számára az egészséges és esztétikus tárgyi környezetet.

9. AZ ÍRÁSBELI BESZÁMOLTATÁS RENDJE

Az írásbeli számonkérés a tanulók tudásának mérésére szolgáló leggyakoribb mérési eljárás, mellyel a tanár ellenőrzi a tanulók elméleti és gyakorlati felkészültségét, feladatmegoldásban való jártasságát, problémamegoldó képességét.

9.1 Az írásbeli számonkérés formái

- Tanév eleji és végi tudásszintmérő dolgozat az elméleti tantárgyakból.
- Teszt, feladatlap nyílt- és zártvégű válaszokkal.
- Írásbeli feleletek a napi elméleti tananyagból (valamennyi tantárgyban).
- Szódolgozat, szómagyarázat idegen nyelvből.
- Nyelvtani tesztek idegen nyelvből.
- Magyarról idegen nyelvre, idegen nyelvről magyarra fordítás.
- Kisebb tananyagrészekből feladatmegoldás matematika, fizika, kémia, informatika tantárgyakból.
- Elméleti tudást felmérő dolgozat valamennyi tantárgyból.
- Számítógépes feladatmegoldás informatika tantárgyból.
- Esszédolgozat magyar irodalomból, történelemből.
- Otthon elkészítendő házi feladatok.
- Témazáró dolgozatok minden tantárgyból, amelyek komplex módon ötvözhetik a teszt, az esszé, a feladatmegoldás jelleget. Minden tantárgyból alkalmazzuk egy-egy nagyobb tananyagrészt/témakör befejezése után.

Évfolyamfelmérések, évfolyam ellenőrző dolgozatok: minden elméleti tantárgyban évenként és évfolyamonként egy, de amennyiben a tantárgy jellege megengedi, a munkaközösség véleménye alapján félévenként egy egységes évfolyamfelmérő dolgozatot íratunk.

9.2 Az írásbeli számonkérés értékelése

Az otthoni és iskolai dolgozatokat kijavítjuk, hogy a diákokat megerősítsük tudásukban, tanulhassanak hibáikból, s az értékelés iránymutató legyen a további tanulmányokhoz. Minden dolgozatot legkésőbb két héten belül értékelünk. Az írásbeli számonkérés érdemjegyei egyenértékűek, de a témazáró dolgozatok osztályzatait az osztályozónaplóban erre a célra megkülönböztetett (piros színnel) írjuk, és nagyobb (200%) súllyal vesszük figyelembe.

9.3 A tanuló írásbeli számonkérési kötelezettsége

Iskolánkban minden témazáró dolgozat megírása, és megírása kötelező. Amennyiben a tanuló a számonkérés kijelölt napján hiányzik, a témazáró dolgozat megírását pótolnia kell a félév, illetve a tanév végéig. A témazáró dolgozat pótlására vonatkozó meghatározások a szaktanár hatáskörébe tartoznak.

9.4 A sajátos nevelési igényű gyermekek beszámoltatása

Azon sajátos nevelési igényű gyermekek esetében, ahol a pedagógiai szakvélemény ezt indokolja, az írásbeli számonkérés helyett más módon mérjük a tanulók tudását.

Egyes tanulók esetében, - ahol a pedagógiai szakvélemény megállapítja - az írásbeli feladatokhoz elvégzéséhez az átlagostól több időt biztosítunk.

10. AZ OTTHONI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK RENDJE

Az otthoni felkészülés a tanulási folyamat elengedhetetlen része. Legfontosabb jellemzője a rendszeresség, az alaposság, a céltudatosság kell, hogy legyen. Az ezzel kapcsolatos nevelési feladat annak elérése, hogy diákjaink belássák ennek igazságát, és törekedjenek minél teljesebb elérésére.

10.1 Az otthoni felkészülés szerepe

- a tanórákon tanult ismeretek bevétele, azok gyakorlatban való alkalmazása, a következő tananyagegység vagy tanóra előkészítése,
- az összefüggések felismerésének gyakorlása,
- a problémamegoldó készség fejlesztése,
- az önellenőrzés, valamint a saját teljesítmény- és tudásszint reális mérési igényének kialakítása
- felkészülés a tanórai számonkérés, a tudásszint mérés különböző formáira,
- az önálló ismeretszerzés és alkalmazás készségének kialakítása tanulóinknál,
- általában az adott műveltségterület, tantárgycsoport vagy tantárgy céljai között meghatározott készségek és képességek fejlesztése.

10.2 Az otthoni felkészülés formái

- Az előző tanóra vagy több tanórából álló egység során feldolgozott elméleti anyag megtanulása az iskolai oktatás során tanári irányítással elkészített füzetbeli vázlat, az órán elvégzett feladatok és a tankönyv segítségével.
- Az elméleti tananyaghoz kapcsolódó, a szaktanár által megszabott gyakorló feladatok írásbeli megoldása (kötelező házi feladat).
- Nagyobb, hosszabb felkészülést igénylő, pontos tanári szempontsorról, formai és tartalmi megkötésekkel ellátott írásos feladat (házi dolgozat).
- A szaktanár által ajánlott gyakorló feladatok részbeni vagy teljes írásbeli megoldása (ajánlott házi feladat).
- A diák által önállóan választott, a tananyaghoz kapcsolódó feladatok elvégzése, önálló, belső motivációjú ismeretszerzés (szorgalmi házi feladat).
- Felkészülés tanórai önálló kiselőadásra szaktanári szempontok és szakirodalom alapján.
- Átfogó komplex ismételtes az addig tanult elméleti és gyakorlati ismeretek felhasználásával és kiegészítésével témazáró nagydolgozat előtt.

A felkészülési formák alkalmazása, azok gyakorisága az adott tantárgy jellegétől függ.

A napköziotthonos osztályban a házi feladat elkészítése, a felkészülés a tanulók napi munkarendjébe tartozik, irányított tanóra keretében zajlik. Iskolánkban hét közben alsó tagozaton olyan mennyiségű írásbeli házi feladatot adunk, amely egy óra alatt elvégezhető!

10.3 Az otthoni felkészülés iskolai előkészítése, eredményességének segítése

- Tanulás-módszertani ismeretek nyújtása szakórákon és osztályfőnöki órákon.
- Kommunikációs, szövegértési és szövegalkotási, információ-feldolgozó ismeretek átadása és képességfejlesztés - elsősorban magyar nyelvi órákon.
- Speciális tanulási módszerbeli tájékoztató minden újonnan belépő tantárgy esetén.

- Az otthoni felkészülés formáinak gyakoroltatása a szakórákon és korrepetáló, felzárkóztató foglalkozásokon.
- A szaktanár minden tanóra végén pontosan meghatározza az otthoni tanulásra feladott tananyagot, az írásbeli feladatokat, tisztázza jellegüket (pl. kötelező vagy ajánlott), rögzíti azok elvégzésének határidejét, értékelésük, számonkérésük módját.
- A szaktanár minden otthoni felkészülési forma esetén feldolgozási szempontokat ad ki, javaslatokat tesz.

10.4 Az otthoni felkészülés ellenőrzése

- A számonkérés különböző formái, melyeket az ellenőrzés-értékelés fejezet tartalmaz.
- A kötelező házi feladat elvégzését osztályszinten az óra elején ellenőrizzük. Ennek funkciója az esetleges problémák megbeszélése, a jó megoldások elismerése, kiemelése. Ha a tanuló a kötelező házi feladatot nem készítette el, azt a szaktanár által meghatározott határidőre pótolnia kell, vagy a házi feladat anyagából tudásáról a tanórán kell számot adnia. Egyéb esetben ezt a tanulói teljesítményformát nem osztályozzuk, csak szóban értékeljük.
- A házi dolgozat értékelésének elvei megegyeznek az órai írásbeli számonkéréssel.
- Ajánlott házi feladatot, szorgalmi feladatot, kiselőadást csak abban az esetben osztályozunk, ha azt a tanuló külön kéri, illetve ha annak nehézségi foka megfelel a tantárgy követelményszintjének, szóbeli értékelést azonban minden esetben adunk.

10.5 Az otthoni felkészülés koordinációja

- A feladatok kijelölésénél figyelünk arra, hogy az otthoni felkészülés időtartama átlagos képességű, rendszeresen tanuló diákok esetén összesen ne haladja meg a napi 1-2 órát. Az átlagosnál több időt igénylő feladatok kiadásakor azok elvégzésére hosszabb határidőt hagyunk, a határidőn belül kiadott egyéb feladatok mennyiségét úgy szabva meg, hogy a napi felkészülési idő ne növekedjen.
- Az órarend összeállításánál - az objektív lehetőségek figyelembe vételével a nagyobb és kisebb otthoni felkészülést igénylő tantárgyak tanítási napok közötti egyenletes elosztására törekszünk.
- Tanév elején az osztályfőnök órarendelemzés alapján javaslatot tesz a tanulóknak otthoni felkészülésük egyenletes heti elosztására. Javaslatát a szülőkkel is egyeztetni.
- A napi összes maximális felkészülési idő figyelemmel kísérése az osztályban tanító szaktanárok, szülők jelzései alapján az osztályfőnök feladata.
- A hétvége pihenésre fordíthatósága érdekében pénteken csak annyi feladatot adunk ki, amelynek mennyisége nem haladja meg egy átlagos hétköznapi terhelését. Ugyanígy járunk el hosszabb tanítási szünet esetén is.

11. A TANULÓ TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK ELLENŐRZÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI MÓDJA, MÉRÉSI TERÜLETEK

11.1 Ellenőrzés

Pedagógusaink a tanév során a tanulók munkáját folyamatosan figyelemmel kísérik, főként az alábbi területeken:

- alapkészségek és képességek
- értelem és gondolkodás fejlesztése
- anyanyelvi képességek fejlesztése (minden tantárgyban)
- megismerési, tanulási módszerek megtanulása

11.2 Mérési és értékelési rendszer a tanulási folyamatban

A diákok tevékenységének legfontosabb mérőeszköze az osztályozás, valamint a szöveges értékelés. A tanulók teljesítményének értékelése a pedagógiai munkánk egyik legnehezebb, nagy felelősséggel járó része.

A mérés és értékelés célja és feladata:

- a visszajelzés biztosítása a tanár, a tanuló és a szülő számára
- következtetés a tanítás és a tanulás hatékonyságára
- az egyéni eredmények viszonyítása a korábbi teljesítményhez
- a tantervi követelményekhez viszonyított tényleges teljesítmény értékelése érdemjeggyel, szöveggel

Iskolai beszámoltatás formái, rendje:

- szóbeli: a tanítási órákon feldolgozott ismeretek rendszeres ellenőrzése, beszámolók, kiselőadások
- írásbeli: a tanult ismeretek írásban történő ellenőrzése iskolai dolgozatokkal, amelyek a feldolgozott tananyag mennyiségétől függően lehetnek: írásbeli feleletek, témazáró dolgozatok, házi dolgozatok
- készségtárgyaknál gyakorlati feladatok elvégzésének értékelése
- az elmaradt írásbeli beszámoltatás pótlására alkalmat biztosítunk, melyről nyilvántartást vezetünk

Az évközi teljesítmény mérését a közoktatási törvény szabályozza:

Az osztályozás, szöveges értékelés annak a pedagógusnak a feladata, aki az adott tantárgyat tanítja. Az egyes pedagógusok osztályozási, értékelési gyakorlatát az iskola pedagógiai programja határozza meg.

A pedagógus a tanuló teljesítményét, előmenetelét

- rendszeresen érdemjeggyel vagy szövegesen értékeli
- félévkor és a tanítási év végén osztályzattal, illetve szövegesen minősíti
- az év végi értékelés az egész éves munka alapján történik

Az érdemjegy, szöveges értékelés visszajelző, informatív értékű. A tanuló tudásának, felkészültségének ellenőrzésére szolgál a tanév során több alkalommal, és a tananyag rövid időegység alatt megtanulható részének vagy nagyobb tematikus egységének elsajátítását minősíti.

Iskolánkban – az 1. évfolyam kivételével – a tanár a tanuló tantárgyi munkáját havonta legalább egy alkalommal, érdemjeggyel minősíti, melyet az e-naplóba és felső tagozaton az osztálynaplóba ír be. Az 1. évfolyamon szöveges és százalékos formában történik év közben az értékelés. Az 1. évfolyamon félévkor és év végén, a 2. évfolyamon félévkor szöveges értékelést kap a tanuló.

Egy félév során:

Egy vagy két óraszámban tanított tantárgyból legalább egy témazáró, három vagy több óraszámban tanított tantárgyból legalább két témazáró dolgozat formájában értékeljük a diákok munkáját.

Egy napon csak két előző órán bejelentett témazáró dolgozat iratható. A dolgozatot két héten belül ki kell javítani.

Az osztályzat (amit a bizonyítványba írunk), valamint a szöveges értékelés összefoglaló képet ad a tanuló adott tantárgyban nyújtott összteljesítményéről, neveltségi szintjéről. Egy hosszabb időtartam ismeretanyaga elsajátításának szintjéről tájékoztatja a pedagógust, a tanulót és a szülőt vagy a gondviselőt. Minősíti a tanulót.

A tanuló osztályzatait az évközi teljesítménye és érdemjegyei alapján, vagy az osztályozóvizsgán, a különbözeti vizsgán, a javítóvizsgán nyújtott teljesítménye alapján állapítjuk meg.

A félévi osztályzatok, szöveges értékelés az mutatják, hogy

- a tanuló az első félév egészét tekintve milyen színvonalon, milyen mértékben tett eleget az egyes tantárgyak tantervi követelményeinek,
- a félév egészét tekintve miként értékelhető a tanuló magatartása, szorgalma.

A tanév végi osztályzatok, szöveges értékelés azt tanúsítják, hogy

- a tanuló az adott évfolyamra előírt tantervi követelményeket milyen mértékben teljesítette,
- megszerzett tudása elegendő-e arra, hogy a következő, magasabb évfolyam tantervi követelményeit el tudja sajátítani.
- A tanév végi osztályzat **az egész évi teljesítményt** értékeli.

A Szent Pantaleimon Görögkatolikus Óvoda, Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola értékelési sajátossága:

Új tanulásszervezési eljárások értékelése

- szabadidőben végzett tevékenység amennyiben kiemelkedő teljesítményt mutat osztályfőnöki, szaktanári, intézményvezetői dicsérettel értékelhető. (PROJEKT)
- ha bizonyos tevékenység bekerül egy tantárgy tanmenetébe, az ott végzett órai munka érdemjeggyel értékelhető. (PROJEKT)
- a háromheti vagy ezt meghaladó projekt zárásakor értékeljük a tanulók munkáját: osztályfőnöki, szaktanári, intézményvezetői dicsérettel, oklevéllel.
- a témahét értékelése: a folyamatban dicsérő kártyákkal, a végén szöveges értékeléssel történik.

Félévi és év végi értékelés

A félévi és év végi osztályzatokat az összes, az osztályozó naplóba, a tantárgyhoz beírt érdemjegyek számtani átlaga alapján kell meghatározni:

- a) 75 századra végződő vagy az feletti átlag esetén felfelé kell kerekíteni,
- b) öt tized és 749 ezred között a szaktanár mérlegel, és dönt a félévi, vagy a tanév végi osztályzatról,
- c) 499 ezredtől lefelé kell kerekíteni az osztályzatot.

Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus, illetve az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.

Abban az esetben, ha az év végi osztályzata a tanuló hátrányára lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület felkéri az érdekelt tanárt, hogy adjon tájékoztatást ennek okáról, és indokolt esetben változtassa meg döntését. A szaktanár által hozott döntést csak az osztályozóértekezlet döntése bírálhatja felül az Oktatási törvény 70. § (4) bekezdésében megfogalmazottak szerint.

Ha a pedagógus nem változtatja meg döntését, és a nevelőtestület ennek indokaival nem ért egyet, az osztályzatot az évközi érdemjegyek alapján a tanuló javára módosítja.

Az 1-4. osztályos tanulók értékelése

Az iskolánkban dolgozó pedagógusok alapelve, hogy az értékelés a törvényi követelményeknek megfelelően történjen, fejlessze és segítse a gyermeki személyiség eltérő ütemben történő fejlődését, biztosítsa a motiváló, feszültségmentes iskolai munka feltételeit, és lehetővé tegye a szülők egyértelmű tájékoztatását.

Emiatt a tanulók munkájának és előmenetelének értékelése a különböző évfolyamokon az egyes tantárgyak esetében a következők szerint történik:

Az első évfolyam

Az első évfolyamon minden tantárgy esetében szöveges értékelést adunk. A tanulók előmenetelét, teljesítményét tantárgyanként és összesített formában is értékeljük: kiválóan teljesített, jól teljesített, megfelelően teljesített, felzárkóztatásra szorul.

Év közbeni értékelésnél is szövegesen minősítjük a gyermekeket az osztálynaplóban: kiválóan teljesített, jól teljesített, megfelelően teljesített, felzárkóztatásra szorul, illetve százalékos formában, az adott tananyag jellegétől függően. Az első évfolyamon először az alapozó időszak után, a tanulók haladási ütemének megfelelően negyedévi értékelésben részesítjük a tanulókat november harmadik hetében.

Félévkor a tanulók szöveges minősítése a tanítók által készített mondatbank alapján történik az elektronikus naplóban. Az osztályfőnök külön jelzi azokat a tantárgyakat, amelyekből dicséretet érdemel, illetve felzárkóztatásra szorul a tanuló.

Tanév végén a tanulók szöveges minősítése az elektronikus naplóban és a szaktárca által engedélyezett bizonyítvány pótlapon (pótlapokon) történik. A kitöltött pótlap a bizonyítvány része. A bizonyítványban foglaltaknak meg kell egyeznie a törzskönyvi bejegyzésekkel.

Első évfolyam év végén évisméltés lehetséges a következő estekben:

- Azon tanuló esetében, aki először járja az első osztályt: iskolalátogatási bizonyítványt kap (Pátriás nyomtatvány). Erre fel kell vezetni az alábbi záradékot: A szülő kérése

alapján munkája előkészítőnek minősül, tanulmányait az első évfolyamon folytathatja. Határozat iktatószáma: Iskolalátogatási bizonyítványt kapott: sorszáma.

- aki már nem először járja az első osztályt: bizonyítványt kap, és bizonyítvány pótlapot is nyomtat neki az iskola, amelyen rajta van a szóveges értékelés és záradékban az, hogy nem teljesítette a követelményeket: „Az első évfolyam követelményeit nem teljesítette, munkája előkészítőnek minősül, tanulmányait az első évfolyamon folytathatja.”

Második évfolyam

Második évfolyamon a törvénynek megfelelően félévkor szóveges értékelést készítünk a az elektronikus naplóban, amelyet a szülő számára ki is nyomtatunk. A tanulók előmenetelét, teljesítményét tantárgyanként és összesített formában is értékeljük. A félévi szóveges minősítésen szerepelnie kell a következőknek: név, tanév, osztály, a tanuló naplósorszáma. A félévi szóveges minősítést az üzenő füzetben az osztályfőnök aláírásával és az iskola körpecsétjével hitelesíteni kell. Az év közbeni (havonkénti) értékelés érdemjeggyel történik az elektronikus naplóban. Év végén a bizonyítványban már szintén érdemjeggyel történik az értékelés.

A tanulók minősítésére 1-2. évfolyamon a következő bejegyzések alkalmazhatók:

- kiválóan teljesített,
- jól teljesített,
- megfelelően teljesített,
- felzárkóztatásra szorul,
- felzárkóztatásra szorul, a követelményeket nem teljesítette tantárgyból.

Emellett az osztályfőnök külön jelzi azokat a tantárgyakat, amelyekből dicséretet érdemel.

Harmadik és negyedik évfolyam

Harmadik, és negyedik évfolyamon félévkor, az elektronikus naplóban és nyomtatott formában, az év végén az elektronikus naplóban és a bizonyítványban érdemjegyekkel értékeljük a tanulók előmenetelét. Az év közbeni értékelés érdemjeggyel történik mindkét évfolyamon az elektronikus naplóban.

Félévi és év végi szummatív értékelés elvei 1.-4. évfolyamon

A tanulók munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre való átváltását a következő arányok alapján végezhetik el a szaktárgyat tanító nevelők:

Kiválóan teljesített:	100 % - 90 %	(5)
Jól teljesített:	89 % - 76 %	(4)
Megfelelően teljesített:	75 % - 56 %	(3)
Felzárkóztatásra szorul:	55 % - 40 %	(2)
Felzárkóztatásra szorul, a követelményeket nem teljesítette:	39 % - 0 %	(1)

A tanító a számonkérés típusától függően eltérhet ezektől.

Az osztályban tanító pedagógusnak kötelessége a tanulók munkáját rendszeresen – havonta – értékelni és azt az elektronikus naplóba bejegyezni a következő hónap 10-ig.

A félévi és az év végi összesített értékelésnél:

- **kiválóan teljesített** minősítést kaphat az a tanuló, akinek a tantárgyak egyenkénti értékelésekor legfeljebb két „jól teljesített” értékelése van, de abból csak az egyik lehet főtantárgy.
- **jól teljesített** minősítést kaphat az a tanuló, akinek a tantárgyak egyenkénti értékelésekor legfeljebb két „megfelelően teljesített” értékelése van, de abból csak az egyik lehet főtantárgy.
- **megfelelően teljesített** minősítést kaphat az a tanuló, akinek a tantárgyak egyenkénti értékelésekor legfeljebb két „felzárkóztatásra szorul” értékelése van, de abból csak az egyik lehet főtantárgy;
- **felzárkóztatásra szorul** minősítést kap az a tanuló, akinek a tantárgyak egyenkénti értékelésekor kettő vagy kettőnél több „felzárkóztatásra szorul” főtantárgyi értékelése van;
- **felzárkóztatásra szorul, a követelményeket nem teljesítette** minősítést kap az a tanuló, akinek a tantárgyak egyenkénti értékelésekor van olyan tantárgya, amelyből 39% alatt teljesített átlagosan.

A félévi és az év végi értékelésnél

tantárgyi dicséretet kaphat a tanuló, ha abban a félévben minden teljesítménye 90 % feletti
nevelőtestületi dicséretet kaphat a tanuló, ha négy főtantárgyból tantárgyi dicséretet kapott.
A tanulók **magatartásának** minősítésénél példás, jó, változó, rossz bejegyzést alkalmazunk a félévi, az év végi és a havonkénti értékeléskor.

A tanulók **szorgalmának** minősítésekor példás, jó, változó, hanyag bejegyzést alkalmazunk a félévi, az év végi és a havonkénti értékeléskor.

A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében a 20/2012 EMMI rendelet irányelvei alapján végezzük az értékelést. Helyi tantervünk tartalmazza az SNI tanulók esetében alkalmazható követelményeket.

A tantárgyi értékelés alól felmentett tanulók előmenetelét és teljesítményét az osztályfőnök és a szaktanár folyamatosan figyelemmel kíséri.

Az 5– 8. osztályos tanulók értékelése

A tanulók teljesítményének értékelése a következő **öt érdemjeggyel** történik:

Jeles	(5)
Jó	(4)
Közepes	(3)
Elégséges	(2)
Elégtelen	(1)

A félévi, illetőleg az év végi osztályzatok a tanulók tantárgyankénti összteljesítményét tükrözik. Az év végi osztályzatok megállapításánál az egész tanévi teljesítményt vesszük figyelembe. Az osztályzatokat nem gépies számolási műveletek útján, hanem gondos pedagógiai mérlegeléssel kell megállapítani.

A tanév végén a tanulók továbbhaladásáról a nevelőtestület határoz, a tantárgyakból adott osztályzatok figyelembevételével. Felsőbb osztályba az a tanuló bocsátható, aki valamennyi tantárgyból legalább elégséges osztályzatot kapott. Aki egy vagy több tantárgyból elégtelen

osztályzatot szerzett, felsőbb osztályba csak sikeres javítóvizsga után léphet. Ha a tanuló a tanév végén – maximum három tantárgy esetén – elégtelen osztályzatot kapott, javítóvizsgát tehet. Három tantárgy feletti bukás esetén a nevelőtestület dönt.

A tantárgyi osztályzatokat félévkor számjeggyel, a magatartás és szorgalom minősítését betűvel kell beírni elektronikus naplóba. Év végén csak betűvel az anyakönyvbe és a bizonyítványba, az elektronikus naplóba pedig számjeggyel kell beírni.

Ha a tanuló valamelyik tantárgyban kimagasló eredményt ér el, dicséretben részesíthető. Ha egy tanuló 5-6. évfolyamon 4 tantárgyi dicséretet, 7-8. évfolyamon hat tantárgyi dicséretet szerzett év végén, kiemelkedő tanulmányi eredményéért nevelőtestületi dicséretet kaphat.

A dicséretet az anyakönyv és a bizonyítvány jegyzet rovatában fel kell tüntetni.

A minősítés és az érdemjegy a tudást tükrözze, nem lehet fegyelmezési eszköz!

Az értékelés közlése

Az értékelés közlésére tanév közben az alábbiakat használjuk fel:

- az elektronikus naplót, amelybe a tanár, tanító ír,
- bizonyítványt, melyet a tanár év végén állít ki, s a tanuló hazavihet,
- törzslapot, melyet a tanár állít ki az osztályozó értekezlet alapján.

A törzslapba és a bizonyítványba az adott időben hatályos záradékokat alkalmazzuk.

Félévi és év végi osztályzatok kialakításának módja

Az első félév végi és az év végi minősítés osztályzattal történik, melyet a szaktanár – az érdemjegyek átlagából kiindulva – a tantárgyi követelmények teljesítésének mérlegelésével állapít meg.

Az egyes tantárgyakból nyújtott kiemelkedő tanulmányi teljesítményeket a szaktanár tantárgyi dicsérettel is elismerheti, melyet a bizonyítvány és az anyakönyv megfelelő rovataiban kell feltüntetni.

A tanuló félévi és év végi értékelésének feltétele, hogy heti egy órás tantárgyaknál félévente három, heti két órás tantárgyaknál havi egy, heti 3 vagy több órás tantárgyaknál havi 1-2 érdemjeggyel minősítünk.

A magasabb osztályba lépés feltétele valamennyi tárgy esetében az éves tananyag legalább elégséges szintű teljesítése.

Az értékelés és osztályozás évfolyamonként egységesen megállapított százalékarányok szerint történik a reális eredmény érdekében:

Százalékarányok és érdemjegyek a felső tagozatban:

100-90%	Jeles	(5)
89-75%	Jó	(4)
74-50%	Közepes	(3)
49-30%	Elégséges	(2)
29- 0%	Elégtelen	(1)

Szövegértés tantárgyrész értékelésénél:

100-90%	Jeles	(5)
89-80%	Jó	(4)
79-65%	Közepes	(3)
64-50%	Elégséges	(2)
49- 0%	Elégtelen	(1)

Indokolt esetben, ettől a szaktanár, az érintettek tájékoztatásával eltérhet.

Az érdemjegyekkel, osztályzatokkal történő minősítésnél a tanulók előmenetelében végbemenő minőségi változásokat mennyiségi kategóriákkal jellemezzük. Ennél a minősítésnél a tantervi követelményeket kell irányadónak tekinteni.

A szaktanári értékelés a pedagógiai program által meghatározott keretek között, a szakmai munkaközösség által elfogadott értékelési elvek alapján történik, melyben a szaktanár az iskola által megfogalmazottak mellett, az osztályban követendő nevelési célokat is érvényesíti.

Az értékelésben a tanuló szóbeli és írásbeli megnyilvánulásainak arányát a tantárgy sajátossága határozza meg. Ennek kívánatos értékét és a határokat a szaktanár a tanév, illetve a félév elején hozza a tanulók tudomására.

Az érdemjegyek kialakításának módja

JELES érdemjegyet kapjon az a tanuló, aki az adott tárgyban a helyi tantervi követelményeket a vizsgált anyagrész tekintetében kiválóan teljesítette, írásbeli és szóbeli kifejezőképessége szakszerű, stílusa szabatos, súlyosabb hiba nincs munkájában. Tárgyi tudása, órai aktivitása kifogástalan. Tárgyi ismereteiben és elméleti felkészültségében is példamutató. Gondolkodása mélyreható, problémamegoldó képessége fejlett.

ELÉGSÉGES érdemjegyet kaphat az a tanuló, aki az adott tárgyban a helyi tantervi követelményeket a vizsgált anyagrész tekintetében legalább minimumszinten teljesítette. (Az adott tantárgyra előírt kerettantervi minimum teljesítése az elégséges minősítés elengedhetetlen feltétele). Írásbeli és szóbeli kifejezőképessége gyengébb, előadásmódja bizonytalan. Tudása töredékes, a tananyag összefüggéseit nem képes megérteni, ismereteinek alkalmazásában önállótlan. Számonkérések alkalmával jelentős segítséget igényel.

ELÉGTELEN érdemjegyet kapjon az a tanuló, aki a fenti követelményeket nem teljesíti, illetve a vállalt speciális követelményeknek nem felelt meg. Tudása nagyon hiányos, a továbbhaladáshoz nem elegendő. Önálló ismeretfeldolgozásra segítséggel sem képes. Tanára segítő kérdéseire sem tud válaszolni a számonkérések alkalmával, a feladatok szövegét sem érti.

A közbülső érdemjegyeket a szaktanár a kialakult tanítási gyakorlat alapján és az iskola általános követelményszintjének megfelelő lineáris arányossággal állapítja meg. Az azonos típusú osztályokban tanító tanárok az osztályzás egységes szempontjaiban – a munkaközösségek vezetőinek jóváhagyásával és ellenőrzése mellett - megállapodhatnak.

Készégtantárgyak értékelése során a tantárgyi követelmények a meghatározóak, de fontos figyelembe venni a gyermek adottságait, készségeit és képességeit.

Ha egy tanuló bármely órára felszerelést nem hoz, és neki felróható hanyagsága miatt feladatait nem teljesíti, akkor a szaktanár által elmarasztható, a fokozatosság elvét figyelembe véve.

A tantárgyi értékelés alól felmentett tanulók előmenetelét és teljesítményét a szaktanár folyamatosan figyelemmel kíséri, és erről a szülőt rendszeresen írásban, negyedévente tájékoztatja.

A sajátos nevelési igényű tanulók értékelése

Ha a sajátos nevelési igényű tanuló nem eltérő tanterv alapján halad, az ellenőrzési, értékelési, ill. minősítési eljárás megegyezik az előzőekben leírtakkal, de ezek elve, szempontrendszere mindenkor a sajátos nevelési igényű tanuló önmagához mért fejlődését veszi kiindulási alapnak.

Amennyiben a szakértői vélemény az alábbi megállapításokat teszi:

- a.) *Szóbeli számonkérés előtérbe helyezése:* ez esetben a szaktanár az írásbeli beszámoltatás helyett a szóbeli számonkérést alkalmazza valamennyi írásban történő (írásbeli felelet, témazáró dolgozat) számonkérés helyett;
- b.) *Tantárgyrészek értékelése alóli mentesítés:* az adott tantárgyon belül az érintett tantárgyrész nem kerül minősítésre;
- c.) *Tantárgy minősítése alóli mentesítés:* a tanulót évközben érdemjeggyel értékeli a nevelő, de sem félévkor, sem év végén nem minősíti osztályzattal.
- d.) *Egyéni haladási tempó biztosítása:* ez esetben a tanulónak egy vagy több tantárgyból többletidőt kell biztosítani az egyes anyagrészek pótlására, egyéni felzárkózásra a félév, vagy tanév végéig.
- e.) *Eszközhasználat engedélyezése:* a tanulónak engedélyezni kell, hogy a tanórán eszközt (pl. számológépet) használjon.
- f.) *Többletidő biztosítása:* A tanulónak egy vagy több tantárgyból hosszabb időt kell biztosítani a feladatok elvégzésére, vagy ugyanannyi idő alatt differenciáltan kevesebb feladatot kell adni

A tanulói tevékenység írásbeli és szóbeli értékelésének elvei:

- az értékelés segítse a tanuló önismeretét, alakítsa reális önértékelését,
- tükrözze a tanuló önmagához mért haladását, serkentse további erőfeszítésekre,
- nyújtson betekintést a szülő számára gyermeke haladásáról,
- mutassa meg a továbbfejlődés lehetőségeit a tanuló érdekében

A tanuló további fejlődése szempontjából kiemelkedő jelentőségű a magatartás és a szorgalom értékelése, osztályzása. A köznevelési törvény szerint ezt, az osztályban tanító pedagógusok véleményének kikérésével, az osztályfőnök végzi.

A magatartásból kapott osztályzat, értékelés azt mutatja meg a tanulónak és a szülőknek, illetve gondviselőnek, hogy a tanuló mennyiben tesz eleget az iskola pedagógiai elvárásainak, a pedagógiai programban megfogalmazott célkitűzéseknek.

Az értékelés funkciói 1-4. évfolyamban

- Diagnosztikus értékelés: információkat ad a helyzetfelméréshez és a tanulási folyamat megtervezéséhez. Alkalmazható: tanév elején, egy-egy új témakör indításakor. Értékelése: szempontok szerinti szóbeli és írásbeli vélemény.
- Formatív értékelés: fejlesztő hatású a tanulás folyamatában, a feltárt hiányosságok korrekciójához nyújt segítséget. Alkalmazható: egy-egy nagyobb témakör lezárásakor a tanítás-tanulás folyamatában. Értékelése: pontozással, százaléktételek megadásával, szóbeli és írásbeli véleménnyel.
- Szummatív értékelés: megerősítés, visszacsatolás egy-egy tanítási-tanulási periódus végén. Alkalmazható: félévkor és tanév végén. Értékelése: előre meghatározott, nyomtatott skála szerinti minősítés 1. évfolyamon félévkor és év végén, 2.

évfolyamon félévkor, illetve osztályzatokkal a 2. évfolyam év végén, valamint a 3-4. évfolyamon félévkor és év végén.

Magatartás értékelésének szempontjai:

Példás

- a házirendet betartja
- fegyelmezett
- megbízható, pontos
- a közösség alakítását, fejlődést kezdeményezéseivel, véleményeivel elősegíti
- a felnőttekkel és társaival szemben tisztelettudó, együttműködő
- igazolatlan hiányzása nincs

Jó

- a házirendet betartja
- általában fegyelmezett, megbízható, pontos
- részt vesz a közösség életben
- a rábízott feladatokat elvégzi
- a felnőttekkel és társaival szemben tisztelettudó, törekszik az együttműködésre
- igazolatlan hiányzása nincs

Változó

- a házirendet csak ismételt, állandó figyelmeztetésre tartja be
- figyelme ingadozó
- munkája pontatlan
- a közösségi munkában vonakodva vesz részt
- társaival közömbös
- a felnőttekkel és társaival csak időszakonként működik együtt
- három óra igazolatlan hiányzásnál nincs több

Rossz

- a házirendet nem tartja be, ismételt figyelmeztetések ellenére sem
- fegyelmezetlen, durván beszél
- közösségi munkát nem végez
- a fejlődést hátráltatja
- a felnőttekkel és társaival szemben tiszteletlen
- három, vagy annál több igazolatlan órát meghaladó hiányzás esetén

Szorgalom értékelésének szempontjai:

Példás

- munkavégzése pontos, megbízható
- minden tantárgyban elvégzi feladatait
- tudása fejlesztését, bővítését igényli
- munkatempója jó

Jó

- az órákon figyel
- házi feladatait elvégzi
- ösztönzésre rendszeresen dolgozik és ellenőrzi magát

Változó

- munkája ingadozó, időszakonként dolgozik, máskor figyelmetlen
- nem elég önálló, utasításra kezd munkához
- nem ellenőrzi önmagát

Hanyag

- figyelmetlenül dolgozik
- nem megbízható, feladatait nem végzi el
- nem törődik kötelességeivel

A tanulóknak az iskolában vagy az iskola által szervezett foglalkozásokon, rendezvényeken, eseményen tanúsított magatartásáért, cselekedeteiért az iskola, a pedagógus felel.

Az iskolának nincs joga a házirendben szabályozni az iskolán kívüli viselkedést, magatartást.

Az értékeléssel kapcsolatos jogorvoslati intézkedések

Az iskola ellenőrzési, mérési, értékelési rendszerében hozott döntései, intézkedései, vagy azok elmulasztása ellen a tanulók, a szülők – a közléstől, ennek hiányában a tudomására jutásától számított tizenöt napon belül – a tanuló érdekében eljárást indíthatnak.

A magatartás, a szorgalom, valamint a tanulmányok értékelése és minősítése ellen eljárás nem indítható, kivéve, ha minősítés, értékelés jogszabályokba, rendelkezésekbe ütközik.

11.3 A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei

Azt a tanulót, aki képességihez mérten

- példamutató magatartást tanúsít, vagy folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el,
- az osztály, illetve az iskola érdekében kiemelkedő közösségi munkát végez,
- vagy iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön, előadásokon, bemutatókon vesz részt, vagy bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez az **iskola jutalomban** részesítheti.

Ennek formái a különböző dicséretetek, elismerő oklevelek, könyvjutalmak stb. A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

Azt a tanulót, aki

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti,
- a házirend előírásait megszegi, vagy igazolatlanul mulaszt,
- vagy bármely módon árt az iskola jó hírnevének, büntetésben lehet részesíteni.

A büntetések formái a különböző figyelmeztetések, intők, megrovások.

Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől azonban indokolt esetben – a vétség súlyára való tekintettel – el lehet térni.

A büntetést írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

12. A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

A társadalmi folyamatok azt mutatják, hogy tanulóink egyre több negatív hatásnak, veszélynek vannak kitéve. Ezért iskolánk kiemelt feladatának tartja a szociálisan hátrányos körülmények között élő tanulók problémáinak kezelését, a tanulók veszélyeztetettségének megelőzését, illetve megszüntetését.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységünk legfontosabb feladata a szociális nehézségekkel küzdő vagy ideiglenesen nehéz anyagi helyzetbe került gyermekek felderítése. Ez a tevékenység alapvetően az osztályfőnökök feladata. Az év eleji felmérések, a szülői bejelentések és kérelmek segítenek feltérképezni a szociális segítségre szorulókat.

1. Hátránykompenzáció

A szociális hátrányok enyhítését a következő módon valósítjuk meg:

- ✓ Felvilágosítás nyújtása a szociális juttatások lehetőségeiről (rendszeres gyermekvédelmi támogatás, rendkívüli gyermekvédelmi támogatás, ingyenes tankönyvtámogatás, étkeztetési támogatás, beiskolázási támogatás).
- ✓ Természetbeni ellátást nyújtunk (kedvezményes étkeztetés, ingyenes tankönyv biztosítása),
- ✓ A szociokulturális hátrányokat enyhítjük (a szabadidő kulturált eltöltésének biztosítása, jól felszerelt könyvtárral a kulturális hiányok pótlása, tanácsadás, a közösségek életének támogatása, felzárkóztató, illetve tehetséggondozó programok szervezése, pályaaorientációs tevékenység, felvilágosító és drogmegelőzési programok szervezése).
- ✓ Felvesszük a kapcsolatot a szakszolgálati intézményekkel
- ✓ Drog és bűnmegelőzési programokat szervezünk.
- ✓ Nyomon követjük a pályázati lehetőségeket, és azokon részt veszünk.
- ✓ Személyes beszélgetésekkel a problémamegoldó képességek fejlődését elősegítjük.

Intézményi szinten hátrányos helyzetű tanulóknak tekintjük a segítő tevékenység szempontjából azon diákjainkat is, akiket különböző környezeti tényezők akadályoznak az adottságaikhoz mért fejlődésükben.

2. Cél:

Célunk olyan fiatalok nevelése 8. évfolyam végére, akikben erős a motiváció az egészséges életvitelre, akik képessé válnak a társadalom kihívásaihoz való alkalmazkodásra, akik képesek felelősségteljes döntések meghozatalára.

3. Feladat:

a.) A hátrányos helyzet feltárására irányuló pedagógiai tevékenység:

- információk gyűjtése a tanulóról az előző nevelő részéről,
- a tanuló körülményeinek megismerése: folyamatos kapcsolattartás a szülővel, Nevelési Tanácsadóval, Gyermekjóléti Szolgálattal,

b.) A hátrányos helyzet megszüntetésére irányuló pedagógiai tevékenység feladatai:

- törekedni a hátrányos helyzetet kiváltó okok mérséklésére,
- kezdeményezni a rendszeres és a rendkívüli gyermekvédelmi támogatást,
- folyamatosan együttműködni a gyermekvédelmi intézményekkel,

- megismerni a család gyermeknevelési szokásait s közelíteni azt a társadalmi elvárásokhoz,
- az iskola egészségnevelési programjának elfogadtatása a tanulóval és szülővel, egyaránt,
- olyan környezet kialakítása, amely ösztönző hatással lesz a tisztaságra, annak megőrzésére, és az egészséges életmód kialakítására,
- azon pályázati lehetőségek kihasználása, amelyekkel segíthetjük a rászoruló családokat,
- felhívni a szülők figyelmét az egészséges iskolai étkeztetés lehetőségére.

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számára - a szociális helyzetből és a képességek fejlettségéből eredő hátrányok ellensúlyozása kidolgozott Integrációs és képesség-kibontakoztató programmal (IPR).

4. Alkalmazott módszerek:

- differenciált tanulásszervezés tanítás,
- megértő, elfogadó pedagógus magatartás,
- befogadó környezet,
- tájékoztatás az ifjúság-veszélyeztető tényezőkről és annak káros következményeiről (drogprevenciós program, IPR program, felvilágosító előadások),
- tanácsadás szervezése a szülők és tanulók számára.

5. A hátrányos helyzet kezelésének szinterei:

- tanítási órák,
- napközis foglalkozások,
- felzárkóztató foglalkozások,
- szabadidős programok,
- kirándulások, táborozások.

6. Sikerkritérium:

A hátrányos helyzetet enyhítő tevékenységünk akkor sikeres, ha:

- minden hátrányos helyzetben lévő tanuló rendszeresen jár iskolába,
- nő az évfolyamvesztés nélkül továbbhaladó hátrányos helyzetű tanulók száma,
- nő az érettségit adó intézményekben továbbtanuló hátrányos helyzetű tanulók száma,
- csökken az iskolai rendszerből a 8. általánost elvégzése előtt kikerülő hátrányos helyzetű tanulók száma,
- szüleik folyamatosan érdeklődnek gyermekük iskolai munkája iránt,
- a tanulók rendszeresen részt vesznek felzárkóztató és fejlesztő foglalkozásokon,
- igénybe veszik az iskolai étkeztetést,
- elhatárolódnak az őket fenyegető káros szenvedélyek kipróbálásától,
- az iskolában szerzett tudásukat továbbhaladáskor alkalmazni tudják.

13. AZ ISKOLA HELYI TANTERVE

A helyi tantervek elkészítéséhez az 5/2020. (I.31.) Korm. rendelet alapján a 110/2012. (VI.4.) Kormányrendelet *szerint módosított Nemzeti alaptantervet integráltuk.*

13.1 A választott kerettanterv, jellemzői

A kerettantervek kiadásáról és jóváhagyásáról 5/2020. (I.31.) Kormányrendelet a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Kormányrendelet *módosítás alapján 1. és 5. évfolyamára, felmenő rendszerben pedig a 2., 3. 4, 6., 7. és 8. évfolyamra adaptáltuk. A tantárgyi leírásokat a melléklet tartalmazza.*

Képzésünk során a NAT és Kerettantervi ajánlások figyelembevételével határozzuk meg a helyi tantervben az egyes tantárgyak ismeretanyagát.

Iskolánk helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében megegyeznek az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel. Mivel a kerettantervek által előírt tananyagok a tantárgyak számára rendelkezésre álló időkeretnek csak a kilencven százalékát fedik le, a fennmaradó tíz százalékot iskolánk pedagógusai a kerettantervben szereplő tananyag, követelmények elmélyítésére, gyakorlásra, a tanulói képességek, a tantervben meghatározott kompetenciák fejlesztésére használják fel.

13.2 Az óratervi órák és járulékos órák óratervi felhasználásának elvei

Az óratervi órák és a járulékos órák felhasználása a következők szerint oszlik meg:

- tantárgyi órákra (matematika,	- szakkörökre
magyar, idegen nyelv)	- tömegsportra
- csoportbontásra	- énekkarra
- differenciált és fejlesztő	- táncművészeti órákra
foglalkozásokra	- szabad idősebb tevékenységre (SZIT)

Sajátos nevelési igényű tanulók ellátása A Kormány 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosítása „I.1.2. Egységesség és differenciálás, módszertani alapelvek” rész alapján, a fejlesztési területek szakértői bizottság által történő meghatározása által történik.

Szakkörök

A tehetség, a képesség kibontakozását, a kedvenc terület elmélyültebb tanulmányozását szolgálják a szakköreink. Az évente értékelt és újra indított szakköri programok tehetségeket hozhatnak a felszínre, s lehetővé teszik a képességek felmérését és fejlesztését. A szakköröket szaktanárok vezetik, s a program alakulására a résztvevők is hatással vannak.

A Szent Pantaleimon Görögkatolikus Óvoda, Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskolában választható tanórán kívüli foglalkozások:

- Szociális, életviteli és környezeti kompetencia (A fenntarthatóság céljából felmenő rendszerben minden tanévben: alsó és felső tagozaton szakköri foglalkozás keretében)
- Énekkar
- Sport: labdajátékok 1-4. évfolyam, tollaslabda szakkör, lábtoll-labda szakkör. Sportegyesület keretein helyben: röplabda és kosárlabda.

13.3 Kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszámai

Óratervek • 5/2020 (I.31.) Kormányrendelet; 2020-as Nemzeti Alaptanterv

2025/2026. tanév - alsó tagozat

évfolyam	1.		2.		3.		4.	
	kötelező alapóraszám	szabadon tervezhető óraszám	kötelező alapóraszám	szabadon tervezhető óraszám	kötelező alapóraszám	szabadon tervezhető óraszám	kötelező alapóraszám	szabadon tervezhető óraszám
magyar nyelv és irodalom	7		7		5	1	5	1
matematika	4	1	4	1	4		4	1
történelem								
állampolgári ismeretek								
hon- és népismeret								
etika/ hit- és erkölcstan	1		1		1		1	
hit- és erkölcstan	+1*		+1*		+1*		+1*	
környezetismeret					1		1	
természettudomány								
kémia								
fizika								
biológia								
földrajz								
idegen nyelv (angol nyelv)		1		1		1	2	
ének-zene	2		2		2		2	
vizuális kultúra	2		2		2		1	
dráma és színház								
technika és tervezés	1		1		1		1	
digitális kultúra					1		1	
testnevelés	5		5		5		5	

osztályfőnöki								
Kötelező alapóraszám	22+1*		22+1*		22+1*		23+1*	
Szabadon tervezhető órakeret		2		2		2		2
Maximális órakeret	24+1*		24+1*		24+1*		25+1*	

* egyházi köznevelési intézmény szervezett hitéleti oktatás

13.4 Kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszámai

Óratervek • 5/2020 (I.31.) Kormányrendelet; 2020-as Nemzeti Alaptanterv

2025/2026. tanév – felső tagozat

évfolyam	5.		6.		7.		8.	
	kötelező alapóraszám	szabadon tervezhető óraszám	kötelező alapóraszám	szabadon tervezhető óraszám	kötelező alapóraszám	szabadon tervezhető óraszám	kötelező alapóraszám	szabadon tervezhető óraszám
magyar nyelv és irodalom	4		4		3	1	3	1
matematika	4	1	4	1	3	1	3	
történelem	2		2		2		2	
állampolgári ismeretek							1	
hon- és népismeret				1				1
etika/ hit- és erkölcstan	1		1		1		1	
hit- és erkölcstan	+1*							
környezetismeret								
természettudomány	2		2					
kémia					1		2	
fizika					1		2	
biológia					2		1	
földrajz					2		1	
idegen nyelv (angol nyelv)	3		3		3		3	
ének-zene	2		1		1		1	
vizuális kultúra	1		1		1		1	
dráma és színház								
technika és tervezés	1		1		1			
digitális kultúra	1		1		1		1	
testnevelés	5		5		5		5	

osztályfőnöki	1		1		1		1	
Kötelező alapóraszám	27+1*		26		28		28	
Szabadon tervezhető órakeret		1		2		2		2
Maximális órakeret	28+1*		28		30		30	

* egyházi köznevelési intézmény szervezett hitéleti oktatás

13.5 Kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszámai

Óratervek • 5/2020 (I.31.) Kormányrendelet; 2020-as Nemzeti Alaptanterv

2026/2027. tanévtől - alsó tagozat

évfolyam	1.		2.		3.		4.	
	kötelező alapóraszám	szabadon tervezhető óraszám	kötelező alapóraszám	szabadon tervezhető óraszám	kötelező alapóraszám	szabadon tervezhető óraszám	kötelező alapóraszám	szabadon tervezhető óraszám
magyar nyelv és irodalom	7		7		5	1	5	1
matematika	4	1	4	1	4		4	1
történelem								
állampolgári ismeretek								
hon- és népismeret								
etika/ hit- és erkölcsstan	1		1		1		1	
hit- és erkölcsstan	+1*		+1*		+1*		+1*	
környezetismeret					1		1	
természettudomány								
kémia								
fizika								
biológia								
földrajz								
idegen nyelv (angol nyelv)		1		1		1	2	
ének-zene	2		2		2		2	
vizuális kultúra	2		2		2		1	
dráma és színház								
technika és tervezés	1		1		1		1	
digitális kultúra					1		1	
testnevelés	5		5		5		5	
osztályfőnöki								

Kötelező alapóraszám	22+1*		22+1*		22+1*		23+1*	
Szabadon tervezhető órakeret		2		2		2		2
Maximális órakeret	24+1*		24+1*		24+1*		25+1*	

* egyházi köznevelési intézmény szervezett hitéleti oktatás

13.6 Kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszámai

Óratervek • 5/2020 (I.31.) Kormányrendelet; 2020-as Nemzeti Alaptanterv

2026/2027. tanévtől – felső tagozat

évfolyam	5.		6.		7.		8.	
	kötelező alapóraszám	szabadon tervezhető óraszám	kötelező alapóraszám	szabadon tervezhető óraszám	kötelező alapóraszám	szabadon tervezhető óraszám	kötelező alapóraszám	szabadon tervezhető óraszám
magyar nyelv és irodalom	4		4		3	1	3	1
matematika	4	1	4	1	3	1	3	
történelem	2		2		2		2	
állampolgári ismeretek							1	
hon- és népismeret				1				
etika/ hit- és erkölcsstan	1		1		1		1	
hit- és erkölcsstan	+1*		+1*					
környezetismeret								
természettudomány	2		2					
kémia					1		2	
fizika					1		2	
biológia					2		1	
földrajz					2		1	
idegen nyelv (angol nyelv)	3		3		3		3	
ének-zene	2		1		1		1	
vizuális kultúra	1		1		1		1	
dráma és színház								1
technika és tervezés	1		1		1			
digitális kultúra	1		1		1		1	
testnevelés	5		5		5		5	
osztályfőnöki	1		1		1		1	

Kötelező alapóraszám	27+1*		26		28		28	
Szabadon tervezhető órakeret		1		2		2		2
Maximális órakeret	28+1*		28+1*		30		30	

* egyházi köznevelési intézmény szervezett hitéleti oktatás

13.7 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Iskolánkban az egyes tantárgyakhoz felhasznált tankönyveket, segédkönyveket az adott tantárgyat tanító pedagógus a szakmai munkaközösség egyeztetésével választja ki.

A sajátos nevelési igényű tanulók számára hozzáférhetővé kell tenni speciális tankönyveket, tanulási segédleteket, speciális gyógyászati, valamint tanulást, életvitelt segítő technikai eszközöket.

Iskolánkban, az első osztályban elemző-összetevő módszerrel tanítjuk az olvasást, így a tankönyvek és a hozzá tartozó segédkönyvek kiválasztása ennek megfelelően történik. Olyan tankönyveket választunk, amelyben a szótagoló, vagy szótagolást segítő módszert követik.

A munkaközösségek a tankönyveket felmenő rendszerben, azonos tankönyvcsaládból választják.

A természettudományos tantárgyak tankönyvkiválasztásánál fontosnak tartjuk az azonos tankönyvcsalád használatát a tantárgyi integráció figyelembevételével.

Hatályát veszti a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló 2013. évi CCXXXII. törvény. Az Nkt. 46. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép: „(5) A köznevelés nappali rendszerű iskolai oktatásában az állam biztosítja, hogy a tanuló számára a tankönyvek térítésmentesen álljanak rendelkezésre.”

Jelenleg az 1265/2017. (V. 29.) kormány határozat alapján ingyen tankönyvellátásra jogosult az 1.-9. évfolyam valamennyi tanulója.

Azonban a szülőnek jogában áll saját forrásból önállóan beszerezni gyermeke tankönyveit, melyek ebben az esetben saját tulajdonát képezik. Ilyen irányú igényét az iskola által meghatározott időben, nyilatkozatban kell bejelenteni.

A hivatalosan átvett, ingyenes tankönyvek egy részét a tanulónak nem kell visszaadnia, az nem képezi az iskolai könyvtár tulajdonát (munkatankönyv, munkafüzet).

Elvesztés esetén a tanuló, a szülő a lehető legrövidebb időn belül saját forrásból pótolja azt. Azok a tankönyvek, földrajzi és történelmi atlaszok, melyeket a tanuló tartós használatba kap, a könyvtár tulajdonába kerülnek, ezért a tanuló a könyvtárhasználat szabályait köteles betartani, s határidőre visszahozni. Az elvesztett vagy szándékosan megrongált tankönyvek helyett a szülő köteles határidőre újat beszerezni, azt a könyvtár számára leadni. Az iskolából más intézménybe távozó tanulónak a kikölcsönzött könyvtári könyveket vissza kell szolgáltatnia.

A tankönyvellátás rendje

Igényfelmérés, tankönyvrendelés, tankönyvterjesztés, tájékoztatási és egyeztetési rend. A Kormány 1265/2017. (V.29.) határozata értelmében az általános iskolák minden tanulója térítésmentesen kapja meg a tankönyveket. Az ingyenes tankönyvellátást iskolánk:

tankönyvkölcsönzéssel,

használt tankönyvek biztosításával,

az állami normatíva felhasználásával biztosítja.

Az emberi erőforrások minisztere c rendelete szerint:

1-2. évfolyamon nincs tartós tankönyv (nem kell visszaadni az iskolának a könyveket)

3-8. évfolyamokon az állam által térítésmentesen biztosított tankönyveket – a munkafüzetek kivételével – az iskola könyvtári állományából kapják. Az állam által térítésmentesen biztosított tankönyveket a tanuló köteles az utolsó tanítási napon visszaszolgáltatni az intézmény

könyvtárának. Megrongálódás esetén a könyv beszerzése és könyvtárba történő visszajuttatása a szülő feladata.

A taneszközök kiválasztásának elvei

A szülőket a megelőző tanév végén tájékoztatni kell azokról a tankönyvekről, tanulmányi segédletekről, taneszközökről, ruházati és más felszerelésekről, amelyekre a következő tanévben a nevelő és oktató munkához szükség lesz. Tájékoztatni kell őket továbbá az iskolától kölcsönözhető tankönyvekről, taneszközökről és más felszerelésekről, valamint arról is, hogy az iskola milyen segítséget tud nyújtani a szülői kiadások csökkentéséhez.

- A pedagógus – minőség típus és ár megjelölése nélkül – olyan ruházati, vagy más felszerelés beszerzését kérheti a tanulótól, amely nélkülözhetetlen az általa tartott tanórai foglalkozáson való részvételhez, a tanított tananyag elsajátításához, és amelyet minden tanulónak rendszeresen alkalmazni kell.

Az oktatómunkánkat segítő eszközöket és felszereléseket a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 2. sz. melléklete alapján elkészített taneszköz- jegyzék tartalmazza. Eszközbeszerzéseinknél az eszközjegyzékben szereplő taneszközöket szerezzük be.

A taneszközök kiválasztásánál legfőbb elvünk, hogy az a differenciált oktatást, csoportmunkát, valamint a begyakorlást segítse elő. A taneszközök beszerzésénél figyelembe vesszük a tantárgyi követelmények alapján – pedagógusaink tanmenetében rögzített – szükséges taneszközöket.

Eszközparkunkat a korszerű módszereknek megfelelően folyamatosan megújítjuk.

14. AZ ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI OKTATÁS HELYI TANTERVE

A kerettanterv:

A közoktatásról szóló tv. 8/B §-nak 5. bekezdése értelmében a helyi tanterv az oktatási miniszter által kiadott "Alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi program"-jára épül.

2020. február 8-án hatályát veszítette az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának bevezetéséről és kiadásáról szóló 27/1998. (VI. 10.) MKM rendelet (a továbbiakban: Rendelet). A Rendelet 2. számú melléklete változatlan formában jelen alapprogram (NAT 2020) 2. melléklete, amely szerint – az az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának bevezetéséről és kiadásáról szóló 27/1998. (VI. 10.) MKM rendelet módosításáról szóló 3/2011. (I. 26.) NEFMI rendelet hatályba lépését követően alkalmazni kell a 2011/2012. tanévben és az azt követően megkezdett képzésekre.

14.1 Táncművészeti ág (Moderntánc tanszak)

Az alapfokú kortárástáncoktatás célrendszere és funkciói

A XXI. század társadalmi elvárásainak következtében állandóan alakuló, formálódó tánc kultúrák megjelenési formájának központi kérdése az önálló individuummal rendelkező ember. A testi, szellemi, valamint lelki folyamatokra épülő mozgás megnyilvánulási formái elősegítik az emberi kapcsolatok kialakulását, az értelmi és érzelmi képességek kibontakoztatását és az önfejlesztés lehetőségének megélését.

A moderntánc oktatása megteremti a harmonikus, egészséges személyiséggel rendelkező, társas kapcsolatokban jártas embert. Nyitott és értő közönséget nevel, miközben biztosítja a hivatásos pályaaorientációt.

A technikai képzés elősegíti az oktatási folyamatban résztvevők számára a saját adottságaik szerinti képességfejlesztést. Az évenként meghatározott fejlesztési feladatok és a tananyag spirális elrendeződése lehetővé teszi az összevont osztályokban történő oktatást és nagyobb szabadságot teremt a pedagógus számára az oktatási folyamat megszervezése során.

A képzés struktúrája

Tantárgyak

Főtantárgy:

Berczik–technika (1–2 előképző évfolyamon, 1–2 alapfokú évfolyamon)

Jazz–technika (3–6. alapfokú évfolyamon és a 7–10. továbbképző évfolyamon)

Kötelező tantárgy:

Kreatív gyermektánc (1–2 előképző évfolyamon, 1–2 alapfokú évfolyamon)

Limón–technika (5–6. alapfokú évfolyamon)

Tánc történet (9–10. továbbképző évfolyamon)

Kötelezően választható tantárgy az összevont osztályokban:

Tánc történet

Limón–technika

Választható tantárgyak:

Kreatív gyerektánc (1–2 előképző évfolyamon, 1–2 alapfokú évfolyamon)

Berczik–technika (1–2 előképző évfolyamon, 1–2 alapfokú évfolyamon)

Jazz–technika (3–6. alapfokú évfolyamon)

Kontakt improvizáció (5–6. alapfokú évfolyamon)

Lábán–technika (7–8. továbbképző évfolyamon)
 Repertoár (7–10. továbbképző évfolyamon)
 Graham–technika (9–10. továbbképző évfolyamon)
 Improvizáció és kompozíció (9–10. továbbképző évfolyamon)

Óraterv

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Főtárgy	2	2	4	4	3–4	3–4	2	2	2–3	2–3	2	2
Kötelező tantárgy							2	2	1	1	2	2
Kötelezően választható tantárgy					1–2	1–2			1	1		
Választható tantárgy	2	2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2
Összes óra	2–4	2–4	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6

A fenti táblázat Összes óra rovatában az első számok az ajánlott heti minimális óraszámra, míg a második helyen szereplő számok a szakmai program optimális teljesítéséhez szükséges időre utalnak.

A képzés évfolyamainak száma: 12 évfolyam (2+6+4 évfolyam)

Az első számjegy az előkészítő, a második számjegy az alapfok, a harmadik számjegy a továbbképző évfolyamainak számát jelenti. A tanszak kötelezően előírt tantárgyai és azok óraszámai figyelembevételével a tanuló más tanszak valamint más művészeti ág képzésébe is bekapcsolódhat, illetve azok tanítási óráin részt vehet

A tanítási órák időtartama: 45 perc

A Moderntánc általános fejlesztési követelményei

Kiemelt kompetenciák a moderntánc területén

Szakmai kompetenciák

A táncos képességek, készségek, jártasságok, kialakítása és fejlesztése

A tér, idő, energia rendszereinek, törvényszerűségeinek, szabályainak az életkori sajátosságoknak megfelelő ismerete és tudatos alkalmazása

A táncstílusok és technikák általánosan jellemző vonásainak ismerete és gyakorlati alkalmazása

A mozgásmemória fejlesztése és a stílusérzék kialakítása

Az improvizációs készség kialakítása és fejlesztése

A színpad és a színpadi jelenlét általános törvényszerűségeinek megismertetése

Tudatos előadói, táncos magatartás kialakítása és fejlesztése az életkori sajátosságoknak és az előképzettségnek megfelelően

A táncművészet legfontosabb irányzatainak, korszakainak és művészeti alkotásainak megismerése és tudatos értelmezése

A művészetek és társművészetek megismerése iránti igény kialakítása.

Személyes kompetenciák

Az esztétikai érzék kialakítása és fejlesztése

A zenei ízlésformálás

A tudatos és rendszeres munkára nevelés

Nyitottságra és művészi alázatra nevelés

Folyamatos ismeretbővítés valamint analízáló és szintetizáló tudás kialakítása

A vizuális memória fejlesztése és a térben való tájékozódás képességének kialakítása

A testi, lelki állóképesség fejlesztése, a személyiség kibontakoztatása

A kommunikációs csatornák felismerése és alkalmazása

Társas kompetenciák

A csoport és a csoportnorma kialakítása

A csoportos alkotásban való aktív részvétel öröme

A szabálytudat kialakítása

A közösség tagjainak elfogadása és a közösségi szemlélet kialakítása

A társak felé irányuló aktív figyelem kialakítása és fejlesztése

Az egészséges életmódra nevelés

A szocializációs normák kialakítása, a viselkedéskultúra megalapozása

A környezet megóvásának igénye

Módszerkompetenciák

A motivált ismeretbefogadás igényének kialakítása és képességének fejlesztése

A testtudat kialakítása

A hatékony ismeretbefogadásra nevelés és az önálló tanulás képességének kialakítása

Az ok-okozati összefüggések megértése

A kreatív alkotói folyamatokban való részvétel igényének kialakítása

A tehetséggondozás és pályaeorientáció

Az alkalmazott tudás kialakítása, a képzés során elsajátított ismeretek alkalmazása más táncstílusokban és élethelyzetekben

A művészeti alapvizsga és záróvizsga általános követelményei

A művészeti alapvizsgára és záróvizsgára bocsátás feltételei

Művészeti alapvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó alapfokú évfolyamát sikeresen elvégezte és a vizsgára jelentkezett

Művészeti záróvizsgára az a tanuló bocsátható, aki az alapfokú művészetoktatási intézmény utolsó továbbképző évfolyamát sikeresen elvégezte és a vizsgára jelentkezett

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményei, feladatai meghatározásának módja

A művészeti alapvizsga és záróvizsga követelményeit, vizsgafeladatait – valamennyi vizsga tantárgy tekintetében – az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja figyelembevételével kell meghatározni. A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a követelmények alapján a vizsgát szervező intézmény állítja össze oly módon, hogy azokból mérhető és elbírálgató legyen a tanuló felkészültsége és tudása. A művészeti alapvizsga és záróvizsga feladatait a vizsgabizottság elnöke hagyja jóvá.

Vizsga tantárgyak

Művészeti alapvizsga

Jazz–technika

Limón–technika

Művészeti záróvizsga

Jazz–technika

Tánc történet

A művészeti alapvizsga és záróvizsga egyes részei alóli felmentés

Mentesülhet az adott tantárgyból a művészeti alapvizsga illetve záróvizsga letétele alól az a tanuló, aki az országos művészeti tanulmányi versenyen – egyéni versenyzőként illetve párban – helyezést ért el.

A művészeti alapvizsga és záróvizsga minősítése

A tanuló teljesítményét a művészeti alapvizsgán és a záróvizsgán vizsga tantárgyanként külön–külön osztályzattal kell minősíteni.

A művészeti alapvizsga illetve záróvizsga eredményét a vizsga tantárgyakból kapott osztályzatok számtani közepe adja (ha az átlagszámítás eredménye öt tizedre végződik, a végső eredmény meghatározásában a gyakorlati tantárgyból kapott osztályzat a döntő).

Amennyiben az intézmény előrehozott művészeti alapvizsgát vagy záróvizsgát szervez, úgy annak eredményét a tanuló kérésére a művészeti alapvizsgán és záróvizsgán figyelembe kell venni.

Eredményes művészeti alapvizsgát illetve záróvizsgát tett az a tanuló, aki valamennyi előírt vizsga tantárgy vizsgakövetelményeit teljesítette.

Sikertelen a művészeti alapvizsga illetve a záróvizsga, ha a tanuló valamely vizsgarészből illetve vizsga tantárgyból elégtelen érdemjegyet kapott.

Sikertelen vizsga esetén a tanulónak csak abból a vizsgarészből, illetve vizsga tantárgyból kell javítóvizsgát tennie, amelynek vizsgakövetelményét nem teljesítette.

15. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

15.1 Pedagógiai program érvényessége

Az iskola 2020. szeptember 1. napjától kezdte meg a nevelő és oktató munkáját e program alapján. A pedagógiai programban található NAT 2020 helyi tantervek felmenő rendszerben kerültek bevezetésre, illetve kiegészítésre. A dokumentum felülvizsgálata minden év március 31-ig történik. A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.

15.2 A pedagógiai program hatálya

A pedagógiai program az intézmény minden alkalmazottjára, valamint az intézménnyel szerződéses jogviszonyban állókra vonatkozik. A pedagógiai programot az intézményvezető előterjesztése után a nevelőtestület fogadja el – a szülői szervezet és a diákönkormányzat egyetértési jogának gyakorlása mellett. A pedagógiai program a fenntartó jóváhagyásával lép hatályba és 4 tanévre szól, de jogszabályok változása vagy bármely, a pedagógiai programot érintő változás esetén felülvizsgálandó és szükség esetén módosítható. Ezzel egyidejűleg hatályon kívül kerül az előző pedagógiai program.

15.3 A pedagógiai program közzététele

A Szent Pantaleimon Görögkatolikus Óvoda, Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Pedagógiai Programja a következő helyeken kerül közzétételre:

A pedagógiai programot nyilvánosságra kell hozni a KIR közzétételi listáján, valamint az intézményi honlapon.

A pedagógiai program megismerése alapvető fontosságú a szakmai munkavégzés szempontjából, így elhelyezésre kerül egy-egy nyomtatott vagy elektronikus példánya

- az iskola fenntartójánál
- az iskolai könyvtárban, hogy azt a szülők és a tanulók szabadon megtekinthessék
- a tanári szobában, hogy azt a pedagógusok szabadon megtekinthessék,
- az intézményvezetői irodában, hogy az arra jogosultak törvényi, szakmai-pedagógiai ellenőrzés során megnézhesék.

A szülők, tanulók részére – kérésükre -, az intézmény köteles tájékoztatást adni a pedagógiai programról.

16. MELLÉKLETEK

Az alábbi mellékletek elektronikus adathordozón találhatóak:

- Közismereti tantárgyi leírások
- Alapfokú művészeti iskola tantárgyi leírások

17. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉKOK

A pedagógiai programot az intézmény nevelőtestülete elfogadta: 2025. augusztus 27.

.....
az alkalmazotti közösség vezetője

Fazekas Andrea
Alapfokú Művészeti Iskola
intézményegység-vezető

A pedagógiai programot készítették az intézmény pedagógusainak segítségével:

Szóládi Zoltán
igazgató

Kovács István
lelki igazgató

Jóváhagyta: Hajdúdorogi Metropolitai egyház, mint fenntartó
Debrecen,

Kocsis Fülöp
Fenntartó